

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی»

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۲۰۲۶۱

کد مسلسل: ۲۵۰

دورده دوازدهم - سال اول

ثبت ۴۶

عنوان گزارش: اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی»

نوع گزارش: طرح / لایحه ■ ، نظارتی □ ، راهبردی □

نام دفتر: مطالعات زیربنایی (گروه کشاورزی و توسعه روستایی)

تهیه و تدوین کنندگان: محسن بابایی و پژمان اعلائی بروجنی

مدیر مطالعه: حجت ورمزیاری

اظهار نظر کننده: محمد شکوری (دفتر مطالعات حقوقی)

ناظر علمی: محمدحسن معادی رودسری

ویراستار ادبی: سیده مرضیه موسوی راد

صفحه آرای: آذر مهمان نواز نوروز محله

واژه‌های کلیدی:

۱. احکام نامعتبر

۲. کشاورزی

۳. منابع طبیعی

تاریخ شروع مطالعه: ۱۴۰۳/۰۲/۱۰

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۹/۷

به نام خدا

فهرست مطالب

چکیده	۱
خلاصه مدیریتی	۱
۱. مقدمه	۴
۲. ارزیابی طرح	۵
۳. جمع‌بندی و پیشنهاد	۱۸۸
منابع و مأخذ	۱۸۹

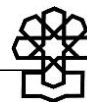
فهرست جداول

جدول ۱. دسته‌بندی قوانین طرح به لحاظ مرجع تصویب	۷
جدول ۲. دسته بندی قوانین طرح به لحاظ موضوعی	۸
جدول ۳. دسته‌بندی احکام طرح به لحاظ وضعیت اعتبار	۸
جدول ۴. وضعیت قابلیت پذیرش مستندات و دلایل احکام	۹
جدول ۵. اظهار نظر کارشناسی تفصیلی درباره قوانین و احکام نامعتبر حوزه کشاورزی و منابع طبیعی	۲۰

فهرست شکل

شکل ۱. نمودار دسته‌بندی قوانین طرح به لحاظ دوره‌های زمانی ۱۰ ساله	۶
---	---

اظهار نظر کارشناسی درباره:

« طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی »

چکیده

« طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی » براساس تکلیف مواد (۱) و (۳) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، مصوب ۱۳۸۹/۰۳/۲۵، توسط معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی تدوین و با امضای ۴۰ تن از نمایندگان محترم با شماره ثبت ۴۶ در مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۴ اعلام وصول شد که عدم اعتبار ۷۹۹ حکم از ۱۴۴ فقره قانون را پیشنهاد کرده است. بررسی‌ها نشان داد، از نظر تعداد احکام، در طرح پیشنهادی ۳۹۲ حکم، کم‌شماری رخ داده است. یعنی کلیه احکام فهرست شده در طرح، ۱۱۹۱ حکم است. بر این مبنای مستندات و دلایلی که برای عدم اعتبار ۲۷۹ حکم (۲۵/۳ درصد احکام) ارائه شده است، به دلایلی مانند هم‌پوشانی ناقص حکم ناسخ با حکم منسوخ (به‌ویژه در مورد احکام با وضعیت اعتبار نسخ ضمنی)، قابلیت پذیرش ندارد. بیشترین موارد ابهام‌دار با ۱۱۴ حکم که ۹/۵ درصد از کل احکام را شامل می‌شود، مربوط به احکامی است که از نظر طراحان طرح، منتفی با اجرا قلمداد شده‌اند. البته مقصود این نیست که این احکام، معتبر هستند، بلکه با توجه به عدم ارائه مستندات و دلایل کافی و صحیح، نمی‌توان با قطعیت در مورد نامعتبر بودن آنها تصمیم‌گیری کرد. بنابراین برای احکامی که پذیرش بی‌اعتباری آنها به دلیل ابهام و ایراد در مستندات و دلایل، با تردیدهایی همراه است، پیشنهاد می‌شود طرح پیشنهادی مورد بازنگری قرار گیرد تا مستندات و دلایل احکام مربوطه، اصلاح و تکمیل شوند. در نهایت، آن دسته از احکامی که هیچ‌گونه دلیل و مستند معتبری برای سلب اعتبار آنها یافت نشد، از فهرست طرح پیشنهادی حذف شوند.

خلاصه مدیریتی

مسئله اصلی

از ابتدای شروع دوره قانونگذاری در کشور، قوانین بسیار زیادی (بیش از ۱۷۰۰ قانون) به‌ویژه در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی به تصویب رسیده است و در حال حاضر، آشفتگی و نابسامانی زیادی در این حوزه وجود دارد که نظام اجرایی و قضایی کشور را با چالش‌های جدی مواجه کرده است. لذا با توجه به گذشت بیش از یک قرن از قانونگذاری، تنقیح قوانین به‌ویژه احصا و تمییز قوانین معتبر و نامعتبر حوزه کشاورزی و منابع طبیعی از ضروریات است. « طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی » که در تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۴ با شماره ثبت ۴۶، اعلام وصول شده، در این راستاست. آنچه که در این بین اهمیت دارد، اطمینان از نامعتبر بودن

قوانین و احکام پیشنهادی است. زیرا اگر قانون یا حکمی بدون دلیل موجه، نامعتبر قلمداد شود، ممکن است به تضييع حقوق مردم و دولت بینجامد. تعیین و پذیرش اعتبار یا عدم اعتبار قوانین و احکام مندرج در طرح پیشنهادی نیز وابسته به مستندات و دلایلی است که برای عدم اعتبار احکام، ارائه می‌شود. هر چقدر مستندات و دلایل ارائه شده برای عدم اعتبار حکم مربوطه، از اتقان کافی برخوردار باشد، با اطمینان و قاطعیت بیشتری می‌توان آن حکم را جزو احکام نامعتبر محسوب کرد. در غیر این صورت، منطقی نیست احکامی که در خصوص عدم اعتبار آنها، شک و تردیدهایی وجود دارد، در زمره احکام نامعتبر قرار داد. از این رو، گزارش حاضر با هدف بررسی قابلیت پذیرش مستندات و دلایل احکام مربوطه، تنظیم شده است.

نقاط قوت و ضعف طرح / لایحه

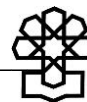
طرح پیشنهادی حاصل بررسی بیش از ۱۲۰۰۰ عنوان قانون بوده است که از میان آنها، ۱۷۰۶ قانون مشتمل بر ۱۱۰۴۵ حکم ذیل کد «کشاورزی و منابع طبیعی» قرار گرفته‌اند. در ادامه سعی شده است، احکام نامعتبر (شامل احکام منسوخ صریح، منسوخ ضمنی، مدت منقضی، منتفی با اجرا و موضوعاً منتفی) احصا شود تا پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی، آنچه که باقی می‌ماند، به‌عنوان قوانین و احکام معتبر تلقی شود. با وجود کار ارزشمندی که صورت گرفته است، مستندات و دلایل مطرح شده برای برخی از احکام از کفایت لازم برخوردار نبوده و نمی‌توان با مستندات فعلی، با قطعیت در مورد عدم اعتبار این احکام تصمیم‌گیری کرد. براساس بررسی‌هایی که انجام شده، نکات زیر حائز اهمیت است:

- در طرح پیشنهادی، تعداد احکام نامعتبر، ۷۹۹ حکم از ۱۴۴ فقره قانون اعلام شده است، اما با توجه به شمارشی که انجام گرفت، به‌نظر می‌رسد، تعداد احکام، ۱۱۹۱ مورد است که با عدد اعلامی در طرح پیشنهادی، ۳۹۲ مورد تفاوت دارد.

- با فرض ۱۱۹۱ حکم، مستندات و دلایل مطرح شده برای عدم اعتبار ۲۹۷ حکم (۲۵/۳ درصد) که برآمده از ۵۷ فقره قانون است، قابلیت پذیرش ندارد. بیشترین احکامی که از نظر مستندات و دلایل، دارای نقص بوده، مربوط به احکام با وضعیت اعتبار «منتفی با اجرا» است که ۹/۵ درصد (۱۱۴ مورد) از احکام را شامل می‌شود. احکام با وضعیت اعتبار «موضوع منتفی» با ۶/۴ درصد (۸۸ حکم)، «نسخ ضمنی» با ۶/۴ درصد (۷۷ حکم) و «مدت منقضی» با ۱/۵ درصد (۱۸ حکم) در رده‌های بعدی قرار دارند. شایان ذکر است که برای ۹۵ مورد یا حکم، مستندات و دلایلی ذکر نشده که از این تعداد، ۳ مورد (بندهای «۶» و «۲۴» و تبصره «۲» ماده (۱۷) [قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲](#)) مربوط به احکامی است که به‌عنوان منسوخ ضمنی قلمداد شده‌اند.

از جمله احکامی که در مورد نامعتبر دانستن آنها، ابهام‌ها و تردیدهایی جدی وجود دارد، می‌توان به موارد زیر اشاره داشت:

- ردیف ۱۳۴: نسخ ضمنی تبصره «۲» از ماده واحد «قانون حمایت از تولید دام داخلی، مصوب

- ردیف ۴۸: نسخ ضمنی ماده (۵۶) و تبصره «۱» ذیل آن از «قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۲۰».
- ردیف ۶۲، نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۴) «قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷ مجلس سنا».
- ردیف ۱۲۸: منتفی به اجرا کل «قانون الزام دولت به منظور تهیه لایحه برنامه افزایش تولید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۵/۰۱/۲۶ مجلس شورای اسلامی».
- ردیف ۱۱۱: منتفی به اجرا کل «لایحه قانونی الحاق دو تبصره به لایحه قانونی راجع به انتقال سهام و دارایی و تعهدات شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی شیر ایران و اداره صنعت شیر کشور زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۲۰ شورای انقلاب ایران».
- ردیف ۲۹: انتفای موضوعی ماده (۹) «قانون انحلال بنگاه خالصجات، مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۲۰ مجلس شورای ملی».
- ردیف ۱: انقضای مدت کل «قانون راجع به فروش خالصجات و قرضه‌های فلاحی و صنعتی، مصوب ۱۳۱۲/۱۰/۱۷ مجلس شورای ملی».
- ردیف ۱۰۵: انقضای مدت «لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احداثی سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۰۴ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران».
- ردیف ۱۲۵: انقضای مدت کل «قانون رسیدگی به پرونده‌های اشخاصی که به وزارت کشاورزی و عمران روستایی یا مؤسسات تابعه آن وزارتخانه بدهی معوقه دارند، مصوب ۱۳۶۱/۰۶/۰۲ مجلس شورای اسلامی».
علاوه بر این، در این طرح، برخلاف رویه طی شده در برخی طرح‌های مشابه قبلی مانند «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کار» و «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت»، احکام نامعتبر مربوط به حوزه کشاورزی و منابع طبیعی مندرج در قوانین بودجه سنواتی و برنامه‌های پنج‌ساله توسعه، درج نشده است.

پیشنهاد‌های مرکز پژوهش‌ها

به‌منظور رفع تردیدهای مطرح شده در پذیرش مستندات و دلایل ۲۹۷ حکم دارای ابهام، پیشنهاد می‌شود در وهله اول، معاونت قوانین مجلس با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، مستندات و دلایل احکام مربوطه را به‌نحوی تقویت کند که در مورد عدم اعتبار این احکام قطعیت حاصل شود. در وهله دوم، اگر به هر دلیلی امکان ارائه مستندات کافی وجود نداشت، این ۲۹۷ حکم استخراجی از ۵۷ عنوان قانون، از فهرست طرح پیشنهادی خارج شود تا در پیش‌نویس قانون جامعی که در حال تدوین توسط معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی است، از طریق نسخ صریح پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی، تعیین تکلیف شود. البته برای یکسری از احکام به‌ویژه در قسمت وضعیت اعتبار و مستندات و دلایل، پیشنهاد‌های اصلاحی و تکمیلی ارائه شده که در جدول پایانی گزارش، موجود است.

۱. مقدمه

حوزه کشاورزی و منابع طبیعی از جمله حوزه‌هایی است که طی دهه‌های گذشته، با تغییر و تحولات گسترده‌ای به‌ویژه در مقوله‌های «ساختار و تشکیلات»، «مالکیت اراضی» و «نظام کشت‌وکار» مواجه بوده است. برای نمونه، از سال ۱۲۸۶ که «وزارت خالصجات، زراعت و فلاحات» عهده‌دار تدبیر امور کشاورزی و منابع طبیعی بود تا دی‌ماه سال ۱۳۷۹ که وزارت جهاد کشاورزی شکل گرفت، حداقل ۷ بار (به‌طور متوسط هر ۱۳ سال یکبار)، با تصویب قوانین مختلف، عنوان و ساختار وزارتخانه متولی بخش کشاورزی و منابع طبیعی، دگرگون شده است. البته بیشتر (۵ مورد) این تغییر و تحولات مربوط به دوران قبل از پیروزی انقلاب اسلامی است. نظام مالکیت اراضی کشاورزی و منابع طبیعی نیز با تصویب لوایح ۶ گانه موسوم به انقلاب سفید به‌ویژه «[قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹](#)» [هیئت‌وزیران \(دوره فترت\)](#) و «[لایحه قانونی ملی‌شدن جنگل‌ها، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷](#)» [هیئت‌وزیران \(دوره فترت\)](#)، دچار دگرگونی‌های زیادی شد و به‌تبع آن قوانین و مقررات پرشماری به تصویب رسید تا به‌نحوی، ضعف‌ها و خلأهای مربوطه را پوشش دهد.

به‌طور کلی، از زمان شروع اولین دوره قانونگذاری در کشور (سال ۱۲۸۵) تا به امروز، قوانین^۱ بسیار زیادی در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی به تصویب رسیده است که براساس بررسی‌های معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، در طی مدت یکصد و شانزده سال قانونگذاری (از ۱۲۸۵ الی ۱۴۰۱)، بیش از ۱۰۰۷ فقره قانون متشکل از ۱۱۴۵۰ حکم قانونی، در کد «کشاورزی و منابع طبیعی»^۲ شناسایی و گردآوری شده است. یقیناً وجود این تعداد قانون و حکم در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی که بعضاً تناقضات و تعارضاتی با یکدیگر دارند و موجب بروز تفاسیر متفاوتی می‌شوند، مجریان و جامعه مخاطبان را با چالش‌های اساسی روبه‌رو کرده است. بنابراین، با توجه به سابقه قانونگذاری بسیار طولانی (بیش از یک قرن) در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی، تورم قوانین، مصوب (بیش از ۷۰۰۱ عنوان قانون) و همچنین تغییر و تحولات مکرر در این حوزه، تنقیح قوانین مربوطه و شناسایی احکام قانونی معتبر و نامعتبر از ضروریات جدی است. موضوعی که در بند «۱۰» [سیاست‌های کلی نظام در قانونگذاری \(ابلاغی ۱۳۹۸/۰۷/۰۹ مقام معظم رهبری\)](#)^۳ مورد تأکید قرار گرفته است [۱].

البته حدود ۹ سال قبل از ابلاغ سیاست‌های کلی یاد شده، قانونگذار در ۲۵ خردادماه سال ۱۳۸۹، «قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور» را به تصویب رسانید و به‌موجب ماده (۱) این قانون، امر تدوین و تنقیح قوانین کشور را به معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی واگذار کرد.^۴ وظایف معاونت مذکور در امور تنقیح قوانین در ماده (۳) تقریر شد. به‌نحوی که در بند «۱» از ماده (۳)، «تنقیح کلیه قوانین کشور و اعلام قوانین معتبر و حاکم» از

۱. در اینجا، قانون به‌معنای عام کلمه است و علاوه بر قوانین مصوب مجلس شورای ملی و مجلس شورای اسلامی، تمامی مصوباتی که توسط مراجعی از جمله شورای انقلاب، شورای عالی اداری و ... تصویب شده و در حکم قانون (نه مقرر) بوده‌اند، مطمح‌نظر است.
 ۲. معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی برای انجام بهتر امر تنقیح قوانین در حوزه‌ها و موضوعات مختلف، ۵۰ کد موضوعی تعریف کرده که یکی از کدها به موضوع «کشاورزی و منابع طبیعی» اختصاص یافته است.
 ۳. تعیین عناوین قوانین جامع، تبویب، تنقیح و تعیین شناسه قوانین موجود کشور در طول برنامه ششم توسعه.
 ۴. ماده (۱) - به‌موجب این قانون تدوین و تنقیح قوانین کشور به‌عهده معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی که به اختصار معاونت نامیده می‌شود به‌شرح مندرج در این قانون است.

وظایف اصلی معاونت دانسته شده است. برای اجرای این تکلیف نیز، روش‌های مختلفی بیان شده است. یکی از روش‌ها، «تهیه پیشنهاد جهت نسخ قوانینی که موضوع آنها منتفی یا نسخ ضمنی شده و ارائه آن به هیئت‌رئیس مجلس جهت طی مراحل قانونی» است. همچنین، طبق تبصره «و» بند «الف» ماده (۳) قانون یاد شده، کلیه دستگاه‌های موضوع مواد (۵) و (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری، مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۸ و قوه قضائیه موظف شدند، «تا پایان تیرماه ۱۳۹۰ کلیه قوانین مرتبط با حوزه فعالیت خود را که تا پایان سال ۱۳۸۹ تصویب شده است، تنقیح نمایند و توسط بالاترین مقام دستگاه خود، قوانین معتبر، منسوخ صریح و ضمنی، قوانین معارض و مغایر با یکدیگر و یا موضوع منتفی شده را به تفکیک و با ذکر دلایل آن به معاونت [قوانین مجلس شورای اسلامی] ارائه نمایند» [۲].

در همین راستا، از سال ۱۳۹۹ استخراج فهرستی از قوانین مرتبط با کد کشاورزی و منابع طبیعی شروع شد که پس از طی ۸۴ جلسه کارگروه تخصصی از اسفندماه سال ۱۳۹۹ الی آبان‌ماه سال ۱۴۰۲، فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی به‌دست آمد. طبق اعلام معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، از ۱۷۰۶ قانون گردآوری شده در حوزه مذکور، ۶۱۰ عنوان قانون (بالغ بر ۶۶۲ حکم) جزو احکام نسخ صریح شناسایی شده‌اند که به‌نوعی قوانین و احکام نامعتبر قطعی محسوب می‌شوند. ۲۰ قانون (بالغ بر ۷۱۴ حکم) جزو احکام مدت منقضی و ۱۴۷ قانون (بالغ بر ۷۲۸ حکم) جزو قوانین منسوخه ضمنی و منتفی (اعم از منتفی با اجرا یا منتفی به موضوع) قرار گرفته‌اند که قوانین و احکام نامعتبر غیرقطعی قلمداد می‌شوند و برای قطعی شدن، نیاز به مصوبه مجلس شورای اسلامی دارند.

به‌همین منظور، «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی» مشتمل بر ماده‌واحد و پیوست ۱۴۴ عنوان قانون (بالغ بر ۷۹۹ حکم)، با ذکر مواد مرتبط، وضعیت اعتبار و مستندات و دلایل، با امضای ۴۰ نفر از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، با شماره ثبت ۴۶، در مورخ ۱۴۰۳/۱۵/۱۴ اعلام وصول شده است.

گزارش پیش‌رو، با هدف بررسی صحت و کفایت مستندات و دلایل ارائه شده برای عدم اعتبار احکام پیشنهادی تهیه شده است.

۲. ارزیابی طرح

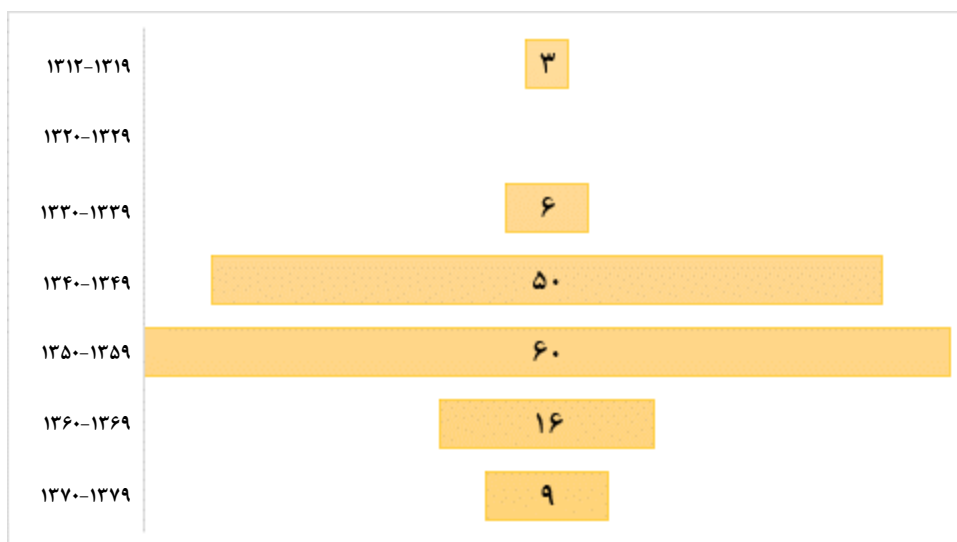
۲-۱. ارائه تصویری از مفاد طرح

در ابتدا سعی می‌شود، تصویری از آنچه که در «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر حوزه کشاورزی و منابع طبیعی» آمده است، به‌لحاظ: ۱. محدوده زمانی، ۲. مراجع تصویب، ۳. موضوعات تحت شمول، ۴. تعداد مواد مرتبط، ۵. وضعیت اعتبار و ۶. وجود یا عدم وجود مستندات و دلایل، ارائه شود. در این راستا گفتنی است، طرح پیشنهادی شامل ۱۴۴ ردیف یا به‌عبارتی ۱۴۴ فقره قانون است که از حیث بازه زمانی، قوانین، مصوب بین سال‌های ۱۳۱۲ الی ۱۳۷۹ را شامل می‌شود. مقدم‌ترین قانونی که عدم اعتبار آن پیشنهاد شده است، «قانون راجع به فروش

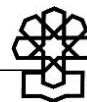
خالصجات و قرضه‌های فلاحتی و صنعتی، مصوب ۱۳۱۲/۱۰/۱۷» نام دارد و مؤخرترین قانون، «[قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶](#)» است که پیشنهاد شده تبصره ماده (۳) و ماده (۵) آن، جزو احکام نامعتبر شناخته شود. البته به اذعان معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، قوانین مصوب سال‌های ۱۳۷۹ به بعد نیز مورد بررسی قرار گرفته، ولی حکمی که بتواند در زمره احکام نامعتبر قرار گیرد، یافت نشده است. با وجود این، به نظر می‌رسد با توجه به قوانین متعددی که در زمینه تثبیت مالکیت اراضی کشاورزی و منابع طبیعی به‌ویژه بعد از تاریخ تصویب «[قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی و اقتصادی، مصوب ۱۳۸۵/۱۲/۱۳](#)»، ابلاغ شده است، می‌توان احکامی را یافت که با قاعده نسخ ضمنی و یا مدت منقضی، نامعتبر محسوب می‌شوند.

به لحاظ دوره‌های زمانی ۱۰ ساله، بیشترین قوانینی که عدم اعتبار آنها مورد پیشنهاد بوده، مربوط به دوره‌های زمانی ۱۳۵۰ - ۱۳۵۹ با ۶۰ فقره قانون و ۱۳۴۹ - ۱۳۴۰ با ۵۰ فقره قانون است که روی هم رفته، بیش از ۸۳ درصد از کل قوانین پیشنهادی را دربر می‌گیرند (شکل ۱). ضمناً سال‌های ۱۳۵۸ (با ۱۹ فقره) و ۱۳۵۹ (با ۱۳ فقره) در بعد از انقلاب اسلامی و سال‌های ۱۳۴۷ (با ۱۲ فقره)، ۱۳۴۸ (با ۸ فقره) و ۱۳۵۴ (با ۷ فقره) در قبل از انقلاب اسلامی، دارای بیشترین قوانین پیشنهادی نامعتبر بوده‌اند. البته این وضعیت به‌ویژه در خصوص مصوبات شورای انقلاب، تا حدودی منطقی است. چراکه اغلب مصوبات شورای انقلاب، حالتی موقتی داشت و برای موضوع یا دوره زمانی خاص بوده است. از این جهت، با توجه به اتمام مهلت مقرر در قوانین مذکور و یا اجرایی شدن کامل آنها، از درجه اعتبار ساقط شده‌اند. بیانات شهید دکتر بهشتی (ره) مبنی بر اینکه «شورای انقلاب براساس ضرورت‌های دوره نخستین انقلاب به‌وجود آمده بود»، گواهی بر این موضوع است [۳].

از قوانین مصوب دوره زمانی ۱۰ ساله ۱۳۲۹ - ۱۳۲۰، هیچ قانونی جزو احکام پیشنهادی نامعتبر، قرار نگرفته است.

شکل ۱. نمودار دسته‌بندی قوانین طرح به لحاظ دوره‌های زمانی ۱۰ ساله

به لحاظ مرجع تصویب، قوانین فهرست شده را می‌توان به دو دوره قبل و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی دسته‌بندی کرد. از این منظر، ۸۷ مورد (۶۰/۴ درصد) از قوانین به قبل از تاریخ بهمن‌ماه سال ۱۳۵۷ مربوط بوده و توسط مجلس سنا، مجلس شورای ملی، کمیسیون مشترک مجلسین، کمیسیون‌های تخصصی مجلس سنا (مانند کمیسیون تعاون و امور روستاها، کمیسیون امور استخدام و سازمان‌های اداری، کمیسیون امور اقتصادی و دارایی، کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی، کمیسیون مسکن و شهرسازی و ...) و حتی هیئت‌وزیران برای دوره فترت، به تصویب رسیده است و ۵۷ مورد (۳۹/۶ درصد) برای دوره بعد از انقلاب اسلامی بوده که مرجع تصویب آنها سه نهاد ۱. شورای انقلاب (۲۲ مورد)، ۲. مجلس شورای اسلامی (۲۴ مورد) و ۳. مجمع تشخیص مصلحت نظام (۱ مورد) بوده است (جدول ۱).

جدول ۱. دسته‌بندی قوانین طرح به لحاظ مرجع تصویب

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی				قبل از پیروزی انقلاب اسلامی									
مجمع تشخیص مصلحت نظام		مجلس شورای اسلامی		شورای انقلاب		هیئت‌وزیران (دوره فترت)		کمیسیون مشترک مجلسین		مجلس سنا و کمیسیون‌های تخصصی آن		مجلس شورای ملی و کمیسیون‌های تخصصی آن	
سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد
۰/۷	۱	۱۶/۶	۲۴	۲۲/۳	۳۲	۳/۴	۵	۴/۹	۷	۲۳/۶	۳۴	۲۸/۵	۴۱

مآخذ: نگارندگان

از نظر موضوعی نیز برحسب عناوین و محتوای قوانین، می‌توان قوانین فهرست شده در طرح را در ۱۴ مقوله یا موضوع دسته‌بندی کرد که نشان از تنوع بالای موضوعی قوانین دارد. بیشترین سهم قوانین پیشنهادی از نظر موضوعی، با ۲۲ عنوان قانون (۱۵/۳ درصد)، مربوط به قوانینی است که به موضوع ساختار و تشکیلات وزارتخانه پرداخته است. قوانین مربوط به «اصلاحات ارضی» و «جنگل‌ها و مراتع» هرکدام با ۱۶ فقره قانون مرتبط، روی هم ۲۲/۲ درصد از کل ۱۴۴ قانون مندرج در طرح را به‌خود اختصاص داده‌اند. موضوعات «شرکت‌های سهامی زراعی»، «ترویج، آموزش و تحقیقات کشاورزی» و «حفظ نباتات»، به‌ترتیب با ۴، ۴ و ۲ فقره قانون مرتبط، جزو موضوعاتی‌اند که کمترین تعداد احکام قانونی نامعتبر را دارا هستند (جدول ۲). به‌طور کلی گفتنی است، از ۱۴۴ فقره قانون، ۱۲۳ مورد (۸۵/۴ درصد) به حوزه «کشاورزی» مرتبط بوده و سهم حوزه «منابع طبیعی» تنها ۱۶ مورد (۱۱/۱ درصد) است. ۵ مورد (۳/۵ درصد) از قوانین نیز به حوزه مشترک کشاورزی و منابع طبیعی اختصاص پیدا می‌کند.

جدول ۲. دسته بندی قوانین طرح به لحاظ موضوعی

ردیف	موضوع	فراوانی	سهم از کل	ردیف	موضوع	فراوانی	سهم از کل
۱	ساختار و تشکیلات	۲۲	۱۵/۳	۸	صید و آبی‌پروری	۸	۵/۶
۲	اصلاحات ارضی	۱۶	۱۱/۱	۷	خشخاش و تریاک	۷	۴/۹
۳	جنگل‌ها و مراتع	۱۶	۱۱/۱	۶	چای، توتون و تنباکو	۶	۴/۲
۴	دام و طیور	۱۵	۱۰/۴	۵	عمران روستایی	۵	۳/۵
۵	سازمان‌های وابسته	۱۴	۹/۷	۴	شرکت‌های سهامی زراعی	۴	۲/۸
۶	مدیریت زمین	۱۴	۹/۷	۴	ترویج، آموزش و تحقیقات کشاورزی	۴	۲/۸
۷	ارتقای تولید	۱۱	۷/۶	۲	حفظ نباتات	۲	۱/۴
		مجموع				۱۴۴	۱۰۰

مآخذ: نگارندگان

بررسی ستون «مواد مرتبط» نشان داد، از ۱۴۴ فقره قانون فهرست شده، ۸۸ فقره (۶۱ درصد) جزو قوانینی است که کل مفاد قانون^۱ جزو قوانین نامعتبر قلمداد شده و ۵۶ فقره (۳۹ درصد)، جزو قوانینی هستند که حداقل یک حکم (اعم از ماده، تبصره، بند و ...) آنها، در زمره احکام نامعتبر قید نشده است. علاوه بر این، از نظر «وضعیت اعتبار»، به این صورت است که تعداد کل احکام پیشنهادی بالغ بر ۱۱۹۱ حکم است. از این میزان ۴۸/۷ درصد (۵۸۰ حکم) جزو احکام با نسخ ضمنی، ۳۱/۷ درصد (۳۷۸ حکم) جزو احکام با موضوع منتفی، ۸/۹ درصد (۷۱ حکم) جزو احکام مدت منقضی و ۵/۷ درصد (۶۸ حکم) جزو احکام منتفی با اجرا دسته‌بندی شده‌اند (جدول ۳).

جدول ۳. دسته‌بندی احکام طرح به لحاظ وضعیت اعتبار

نسخ ضمنی		موضوع منتفی		منتفی با اجرا/با اجرا منتفی		مدت منقضی		مجموع	
تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم	تعداد	سهم
۵۸۰	۴۸/۷	۳۷۸	۳۱/۷	۱۶۵	۱۳/۹	۶۸	۵/۷	۱۱۹۱	۱۰۰

مآخذ: نگارندگان

در ستون «مستندات و دلایل»، برای تمامی احکام، مستندات و دلایلی که نمایانگر عدم اعتبار احکام مربوطه باشد، بیان نشده است. به عبارت دقیق‌تر، غالباً برای احکامی که وضعیت اعتبار آنها «منتفی با اجرا» و «مدت منقضی» بوده، دلیل و مستندی ذکر نشده است. در مجموع، تعداد احکامی که فاقد دلیل و مستند هستند، به ۹۵ مورد یا حکم می‌رسد و از این تعداد، ۳ مورد مربوط به احکامی است که به‌عنوان منسوخ ضمنی قلمداد شده‌اند.

۱. در طرح پیشنهادی، ردیف‌هایی که در ستون مواد مرتبط، عبارت‌های «کل قانون» و یا «ماده‌واحد» (برای قوانینی که صرفاً متشکل از ماده‌واحد بوده‌اند) درج شده بود، مدنظر قرار گرفت. البته در برخی از ردیف‌ها نیز با وجود اینکه عبارت «کل قانون» ذکر نشده بود، ولی تمامی احکام (اعم از ماده، تبصره، بند و ...) آن قانون، در فهرست احکام نامعتبر آورده شده بود. این‌گونه موارد نیز در سرجمع لحاظ شد.

۲-۲. اظهارنظر درباره طرح

به منظور اظهارنظر درباره «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر حوزه کشاورزی و منابع طبیعی»، مستندات و دلایل ارائه شده برای هر حکم، بررسی شد. مواردی که مستندات و دلایل مربوطه به حدی کامل و صحیح بود که با استناد به آنها بتوان اطمینان حاصل کرد حکم مربوطه نامعتبر است، در ستون اظهارنظر کارشناسی، عبارت «قابل پذیرش است» درج شده است و در صورتی که ادله مطرح شده از کفایت لازم برای عدم اعتبار حکم موردنظر، برخوردار نبود، عبارت «قابل پذیرش نیست» درج شده است. علاوه بر این، سعی شد با بررسی دقیق تر، به سایر قوانینی که با توجه به مستندات ارائه شده در طرح، می توانند در زمره احکام نامعتبر قرار گیرند، اشاره شود.

۲-۲-۱. وضعیت احکام از نظر قابلیت پذیرش

به طور کلی، بررسی ها نشان می دهد، از مجموع ۱۱۹۱ حکم مندرج در طرح پیشنهادی، ۲۹۷ مورد (۲۵/۳ درصد) از احکام، مستندات و دلایلی که در عدم اعتبار آنها مطرح شده است، از صحت و کفایت لازم برخوردار نبوده و در نتیجه عدم اعتبار آنها، قابل پذیرش محسوب نشد. ۹/۵ درصد از موارد غیرقابل پذیرش، جزء احکام منتفی با اجرا، ۶/۴ درصد جزء نسخ ضمنی، ۷/۴ درصد جزء موضوع منتفی و ۱/۵ درصد جزء مدت منقضی دسته بندی می شوند (جدول ۴).

جدول ۴. وضعیت قابلیت پذیرش مستندات و دلایل احکام

وضعیت اعتبار	تعداد احکام غیرقابل پذیرش	درصد غیرقابل پذیرش
منتفی با اجرا	۱۱۱۴	۹/۵
موضوع منتفی	۸۸	۷/۴
نسخ ضمنی	۷۷	۶/۴
مدت منقضی	۱۸	۱/۵
مجموع	۲۹۷	۲۵/۳

مآخذ: نگارندگان

تفصیل نظر مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی به تفکیک هر حکم در جدول (۵) آمده است. در ادامه سعی می شود به صورت مختصر مصادیقی از ابهام ها و اشکال های طرح پیشنهادی به تفکیک وضعیت اعتبار ارائه شود.

۲-۲-۲. مصادیقی از موارد غیرقابل پذیرش

الف) موارد مربوط به نسخ ضمنی

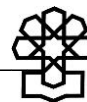
از کل ۱۱۹۱ حکم مندرج در پیوست طرح پیشنهادی، ۵۸۰ حکم (۴۸/۷ درصد) جزء احکام با وضعیت اعتبار «نسخ ضمنی» قلمداد شده که از این تعداد، مستندات و دلایلی که برای عدم اعتبار ۷۴ مورد مطرح شده است، به دلایلی

۱. از ۱۲۰ حکم غیرقابل پذیرش، ۵۰ حکم مربوط به «قانون رد آیین نامه اجرایی مواد الحاقی به قانون اصلاحات ارضی به موجب تصویب مجلسین» است که مشتمل بر ۳۹ ماده، ۱۰ تبصره و ۲ بند در مورخ ۱۳۴۳/۱۰/۳۹ به تصویب مجلس شورای ملی رسیده است. ۱۱ حکم نیز مربوط به «قانون تبدیل قیوض اقساطی خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستاجر و ملحقان آن به اوراق قرضه، مصوب ۱۲۵۳/۱۲/۰۶ مجلس شورای ملی» است.

مانند عدم ارتباط مفهومی و هم‌پوشانی کافی بین حکم ناسخ و منسوخ، قابل پذیرش شناخته نشد. البته برای ۳ حکم شامل بندهای «۶» و «۲۴» و تبصره «۲» ماده (۱۷) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، مستندات و دلایلی برای نسخ ضمنی بیان نشده است. این موضوع با اصول تنقیح قوانین تعارض دارد. به همین دلیل، این احکام جزو مواردی که عدم اعتبار آنها قابل پذیرش نیست، دانسته شد. در ادامه به نمونه‌هایی از احکامی که نسخ ضمنی آنها غیرقابل پذیرش شناخته شد، اشاره می‌شود:

• در ردیف ۱۳۴، نسخ ضمنی تبصره «۲» از ماده‌واحد «قانون حمایت از تولید دام داخلی، مصوب ۱۳۶۹/۰۸/۱۳»، به موجب ماده (۲۰) «قانون نظام جامع دام‌پروری کشور، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۷»، پیشنهاد شده است. موضوع موضوع ماده (۲۰) قانون اخیرالذکر، الزام دولت به تضمین خرید هر ساله محصولات دامی براساس «قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۸/۰۶/۲۱ با اصلاحات بعدی آن»، است. این در حالی است که تبصره «۲» از ماده‌واحد «قانون حمایت از تولید دام داخلی، به دو موضوع: ۱. الزام دولت به تعیین میزان و قیمت خرید تضمینی دام و گوشت از دامداران، در لوایح بودجه سنواتی و ۲. تأمین ضرر و زیان ناشی از اجرای این تکلیف از محل صرفه‌جویی ارزی (برای سال اول) و افزایش قیمت علوفه وارداتی (برای سال‌های بعد)، اشاره دارد. همان‌گونه که مشخص است، این دو حکم قانونی، فقط در بحث قیمت تضمینی و خرید تضمینی اشتراک دارند و در مورد میزان خرید تضمینی گوشت و نحوه جبران هزینه‌های این امر که مورد تأکید تبصره «۲» است، در ماده (۲۰) قانون نظام جامع دام‌پروری کشور مورد اشاره قرار نگرفته است. لذا نسخ ضمنی و عدم اعتبار تبصره «۲» از ماده‌واحد «قانون حمایت از تولید دام داخلی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۸/۱۳ قابل پذیرش نیست.

• در ردیف ۴۸، نسخ ضمنی ماده (۵۶) و تبصره «۱» ذیل آن از «قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۲۰» پیشنهاد شده است. طراحان در قسمت مستندات و دلایل، برای نسخ ضمنی صدر ماده (۵۶) قانون موصوف، به ماده (۲) و تبصره «۱» آن در «قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور، مصوب ۱۳۷۱/۰۷/۰۵» و برای نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۵۶)، به «قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرایی ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۶۷/۰۶/۲۲» و ماده (۱۰) آیین‌نامه اجرایی قانون اخیرالذکر، مصوب ۱۳۶۷/۰۶/۲۲ هیئت‌وزیران استناد کرده‌اند. در این ارتباط گفتنی است، با توجه به تغییر مرجع رسیدگی به اختلافات مالکیتی بین اراضی منابع طبیعی و مستثنیات در ماده (۲) قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور، نسخ ضمنی صدر ماده (۵۶) قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع قابل پذیرش است، اما در رابطه با نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۵۶)، مستندات و دلایل مطرح‌شده، قابل پذیرش نیست. زیرا تبصره مذکور به نحوه برخورد با اراضی و متصرفین در صورت اعتراض یا عدم اعتراض به برگه تشخیص صادره توسط سازمان منابع طبیعی پرداخته است. با توجه به اینکه، در ماده (۲) قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور، این موضوع به‌طور شفاف تبیین نشده، نسخ این تبصره ممکن است مشکلاتی را ایجاد کند.

• در ردیف ۶۲، نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۴) «قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷ مجلس سنا» با استناد به تبصره «۴» ماده (۵) «قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲» و «[قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵](#)» پیشنهاد شده است. بررسی تبصره «۱» ماده (۴) قانون صدرالاشاره، نشان می‌دهد که تبصره مذکور به وظیفه‌مند شدن وزارت تعاون و امور روستاها برای انجام اقدامات مربوط به توزیع شیر تولیدشده به‌وسیله شرکت‌های سهامی زراعی و شرکت‌های تعاونی روستایی میان مصرف‌کنندگان، اشعار دارد. درحالی‌که تبصره «۴» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، به تدوین ضوابطی به‌منظور بهره‌مندی شرکت‌های سهامی زراعی و شرکت‌های تعاونی روستایی از کارخانه‌ها و کشتارگاه‌ها و سردخانه‌هایی که با سرمایه دولت به‌وجود آمده است، اشاره دارد. لذا با توجه به متفاوت بودن محتوای دو حکم مذکور، می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۴) قانون مربوطه، کافی نبوده و قابل پذیرش نیست.

علاوه بر موارد فوق‌الاشاره، در ردیف ۹۲، عدم اعتبار «[قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۵ شورای انقلاب](#)» پیشنهاد شده است. قانون مذکور، مشتمل بر ۲۶ ماده و ۱۰ تبصره بوده که برای بی‌اعتباری بیشتر احکام آن، از منطق نسخ ضمنی استفاده شده است. این درحالی است که قانون مذکور، اساساً مطابق با «[لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶](#)» نسخ صریح شده است. در این راستا می‌توان به مواد (۸) و (۹) قانون اخیرالذکر استناد کرد. در ماده (۸) قانون موصوف تصریح شده: «کلیه قوانین مخالف این قانون لغو می‌شود». همچنین در ماده (۹) بیان شده است: «این لایحه قانونی جایگزین لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی نحوه واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۱۱ می‌باشد». بنابراین، اگرچه عدم اعتبار قانون صدرالاشاره، مسجل است، اما باید جزو احکام منسوخ صریح قرار گیرد نه منسوخ ضمنی. فارغ از این موضوع، در برخی ردیف‌ها، به آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱ هیئت‌وزیران، به‌عنوان مستند سلب اعتبار استناد شده است که این امر نمی‌تواند صحیح باشد. به‌ویژه اینکه در قانون اخیرالتصویب (۱۳۵۹/۰۱/۲۶)، قانونگذار هیچ اجازه‌ای به وزارت کشاورزی و عمران روستایی وقت برای تدوین آیین‌نامه اجرایی قائل نشده است. با این تفاسیر، پیشنهاد می‌شود در وهله اول، ردیف قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۵ از این طرح حذف شده و به فهرست قوانین منسوخ صریح اضافه شود. اگر هم قرار بر این باشد که قانون مذکور جزو احکام منسوخ ضمنی قرار گیرد، باید در ستون مستندات و دلایل اصلاحاتی صورت گرفته و «[لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۰۶/۲۵](#)، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶» جایگزین شود.

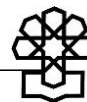
ب) موارد مربوط به منتفی با اجرا

احکامی که دلیل بی‌اعتباری آنها، «منتفی با اجرا» یا «با اجرا منتفی» عنوان شده است، از نظر موضوعی دایره شمول

موسعی دارد. بخشی از این احکام، مربوط به قوانینی است که موضوع آنها، الحاق یا حذف چند حکم از یا به قانون دیگر است. در این رابطه می‌توان به «لایحه قانونی الحاق دو تبصره به لایحه قانونی راجع به انتقال سهام و دارایی و تعهدات شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی شیر ایران و اداره صنعت شیر کشور زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۲۰ شورای انقلاب» (ردیف ۱۱۱) و «لایحه قانونی الحاق چهار تبصره به لایحه قانونی واگذاری مرغداری‌های احداثی سازمان عمران قزوین و مستحدثات مربوط به آن، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب» (ردیف ۱۱۵) اشاره کرد. طراحان، با این ادله که پس از تصویب این قوانین، قاعدتاً اصلاحات مدنظر در قوانین مربوطه انجام گرفته است، بنابراین، قوانین جدید منتفی با اجرا تلقی شده و باید جزء احکام نامعتبر شناخته شوند. این در حالی است که با این کار، برای برخی این سؤال پیش می‌آید که آیا قانونگذار با نسخ قانون اصلاحی، از اصلاحات خود عدول کرده است؟! لذا عدم اعتبار احکام مورد اشاره، نمی‌تواند مورد تأیید باشد.

بخش دیگری از این احکام، مربوط به احکامی است که موضوع آن، انتقال یک سازمان/ نهاد/ شرکت از یک سازمان وزارتخانه به سازمان یا وزارتخانه دیگر است. در اغلب این احکام نیز صراحتاً به انتقال کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات، دارایی، نیروی انسانی و مواردی از این دست به سازمان یا وزارتخانه جدید تأکید شده است. موضوع برخی دیگر از احکام دارای وضعیت اعتبار منتفی با اجرا، انتقال یا مبادله کل یا بخشی از زمین از یک سازمان یا فرد به سازمان یا فرد دیگر است. از جمله احکام مربوطه می‌توان به «[قانون انتقال باقیمانده اراضی مرتع ملی شده چیتگر به سازمان مسکن، مصوب ۱۳۴۹/۰۴/۰۷](#)» (ردیف ۵۴)؛ «[پیشنهاد مربوط به واگذاری اراضی مزروعی به ایل منگور، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۳۰](#)» (ردیف ۶۳)؛ «[لایحه قانونی اجازه انتقال مروجین دستگاه ترویج خانه‌داری از وزارت آبادانی و مسکن به وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۲۹](#)» (ردیف ۵۱)؛ «[لایحه قانونی انتزاع شرکت سهامی کشاورزی و دام‌پروری شاور از وزارت دفاع ملی و انتقال آن به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۸/۰۴/۳۱](#)» (ردیف ۸۸) و «[لایحه قانونی راجع به انتقال مراکز ۱۰ گانه آموزش روستایی سازمان ملی سوادآموزی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۲۷](#)» (ردیف ۱۰۶) اشاره داشت.

نکته حائز اهمیت این است که پذیرش بی‌اعتباری این‌گونه احکام با ادله منتفی با اجرا، به‌ویژه جابه‌جایی سازمان‌ها یا مسئولیت‌ها بین وزارتخانه‌ها همواره با تردیدهایی جدی همراه است. چراکه در اغلب موارد، موضوع حکم به‌طور کامل رعایت و اجرایی نمی‌شود. در این راستا، می‌توان به «[قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۲۴](#)» اشاره داشت. در ماده (۱) این قانون، تصریح شده است که کلیه اختیارات، وظایف و امور مربوط به سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و انجام اقدامات لازم در مواردی مانند تجارت اعم از صادرات، واردات و تنظیم بازار داخلی محصولات کشاورزی و کالاهای اساسی، از وزارت صنعت، معدن و تجارت منتزع و به وزارت جهاد کشاورزی واگذار می‌شود، ولی عموماً هر زمان که در تنظیم بازار یک محصول یا کالای اساسی کشاورزی چالش جدی ایجاد می‌شود، مسئولان وزارت جهاد کشاورزی، عدم اختیار کامل در مدیریت صفر تا صد فرایند تنظیم بازار کالای مربوطه را دلیل بروز چالش بیان می‌کنند. به عبارتی اعتقاد بر این است که ماده قانونی مذکور به‌طور کامل اجرایی نشده است. بنابراین، صرف تصریح بر انتقال یک سازمان یا وظایف آن در قانون،

نمی‌تواند بر اجرایی شدن آن بینجامد. بنابراین در سلب اعتبار از این‌گونه احکام، باید با احتیاط عمل کرد و تا زمانی که اطمینان حاصل نکرد که مفاد احکام به‌طور کامل و صحیح به مرحله اجرا رسیده است، آن حکم را نامعتبر اعلام کرد.

معاون وقت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری در مصاحبه‌ای که با عنوان «شفافیت و کارآمدی قوانین با پالایش مستمر» در مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳ با روزنامه ایران انجام داده است بر این نکته تأکید کرده‌اند. ایشان درخصوص پذیرش بی‌اعتباری احکام دارای وضعیت اعتبار «منتفی با اجرا» بیان داشته‌اند: «اجرا شدن یا اجرا نشدن یک قانون، امری از جنس واقعیت بیرونی است و با تشخیص ذهنی نمی‌توان به آن حکم نمود» [۴]. بر همین اساس، در نقد و بررسی احکام موضوعه، سعی شده است چنین منطقی در نظر گرفته شود.

به‌طور کلی از مجموع ۱۱۹۱ حکم، وضعیت اعتبار ۱۶۵ حکم (۱۳/۹ درصد)، «منتفی با اجرا» تعیین شده است. بررسی‌ها نشان داد، در مورد اجرا شدن کامل ۷۷ حکم، ابهاماتی وجود دارد که پذیرش بی‌اعتباری آنها را با تردید مواجه می‌سازد. در ادامه به برخی از این احکام و دلیل قابل پذیرش نبودن سلب اعتبار آنها اشاره می‌شود.

• در ردیف ۱۲۸، «قانون الزام دولت به‌منظور تهیه لایحه برنامه افزایش تولید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۵/۰۱/۲۶ مجلس شورای اسلامی»، با این ادله که ارائه لایحه تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی توسط دولت که درنهایت در تاریخ ۱۳۶۸/۰۶/۲۱ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید، نشانگر اجرای کامل قانون صدرالذکر بوده و از این جهت باید جزو احکام نامعتبر قرار گیرد. درحالی‌که چنین ادله‌ای نمی‌تواند صحیح باشد. زیرا در ماده‌واحد قانون مورد بحث، به تکلیف دولت برای تدوین و ارائه لایحه مربوط به برنامه افزایش تولید محصولات اساسی (گندم، برنج، خوراک دام، قند و شکر، پنبه و دانه‌های روغنی و پروتئین‌های حیوانی و گیاهی) اعم از افزایش تولید در واحد سطح و توسعه سطح زیر کشت تا مرز خودکفایی به مجلس شورای اسلامی اشاره دارد. درحالی‌که «قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۸/۰۶/۲۱ مجلس شورای اسلامی» به نحوه و زمان تعیین حداقل قیمت تضمینی و خرید تضمینی (در صورت لزوم) محصولات اساسی پرداخته و اساساً حکمی در راستای افزایش میزان تولید و سطح زیر کشت محصولات اساسی نداشته است. بنابراین نمی‌توان قانون الزام دولت به‌منظور تهیه لایحه برنامه افزایش تولید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۵/۰۱/۲۶ را منتفی با اجرا دانست. ایراد مذکور در مورد برخی دیگر از قوانین مندرج در طرح پیشنهادی مانند «[قانون الزام دولت به ارائه اصلاحیه قانون صندوق عمران مراتع و اساسنامه آن، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۱۸، مصوب ۱۳۶۵/۰۳/۱۱ مجلس شورای اسلامی](#)» (ردیف ۱۲۹) نیز مصداق دارد.

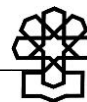
• در ردیف ۱۱۱، «لایحه قانونی الحاق دو تبصره به لایحه قانونی راجع به انتقال سهام و دارایی و تعهدات شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی شیر ایران و اداره صنعت شیر کشور زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۲۰ شورای انقلاب»، با این ادله که تبصره‌های مورد نظر به قانون مربوطه اضافه شده است، بنابراین موضوع لایحه قانونی مربوط به الحاق دو تبصره، در حکم منتفی با اجرا بوده و باید نامعتبر شمرده شود. این درحالی است که اگر چنین منطقی صحیح باشد، در آن صورت، باید کلیه قوانینی که برای اصلاح یک یا چند قانون به تصویب رسیده‌اند، باید منسوخ اعلام شوند و این شدنی نیست.

ج) موارد مربوط به موضوع منتفی

احکام با وضعیت اعتبار موضوع منتفی، شامل ۴۸ فقره قانون مشتمل بر ۳۸۸ حکم (۳۱/۷ درصد) بوده که از این میزان، بی‌اعتباری ۸۸ حکم با تردیدهایی همراه است. در ادامه با ذکر نمونه‌هایی، این موارد شفاف‌تر می‌شود:

در ردیف (۱۰۵) کل «[لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احدائی سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۰۴ شورای انقلاب](#)» با این ادله که سازمان عمران قزوین مجری اجرای این قانون بوده و این سازمان به‌موجب بند «۲» مصوبه واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیردولتی، مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی اداری منحل شده است؛ لذا قانون مذکور **موضوع منتفی** است. این درحالی است که **اولاً**، براساس ماده (۹) لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احدائی سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۰۴، «وزارت کشاورزی و عمران روستایی مأمور اجرای این لایحه قانونی» تعیین شده است نه سازمان عمران قزوین. **ثانیاً**، در اثر اجرای قانون موصوف، خارج از ضوابط جاری زمان وقت، حقوقی برای زارعین صاحب‌نسق و باغداران ایجاد شده است که با نسخ این قانون، حقوق کشاورزان تضییع خواهد شد. **ثالثاً**، موضوع لایحه قانونی مذکور، به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احدائی سازمان عمران قزوین به کشاورزان اشاره دارد و نمی‌توان پذیرفت که با انحلال سازمان عمران قزوین، اعیانی و تأسیسات باغات احدائی توسط این سازمان نیز از حیز انتفاع خارج می‌شود. به‌عبارتی اگرچه دیگر سازمانی به نام سازمان عمران قزوین وجود ندارد، ولی اموال و دارایی‌های این سازمان کماکان پابرجاست و قانونگذار می‌تواند نسبت به تعیین تکلیف آنها، قواعدی وضع کند. بنابراین صرف استناد به انحلال سازمان عمران قزوین که به اشتباه مجری قانون مورد بحث تلقی شده است، نمی‌تواند نسخ‌کننده کل لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی، مصوب سال ۱۳۵۸ تلقی شود.

• در ردیف ۲۹، انتفای موضوعی ماده (۹) «قانون انحلال بنگاه خالصجات، مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۲۰ مجلس شورای ملی» پیشنهاد شده است. نظر طراحان در این رابطه بر این مبنا بوده است: «با توجه به اینکه ماده (۹) درخصوص پرونده‌هایی که مطرح بوده‌اند، واجد حکم است و اینکه قرار بوده است ظرف یک‌سال به کمیسیون‌های مربوطه ارجاع شود، درحال حاضر با توجه به اجرایی شدن این موضوع دیگر محلی برای اجرا ندارند». در این رابطه گفتنی است، اگرچه در متن ماده (۹)، مهلت یک‌ساله برای ارجاع پرونده‌های مربوط تعیین شده است، ولی هیچ مستندی مبنی بر اینکه نشان دهد در طی این یک‌سال، تمامی پرونده‌های مورد نظر به کمیسیون‌های مربوطه ارجاع شده یا نه، ارائه نشده است. از طرفی، در این ماده، حکمی درخصوص تعیین تکلیف پرونده‌های ارجاع‌نشده در صورت پایان مهلت تعیین‌شده، وجود ندارد. همچنین گفتنی است در ماده (۱۴) قانون فوق‌الاشاره، به موضوعی مشابه موضوع ماده (۹) اشعار دارد. بدین صورت که در ماده (۱۴) مذکور مقرر شده است: «کلیه پرونده‌های مطالبات سنواتی بنگاه خالصجات آنچه مربوط به املاک مزروعی و اراضی خارج از حدود شهرها موضوع ماده (۲) این قانون باشد، با دعاوی و اختلافات مربوط آن به سازمان اصلاحات ارضی کل کشور و سایر پرونده‌های مطالبات سنواتی که مربوط به مستغلات اراضی و عرصه و اعیان شهری موضوع ماده (۷) این قانون باشد، به سازمان مسکن و آنچه مربوط

به مطالبات معادن موضوع ماده (۸) این قانون باشد، به وزارت اقتصاد واگذار می‌شود تا طبق مقررات عمومی و این قانون نسبت به تعقیب دعوی وصول مطالبات اقدام نمایند». با این تفاسیر، باید ماده (۱۴) نیز با توجه به گذشت چند دهه از تاریخ تصویب قانون انحلال بنگاه خالصجات، نامعتبر اعلام شود. درحالی‌که در این طرح، صرفاً پیشنهاد نسخ ماده (۹) از قانون یاد شده پیشنهاد شده است. بنابراین، مستندات و دلایل مطرح شده برای عدم اعتبار ماده (۹) قانون انحلال بنگاه خالصجات، مصوب سال ۱۳۴۶ کافی نبوده و قابل پذیرش نیست.

د) موارد مربوط به مدت منقضی

طبق بررسی‌ها، از ۲۰ فقره قانون که ۶۸ حکم را شامل می‌شود، مستندات و دلایل مطرح شده برای ۴ قانون مشتمل بر ۱۸ حکم، غیرقابل پذیرش قلمداد شد که در ادامه مورد اشاره قرار می‌گیرد:

- در ردیف یک، پیشنهاد شده است کل «قانون راجع به فروش خالصجات و قرصه‌های فلاحی و صنعتی، مصوب ۱۳۱۲/۱۰/۱۷ مجلس شورای ملی» که مشتمل بر ۱۵ ماده/حکم است، به جهت انقضای مهلت مقرر در قانون مذکور برای اجرای تکالیف مربوطه، مدت منقضی محسوب و به عنوان احکام نامعتبر شناخته شود. این درحالی است که اگرچه در ماده (۱) قانون مذکور، اجرای قانون یعنی فروش اراضی خالصه به متقاضیان، به بازه زمانی ۱۰ ساله از تاریخ تصویب قانون (از ۱۳۱۲/۱۲/۱۷ الی ۱۳۲۲/۱۲/۱۷) محدود شده و درحال حاضر این بازه زمانی به پایان رسیده؛ اما در همین قانون، فروش قطعی تحت احراز شرایطی مجاز بوده است. به‌ویژه در ماده (۴) که ضوابطی برای بهای زمین و نحوه پرداخت اقساط، تعیین شده است. لذا ممکن است درحال حاضر موارد استثنایی وجود داشته باشد که متقاضی شرایط مقرر را رعایت نکرده و کماکان پرونده‌های آنها مفتوح باشد و چون املاک دولتی است نباید به غیر، منتقل شود و تا تعیین تکلیف نهایی از طریق دولت باید ضوابط آن کماکان حاکم باشد. بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ کل قانون مورد بحث، کافی نبوده و نسخ آن قابل پذیرش نیست. خاطر نشان می‌شود که ماده (۳) قانون موصوف پیش‌تر و براساس قانون تنقیح قوانین مالیاتی کشور، مصوب ۱۳۹۶/۰۱/۳۰، ملغی‌الاثربوده است.
- در ردیف ۱۴، عدم اعتبار لایحه قانونی ملی کردن جنگل‌ها، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ هیئت‌وزیران (دوره فترت) پیشنهاد شده است. دلیل بی‌اعتباری بند «۱» ذیل تبصره ماده (۷) مدت منقضی ذکر شده است. طراحان بیان داشته‌اند، حکم مذکور در رابطه با طرح‌های جنگلداری است که در تاریخ تصویب این تصویب‌نامه قانونی از طرف سازمان جنگلبانی مجری بوده است. مجریان این طرح‌ها، ملزم به رعایت یکسری شرایط می‌شوند که حداکثر مدت پیش‌بینی شده در این حکم پنج‌سال است. لذا با گذشت این مدت، این حکم مدت منقضی است. این درحالی است که در بند مربوطه، ضوابط متعددی برای اجرای حکم پیش‌بینی شده است و صرفاً نمی‌توان با استناد به اتمام مهلت تعیین‌شده برای قراردادهای اجاره، رأی به عدم اعتبار بند مورد بحث داد.

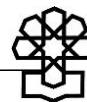
- در ردیف ۱۶، پیشنهاد شده است که ماده (۳) «آیین‌نامه اصلاحات ارضی، مصوب کمیسیون خاص مشترک مجلسین، مصوب ۱۳۴۳/۰۵/۰۳» با ادله مدت منقضی، جزو احکام نامعتبر آورده شود. این درحالی است که ماده (۳) آیین‌نامه مربوطه، به تمدید مدت زمان و مبلغ قراردادهای اجاره موضوع قانون اصلاحات ارضی به‌صورت هر پنج‌سال یک‌بار اشاره دارد. یکی از پیش‌شرط‌های پذیرش انقضای مدت یک حکم، سپری‌شدن مدت زمان تعیین‌شده در آن حکم است؛ ولی در این حکم، اساساً مهلت زمانی برای اجرای حکم پیش‌بینی نشده است. از طرفی، قانون اصلاحات

ارضی کماکان معتبر است. بنابراین، می‌توان این‌گونه پنداشت که تا هر زمانی که قانونگذار صلاح بداند، اجرای این تکلیف ادامه خواهد داشت، مگر اینکه قانونگذار صراحتاً آن را ملغی‌الاثراً اعلام کند. بنابراین نمی‌توان حکم مورد بحث را جزو موارد مدت منقضی دانست.

• در ردیف ۱۲۵، کل «قانون رسیدگی به پرونده‌های اشخاصی که به وزارت کشاورزی و عمران روستایی یا مؤسسات تابعه آن وزارتخانه بدهی معوقه دارند، مصوب ۱۳۶۱/۰۶/۰۲ مجلس شورای اسلامی» در زمره احکام مدت منقضی تلقی شده است. قانون مذکور، مربوط به نحوه وصول مطالبات وزارت کشاورزی و عمران روستایی و یا مؤسسات تابعه آن از اشخاصی است که تا تاریخ تصویب این قانون (۱۳۶۱/۰۶/۰۲)، دیون خود (اعم از اصل تسهیلات اخذشده، جریمه تأخیر در پرداخت اقساط و هزینه‌های دادرسی) را به وزارتخانه نپرداخته‌اند. یکی از سازوکارهایی که برای وصول مطالبات پیش‌بینی شده، این است که هر گاه اشخاص مورد نظر تا ظرف یک‌سال از تاریخ تصویب این قانون، اصل بدهی خود را به وزارتخانه یا مؤسسات تابعه آن پرداخت نمایند، وزارتخانه از مطالبه خسارات تأخیر تأدیه و پرداخت بهره و هزینه‌های دادرسی و امثال آنها صرف‌نظر کند. حتی این امتیاز را برای اشخاص قائل شده است که هر گاه ثابت شود قادر به پرداخت بدهی در مدت مقرر نبوده‌اند، این مدت برای دو سال دیگر قابل تمدید خواهد شد. به عقیده طراحان طرح، چون مهلت‌های مقرر در این قانون، منقضی شده است، لذا قانون مذکور در زمره احکام نامعتبر قرار می‌گیرد، ولی باید توجه داشت مجری قانون مذکور، وزارت کشاورزی و عمران روستایی وقت بوده است و زمانی می‌توان منطق انقضای مدت قانون موصوف را پذیرفت که قانونگذار برای مجری جهت اجرای احکام مندرج در قانون قید زمانی تعیین کند. برای مثال اگر مقنن، تصریح می‌کرد که وزارت کشاورزی و عمران روستایی مکلف است ظرف مدت مثلاً سه‌سال از تصویب قانون، کلیه مطالبات معوقه را از اشخاص بدهکار وصول کند، در این حالت، می‌شد ادعا کرد که با توجه به اتمام مهلت تعیین‌شده برای مجری، قانون مربوطه در حکم مدت منقضی است. از طرف دیگر، مجری (وزارت کشاورزی و عمران روستایی وقت) برای اجرای تکالیف یاد شده، مکلف نشده، بلکه مختار بوده است که مطالبات معوقه را وصول کند. لذا ممکن است مجری با این پیش‌فرض که هیچ اجبار و محدودیت زمانی برای وصول مطالبات معوقه ندارد، رسیدگی به پرونده‌ها را به تأخیر انداخته باشد. در این صورت، نسخ قانون مورد بحث می‌تواند به تزییع حقوق دولت منجر شود. از این‌رو، نمی‌توان، مستندات و دلایل طراحان برای عدم اعتبار «قانون رسیدگی به پرونده‌های اشخاصی که به وزارت کشاورزی و عمران روستایی یا مؤسسات تابعه آن وزارتخانه بدهی معوقه دارند، مصوب ۱۳۶۱/۰۶/۰۲ مجلس شورای اسلامی» را پذیرفت.

۳-۲-۲. احکام قابل الحاق به طرح

همان‌گونه که در بالا اشاره شد، بررسی تاریخ تصویب قوانین و احکام مندرج در طرح پیشنهادی نشان می‌دهد، بازه زمانی قوانین پیشنهادی، مربوط به ۱۳۱۲/۱۰/۱۷ الی ۱۳۷۹/۰۶/۱۰ بوده است، ولی با توجه به فاصله زمانی حدوداً ۲۴ ساله حال حاضر با تاریخ تصویب آخرین قانون مندرج در طرح پیشنهادی، به نظر می‌رسد احکام قانونی دیگری هستند که می‌توانند در زمره قوانین و احکام نامعتبر قرار گیرند. به‌ویژه اینکه در بحث صدور سند مالکیت به اراضی کشاورزی و منابع طبیعی، قوانین مختلف و بعضاً متناقضی به تصویب رسیده است.

علاوه بر این، برخی از قوانین و احکام نیز وجود دارند که با استناد به مستندات و دلایل ذکر شده در این طرح، قابل نسخ هستند، ولی در طرح پیشنهادی به آنها اشاره‌ای نشده است. برای مثال، در ردیف ۱۴۲، با استناد به انحلال سازمان تعاون مصرف شهر و روستا در بند «۳» قانون اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت بازرگانی، پیشنهاد شده است که قانون چگونگی اداره سازمان تعاون مصرف شهر و روستا، مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲، نسخ ضمنی شود. این درحالی است که علاوه بر قانون مذکور، ماده‌واحد «قانون تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و انحلال شرکت سهامی فروشگاه فردوسی، مصوب ۱۳۵۱/۱۰/۴» و کل قانون (به استثنای ماده (۳)) اساسنامه سازمان تعاون مصرف شهر و روستا، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۹ نیز با توجه به انحلال سازمان تعاون شهر و روستا، می‌تواند نسخ شود.

۴-۲-۲. ایرادهای مربوط به عدم اتخاذ رویکرد مشابه در نسخ برخی از احکام قانونی

در طرح پیشنهادی، احکامی مشاهده می‌شود که مستندات و دلایل ارائه شده برای عدم اعتبار آنها، از یک جنس است، ولی از نظر وضعیت اعتبار، با یکدیگر تفاوت دارند. برای روشن‌تر شدن، موضوع در ادامه به نمونه‌هایی از این موارد اشاره می‌شود.

برای مثال، در ردیف ۲۵، اساسنامه سازمان پنبه ایران، مصوب ۱۳۴۶/۰۱/۲۹، با این ادله که شورای عالی اداری در بند «۳» مصوبه «اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی» در مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۰۷، این سازمان را منحل اعلام کرده، پیشنهاد شده است اساسنامه مذکور با منطق موضوع منتفی، باید بی‌اعتبار اعلام شود، ولی این رویکرد در رابطه با اساسنامه سازمان دام‌پروری کشور، مصوب ۱۳۴۰/۰۷/۲۶ رعایت نشده و عبارت «نسخ ضمنی» به جای «موضوع منتفی» به کار رفته است. به این صورت که، سازمان دام‌پروری کشور نیز براساس بند «۱» مصوبه شورای عالی اداری در خصوص انحلال سازمان دام‌پروری کشور و انتقال آن به وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۱۰، منحل اعلام شده است. بنابراین باید با منطق موضوع منتفی، عدم اعتبار اساسنامه سازمان دام‌پروری کشور، پیشنهاد شود، ولی نسخ ضمنی عنوان شده است.

در مثال دیگر می‌توان به تفاوت در وضعیت اعتبار ماده (۱۱) «قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸» (ردیف ۱۲۶) و تبصره «۸» «قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱» (ردیف ۱۳۳) اشاره داشت. به نحوی که موضوع هر دو حکم مذکور، لغو کلیه قوانین و مقررات مغایر با قانون مصوب است، ولی در ستون وضعیت اعتبار ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، عبارت «منتفی با اجرا» و برای تبصره «۸» قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، عبارت «موضوع منتفی» قید شده است. به نظر می‌رسد، فارغ از قابلیت پذیرش بودن عدم اعتبار احکام یاد شده، درج ادله «منتفی با اجرا» برای هر دو حکم صحیح‌تر است.

به‌طور کلی، ضرورت دارد وضعیت اعتبار احکام زیر با اصلاحاتی همراه شود:

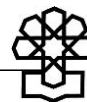
۱. در ردیف ۱۳: در ستون وضعیت اعتبار برای کل احکام «قانون تعیین نرخ بهره وام مندرج در ماده (۸) تصویب‌نامه قانونی شماره ۲۳۱۵۶ از صدی چهار به صدی ۶، مصوب ۱۳۴۰/۱۲/۲۶ هیئت‌وزیران (دوره فترت)»، باید عبارت «موضوع منتفی» جایگزین عبارت «نسخ ضمنی» شود.

۲. در ردیف ۲۲: در ستون وضعیت اعتبار برای ماده (۱۱) «اساسنامه مؤسسه انحصار دخانیات، مصوب

- ۱۳۴۵/۰۳/۰۳ کمیسیون مشترک دارایی مجلسین»، باید عبارت «موضوع منتفی» جایگزین عبارت «مدت منقضی» شود.
۳. در ردیف ۲۴، در ستون وضعیت اعتبار برای کل احکام «قانون انتقال اداره کل غله به وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۵/۰۴/۲۸ مجلس شورای ملی» باید عبارت «موضوع منتفی» درج شود.
۴. در ردیف ۳۴، در ستون وضعیت اعتبار تبصره ماده (۳) «قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸ مجلس سنا»، به جای «موضوع منتفی» از عبارت «منتفی با اجرا» استفاده شود.
۵. در ردیف ۳۷، در ستون وضعیت اعتبار کل «اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، مصوب ۱۳۴۶/۱۲/۰۹ کمیسیون مشترک دارایی مجلسین»، باید به جای «نسخ ضمنی»، عبارت «موضوع منتفی» درج شود.
۶. در ردیف ۴۹، در ستون وضعیت اعتبار مواد (۱ الی ۳ و ۵) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱) «قانون اجازه کشت محدود خشخاش و صدور تریاک، مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۶ کمیسیون‌های شماره ۶ (اصلاحات ارضی و تعاون روستایی) و شماره ۳ (دادگستری) و شماره دوازده (بهداری) مجلس سنا»، باید عبارت «موضوع منتفی» جایگزین «نسخ ضمنی» شود.
۷. در ردیف ۶۲، در ستون وضعیت اعتبار کلیه احکام «قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران، مصوب ۱۳۵۰/۰۱/۲۱ مجلس سنا»، عبارت «نسخ ضمنی» به عبارت «موضوع منتفی» اصلاح شود.
۸. در ردیف ۸۲، ماده واحده و بند «ب» «قانون اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ مجلس شورای ملی»، باید عبارت «موضوع منتفی» جایگزین عبارت «نسخ ضمنی» درج شود.
۹. در ردیف ۹۸، در ستون وضعیت اعتبار بندهای «الف»، «ب» و «ج» ماده واحده «لایحه قانونی راجع به رفع مشکلات شرکت سهامی شیلات جنوب ایران، مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۰۳ شورای انقلاب»، باید عبارت «موضوع منتفی» جایگزین عبارت «نسخ ضمنی» درج شود.
۱۰. در ردیف ۱۱۸، در ستون وضعیت اعتبار کلیه «لایحه قانونی راجع به انتقال کلیه سهام شرکت شیلات جنوب ایران به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و اختیارات وزیر کشاورزی و عمران روستایی در مورد تعیین مدیر عامل و هیئت‌مدیره شرکت مزبور، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب»، عبارت «منتفی با اجرا» به «موضوع منتفی» اصلاح شود.
۱۱. در ردیف ۱۲۴، در ستون وضعیت اعتبار کل «قانون راجع به تغییر نام شرکت سهامی پخش کود شیمیایی به شرکت سهامی پخش کود شیمیایی و تولید سم، مصوب ۱۳۶۰/۱۰/۰۷ مجلس شورای اسلامی»، عبارت «با اجرا منتفی» به عبارت «موضوع منتفی» اصلاح شود.

۵-۲-۲. عدم اشاره به احکام مرتبط در قوانین بودجه و برنامه‌های پنج‌ساله

در طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی، به جزء یک مورد (ردیف ۶۰ با عنوان «قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ کل کشور، مصوب ۱۳۴۳/۰۵/۰۴») به احکام موضوعه مندرج در قوانین بودجه سنواتی و برنامه‌های پنج‌ساله توسعه، اشاره‌ای نشده است. این درحالی است که در برخی از طرح‌های مشابه مانند

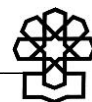

«طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کار» و «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت»، احکام نامعتبر مربوط به حوزه‌های کار و سلامت در قوانین بودجه و برنامه‌های پنج‌ساله توسعه قید شده است. با توجه به اینکه در قوانین یاد شده، احکام دائمی زیادی وجود دارد که بعضاً در تناقض با قوانین قبلی هستند، لذا تعیین تکلیف احکام مربوط به حوزه کشاورزی و منابع طبیعی در این قوانین، از حیث معتبر یا غیرمعتبر بودن، از ضروریات است. البته معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی دلیل عدم درج احکام مربوطه بودجه‌های سنواتی و برنامه‌های پنج‌ساله توسعه در طرح پیشنهادی را جانمایی این احکام در کد مستقلی به نام «برنامه و بودجه» اعلام می‌کند که حدوداً از دو سال پیش به کدبندی‌ها اضافه شده است. با وجود این، به نظر می‌رسد اگر به جای تعریف کد مستقل برای برنامه‌بودجه، بخش یا فصل مستقلی با همین عنوان در طرح پیشنهادی، پیش‌بینی و احکام مربوطه ذیل آن جانمایی می‌شد، منطقی‌تر بود.

مواردی که اشاره شد، تنها بخشی از مصادیق احکامی است که مستندات و دلایل ارائه‌شده برای تأیید نامعتبر بودن آنها، با ابهام‌ها و تردیدهایی مواجه است. اظهارنظر کارشناسی درباره هر یک از احکام در قالب جدول (۵) به تفصیل مورد اشاره قرار گرفته است.

جدول ۵. اظهار نظر کارشناسی تفصیلی درباره قوانین و احکام نامعتبر حوزه کشاورزی و منابع طبیعی

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
۱	قانون راجع به فروش خالصجات و قرضه‌های فلاحتی و صنعتی، مصوب ۱۳۱۲/۱۰/۱۷ مجلس شورای ملی	کل قانون	مدت منقضی		<p>در ماده (۱) قانون راجع به فروش خالصجات و قرضه‌های فلاحتی و صنعتی، مصوب ۱۳۱۲/۱۰/۱۷، به دولت اجازه داده شده است از تاریخ اجرای این قانون تا ۱۰ سال (از ۱۳۱۲/۱۲/۱۷ الی ۱۳۲۲/۱۲/۱۷)، کلیه خالصجات را مطابق مقررات این قانون به فروش برساند. از جمله مقرراتی که در این قانون بدان اشاره شده، استثنا کردن یکسری رقبات مانند املاک مزروعی حوزه تهران - میاندوآب و غیره از شمول قانون مذکور است. همچنین در این قانون، ضوابطی برای اخذ وثیقه از خریداران برای اعطای تسهیلات و بازپرداخت آن وضع شده است؛ به نحوی که اگر خریدار خالصجات یا قرضه‌های فلاحتی و صنعتی، تسهیلات دریافتی را خارج از قرارداد منعقدہ مصرف کند، بانک فلاحتی و صنعتی ایران می‌تواند معامله را باطل و کل مبلغ بدهی را مطالبه نماید. البته حل و فصل اختلافات حاصله بین وام‌گیرنده و بانک مذکور به مراجع قضایی واگذار شده است.</p> <p>بنابراین، اگرچه در حال حاضر، مهلت ۱۰ ساله مقرر در ماده (۱) قانون فوق‌الاشاره، به پایان رسیده، ولی ممکن است، موارد استثنایی وجود داشته باشد که دولت یا متقاضی شرایط مقرر در قانون را رعایت نکرده و کماکان پرونده‌های آنها مفتوح باشد و چون خالصجات و قرضه‌های فلاحتی و صنعتی جزو املاک دولتی هستند، نمی‌توان و نباید بدون رعایت چارچوب‌های مقرر شده، به غیر منتقل شود، بلکه ضرورت دارد تا تعیین تکلیف نهایی، ضوابط قانون موصوف همچنان معتبر باشد.</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					بنابراین عدم اعتبار قانون راجع به فروش خالصجات و قرضه‌های فلاحتی و صنعتی، مصوب ۱۳۱۲/۱۰/۱۷، به دلیل انقضای مدت، <u>قابل پذیرش نیست.</u> خاطر نشان می‌شود که ماده (۳) قانون موصوف پیشتر و براساس قانون تنقیح قوانین مالیاتی کشور، مصوب ۱۳۹۶/۰۱/۳۰، ملغی‌الاثربوده است.
۲	قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵ مجلس شورای ملی	ماده (۳)	نسخ ضمنی	۱. مواد (۱)، (۸) و (۹) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵، ۲. با عنایت به نسخ صریح شدن مواد (۱) و (۲) به استناد ردیف ۷۸ قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۲۴.	قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵، ۱۱ ماده دارد که ماده (۳) آن، به موضوع تأمین هزینه‌های تعمیر خرابی‌های املاک خصوصی افرادی است که به علت عدم قدرت مالی مالک، ملک مربوطه تخریب شده است. در حالی که موضوع مواد (۱)، (۸) و (۹) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ ارتباط کاملی با حکم مذکور ندارد. به‌طور دقیق‌تر در ماده (۱) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب سال ۱۳۳۴، صرفاً بیان شده که «مقررات و عوارض عمران و سهم کشاورزان بر طبق این قانون است». در ماده (۸) به کمک مالی با سود نازل یا بدون سود به روستاهایی که منابع مالی کافی برای انجام امور عمرانی و تعاونی از قبیل ساختمان پل‌های نسبتاً بزرگ یا تأمین هزینه عبور جاده از اراضی لم‌یزرع زهکشی و غیره و استخدام ماما و پزشک‌یار سیار اشاره دارد. در پایان ماده (۹) نیز به «کمک مالی بدون سود یا با سود نازل به دهستان‌هایی که برای انجام امور عمرانی و تعاونی خود درآمد کافی ندارند» پرداخته است. بنابراین همان‌گونه که مشخص است، ماده (۳) قانون عمران سال ۱۳۱۶ در مورد کمک مالی دولت به بازسازی املاک شخصی افراد

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>بی‌بضاعت است، ولی موضوع مواد (۷) و (۸) قانون سازمان عمرانی کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب سال ۱۳۳۴، به کمک مالی دولت به تعمیر و بازسازی املاک عمومی مانند پل، جاده، ساختمان دبستان‌ها، درمانگاه و داروخانه واقع در دهستان‌ها و بخش‌ها اشاره دارد.</p> <p>همچنین مواد (۱) و (۲) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵، به متولی و ترتیبات و کیفیت عمران اراضی فلاحتی و خانه‌های رعیتی اشاره دارد و نمی‌توان گفت که با نسخ صریح آنها به استناد ردیف ۷۸ قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۲۴، مواد بعدی قانون عمران نیز می‌توانند نسخ شوند.</p> <p>البته معاونت قوانین مجلس مدعی است، قانون مؤخر (قانون سازمان عمرانی کشور و ازدیاد سهم کشاورزان)، کلیه مقررات و عوارض عمران و سهام کشاورزان را بر طبق قانون، مصوب سال ۱۳۳۴ دانسته است. بنابراین هرگونه مقررات قبلی پیرامون موضوع عمران و سهام کشاورزان به وسیله این قانون نسخ ضمنی شده است که ماده (۳) قانون عمران نیز از شمول آن مستثنا نخواهد بود، ولی با تمام این تفاسیر و توضیحاتی که ارائه شد، می‌توان گفت مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۳) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵ کافی نبوده و قابل پذیرش نیست.</p>
		ماده (۴)	نسخ ضمنی	۱. مواد (۱ و ۳۵) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵،	ماده (۴) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵، به واگذاری وظیفه اداره و عمران ملک یا قنات تخریب شده به شرکت‌ها و مؤسسات

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				۲. با عنایت به نسخ صریح شدن مواد (۱ و ۲) به استناد ردیف ۷۸ قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۲۴.	بهره‌برداری فلاحتی خاص در صورتی که مالک به هر دلیلی از عهده عمران و اداره ملک یا قنات برنیاید، اشعار دارد. در حالی که ماده (۳۵) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ به اخراج زارعان اخلاک‌گر در امور اجتماعی و زراعتی ده به سبب شکایت مالک یا کدخدا و انجمن ده، اشاره دارد. بنابراین این دو ماده، تناسب و همخوانی کافی با یکدیگر ندارند. از این جهت، گفتنی است، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۴) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		مواد (۵ تا ۸)	موضوع منتفی	۱. با عنایت به نسخ ضمنی شدن ماده (۴) به موجب مواد (۱ و ۳۵) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ ۲. با عنایت به نسخ صریح شدن مواد (۱ و ۲) به استناد ردیف ۷۸ قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۲۴	با توجه به اینکه هنوز ماده (۴) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵ نسخ نشده، بلکه این موضوع فعلاً در این طرح پیشنهاد شده و ممکن است، مجلس شورای اسلامی بر عدم نسخ آن رأی دهد. لذا نمی‌توان به قانونی که هنوز تصویب نشده است، استناد داد. به‌ویژه اینکه، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار ماده (۴) قانون موصوف، قابلیت پذیرش ندارد. بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی مواد (۵ تا ۸) قانون عمران مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		ماده (۹)	نسخ ضمنی	۱. مواد (۱) و (۴) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ ۲. با عنایت به نسخ صریح شدن مواد (۱ و ۲) به استناد ردیف ۷۸ قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۲۴	ماده (۹) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵، به اعطای جایزه به مالکین و زارعینی که از حیث ترقی محصول و عمران اراضی نسبت به دیگران فعالیت و تلاش بیشتری داشته‌اند، پرداخته است. در حالی که مواد (۱) و (۴) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵، به معافیت ۱۰ ساله مالکان از پرداخت عوارض عمران و مالیات در مواردی که در ملک خود

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					قنات جدیدی حفر کنند و یا قنات بایر را آباد و دایر سازند و یا با تلمبه، آب از چاه یا از قنات و یا از رودخانه و غیره برای زراعت و شرب اشجار و باغات ایجاد کنند، اشاره دارد. با توجه به اینکه موضوع ماده قانونی مؤخر ارتباط چندانی به موضوع ماده قانونی مقدم ندارد، می‌توان گفت مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۹) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
	ماده (۱۰)		نسخ ضمنی	۱. مواد (۱، ۲۶ و ۳۰) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵. ۲. با عنایت به نسخ صریح شدن مواد (۱ و ۲) به استناد ردیف ۷۸ قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۲۴.	ماده (۱۰) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵، پیشتر و در اثر قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه شوراها و شهرداری‌ها، مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰، (ردیف ۱۹) نسخ صریح شده است و نیازی به نسخ دوباره نیست.
	ماده (۱۱)		نسخ ضمنی	۱. مواد (۱ و ۲۷) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵	ماده (۹) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵، به نحوه اعتراض کشاورزان به برنامه کشت اعلام شده توسط اداره کل فلاحت و رسیدگی به آن توسط شورای بخش اشاره دارد. در حالی که در ماده (۲۷) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵، به نحوه اعتراض مالک یا زارعان به مقدار بهره مالکانه اعلامی و نحوه رفع اختلاف توسط بخشدار محل پرداخته است. بنابراین با توجه به اینکه موضوع مواد مذکور شباهت و تناسبی با یکدیگر ندارند، می‌توان گفت مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۱۱) قانون عمران، مصوب ۱۳۱۶/۰۸/۲۵ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
۳	قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع نسبت به محصول زمین‌های زراعتی، مصوب ۱۳۱۸/۰۶/۲۵ مجلس شورای ملی	ماده (۱)	نسخ ضمنی	ماده (۲۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران	<p>هر دو حکم ناسخ (ماده (۲۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹) و منسوخ (ماده (۱) قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع نسبت به محصول زمین‌های زراعتی، مصوب ۱۳۱۸/۰۶/۲۵)، به یک حکم یعنی نحوه تعیین سهم مالک و زارع در زمین‌های زراعتی اشاره دارند. به نحوی که در ماده (۱) قانون راجع به تعیین سهم ملک و زارع، مصوب سال ۱۳۱۸، این وظیفه بر عهده وزارت دادگستری گذاشته شده بود، ولی در قانون مؤخر یعنی ماده (۲۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب سال ۱۳۴۰، تعیین سهم مالک و زارع طبق عرف معمول محل مبنای عمل قرار گرفته است.</p> <p>با توجه به اینکه، در نسخ ضمنی، ملاک قانون مؤخر است، از این جهت، مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ماده (۱) قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع نسبت به محصول زمین‌های زراعتی، مصوب ۱۳۱۸/۰۶/۲۵، <u>قابل پذیرش است.</u></p>
		ماده (۲)	نسخ ضمنی	ماده (۳۳) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران	<p>در مواد (۱ و ۲) قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع نسبت به محصول زمین‌های زراعتی، مصوب ۱۳۱۸/۰۶/۲۵ که قانون مقدم است، حل اختلاف بین مالک و زارع راجع به امر زراعت، به آیین دادرسی تنظیم شده توسط وزارت دادگستری موکول شده است.</p> <p>در ماده (۳۳) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ - که قانون مؤخر است - این امر به مأمورین اصلاحات ارضی محول شده است.</p> <p>با توجه به اینکه، اراده قانونگذار بر تغییر مرجع رسیدگی به اختلافات مالک و زارع بوده است، قانون مقدم بر اساس قانون مؤخر نسخ ضمنی می‌شود. بنابراین، مستندات و دلایل مطرح شده برای</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					نسخ ضمنی ماده (۲) قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع نسبت به محصول زمین‌های زراعتی، مصوب ۱۳۱۸/۰۶/۲۵، <u>قابل پذیرش است.</u>
		ماده (۳)	نسخ ضمنی	ماده (۲۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران	ماده (۳) قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع نسبت به محصول زمین‌های زراعتی، مصوب ۱۳۱۸/۰۶/۲۵، به موضوع وظیفه وزارت دادگستری با همکاری اداره کل کشاورزی، به تدوین آیین‌نامه اجرایی تعیین حدود و شرایط گله‌داری و باغداری در مورد باغ‌ها و دام‌هایی که زارعین در املاک اربابی داشته و یا می‌خواهند دارا شوند، اشعار دارد. در حالی که اگرچه در ماده (۲۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، ترتیبات جدیدی برای وظایف و روابط زارع و مالک و نحوه تقسیم محصول در کلیه نقاط کشور پیش‌بینی شده است، ولی در این ماده، اساساً در رابطه با گله‌داری صحبتی به میان نیامده است. یعنی روابط مالک و زارع در حوزه دام مشخص نشده است. بنابراین، می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۳) قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع نسبت به محصول زمین‌های زراعتی، مصوب ۱۳۱۸/۰۶/۲۵، به جهت عدم تطابق و هم‌پوشانی کامل با مفاد ماده (۲۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		ماده (۴)	نسخ ضمنی	تبصره جزء «۲» بند «ب» ماده (۲۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران	تبصره جزء «۲» بند «ب» ماده (۲۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (۴) قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع ... بوده است و تبصره

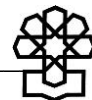
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>جزء «۲» بند «ب» ماده (۲۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب سال ۱۳۴۰ نیز بر اعتبار و تداوم آن تأکید داشته است. در متن تبصره مذکور آمده است:</p> <p>«تبصره - در صورتی که در تاریخ تصویب این قانون نسبت به مراحل زراعتی فوق ترتیب خاصی بین زارع و مالک معمول بوده است به همان نحو عمل خواهد شد و نسبت به آینده نیز طرفین می‌توانند طبق قراردادی که منعقد خواهند کرد رفتار نمایند».</p> <p>لذا متن تبصره مذکور نمی‌تواند دال بر نسخ ضمنی ماده (۴) قانون راجع به تعیین سهم مالک و زارع ... باشد. بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ماده (۴) قانون فوق‌الذکر، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p>
۴	قانون تشویق صادرات و تولید، مصوب ۱۳۳۳/۱۱/۲۳ کمیسیون مجلس	تبصره «۱» ماده (۱)	موضوع منتفی	با عنایت به نسخ صریح شدن لایحه قانونی سازمان مؤسسه سرم و واکسن‌سازی رازی، مصوب ۱۳۳۳/۱۰/۱۸ به استناد بند «۱۲۹» پیوست قانون الغای برخی قوانین از تاریخ ۱۳۲۹/۰۱/۰۱ تا ۱۳۳۶/۰۷/۳۰، مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۱۷، این حکم سالبه به انتفای موضوع است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، منتفی بودن موضوع تبصره «۱» از ماده (۱) «قانون تشویق صادرات و تولید»، مصوب ۱۳۳۳/۱۱/۲۳ کمیسیون مجلس با اصلاحات و الحاقات بعدی، مبنی بر جاری بودن حکم تبصره ذیل ماده (۲) قانون سازمان مؤسسه سرم و واکسن‌سازی رازی، <u>قابل پذیرش است</u> .
۵	قانون دفع آفات نباتی و حیوانی، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین	ماده (۱)	نسخ ضمنی	به استناد: ماده (۴) قانون حفظ نباتات، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵ ماده (۱) قانون سازمان دام‌پزشکی کشور، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۴.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی ماده (۱) از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، مبنی بر وظیفه وزارت کشاورزی در مبارزه با دفع آفات نباتی عمومی و امراض واگیر حیوانی، <u>قابل پذیرش است</u> . چراکه وظایف ذکر شده در این قانون، به سازمان‌های زیرمجموعه

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					وزارت جهاد کشاورزی (سازمان حفظ نباتات و سازمان دام‌پزشکی کشور) محول شده است.
		ماده (۲)	نسخ ضمنی	به استناد: بند «الف» ماده (۴) و ماده (۱۴) قانون حفظ نباتات، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵، مواد (۵، ۱۳ و ۱۴) قانون سازمان دام‌پزشکی کشور، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۴، مواد (۱۲ و ۲۶) آیین‌نامه اجرایی قانون حفظ نباتات، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۰۴.	در ماده (۲) از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است وزارت کشاورزی مبارزه با آفات نباتی و امراض حیوانی را، خارج از برنامه مبارزات یا علاوه بر آن، در صورت تمایل اشخاص در املاک و یا باغات ایشان به هزینه تقاضاکننده انجام دهد. با وجود این به‌صراحت در هیچ‌یک از احکام درج شده در ستون مستندات و دلایل، چنین تکلیفی به سازمان‌های ذی‌ربط محول نشده است و بنابراین نسخ ضمنی حکم ماده (۲) از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		ماده (۳)	نسخ ضمنی	بندهای «الف و ب» ماده (۴) و ماده (۱۱) قانون حفظ نباتات، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵، مواد (۱۴ و ۱۳) قانون سازمان دام‌پزشکی کشور، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۴، بندهای «۱۴ و ۱۳» ماده (۱۷) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲.	بهموجب ماده (۳) از قانون دفع آفات نباتی و حیوانی، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، به وزارت کشاورزی اجازه داده شده است نسبت به تهیه کلیه وسایل دفع آفات نباتی و حیوانی و فروش آن به متقاضیان اقدام کند و وجوه حاصله را مجدداً به همین منظور صرف نماید. در مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی این حکم، تنها مواد (۱۳ و ۱۴) از «قانون سازمان دام‌پزشکی کشور»، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی صدق می‌کند و نسخ ضمنی با استناد به سایر احکام <u>قابل پذیرش نیست</u> .

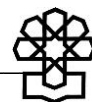
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	تبصره ماده (۳)	نسخ ضمنی	<p>به استناد:</p> <p>ماده (۱۷) قانون حفظ نباتات، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵</p> <p>بند «ز» ماده (۳) و ماده (۷) قانون سازمان دامپزشکی کشور، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۴</p> <p>مواد (۲۷، ۵۱ و ۵۳) آیین نامه اجرایی قانون حفظ نباتات، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۰۴</p> <p>ماده (۴) و تبصره ماده (۱۰) آیین نامه اجرایی بند «ز» ماده (۳) و مواد (۷، ۸ و ۹) قانون سازمان دامپزشکی کشور، مصوب ۱۳۵۰، مصوب ۱۳۹۱/۰۹/۱۹</p>	<p>در تبصره ماده «۳» از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی مقرر شده است ورود سموم و مواد و وسایل دفع آفات همچنین کودهای شیمیایی و دارو و واکسن و سرم‌های حیوانی باید با اجازه قبلی و جلب موافقت وزارت کشاورزی صورت گیرد و فروش آنها با ارائه مشخصات فنی و چگونگی مصرف به خریداران توسط وزارت کشاورزی انجام شود. با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی حکم تبصره مذکور قابل پذیرش است.</p>	
	ماده (۴)	نسخ ضمنی	<p>به استناد:</p> <p>ماده (۶) قانون حفظ نباتات، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵</p> <p>مواد (۴، ۶ و ۱۲) قانون سازمان دامپزشکی کشور، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۴</p>	<p>براساس مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی حکم ماده (۴) از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، مبنی بر لزوم اجرای مبارزه با آفات نباتی و امراض حیوانی توسط کشاورزان در نقاطی که لزوم آن از طرف وزارت کشاورزی اعلام گردد، قابل پذیرش است.</p>	
	ماده (۶)	نسخ ضمنی	<p>بند «ج» ماده (۵) قانون سازمان دامپزشکی کشور، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۴</p>	<p>براساس مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی حکم ماده (۶) از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، مبنی بر مجاز نمودن وزارت کشاورزی به پرداخت غرامت کشتار دام‌های مبتلا به بیماری‌های سل گاوی و سقط جنین مسری (بروسلوز) و مسموم شده به صاحبان دام، قابل پذیرش است.</p>	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		تبصره ماده (۶)	نسخ ضمنی	بر اساس مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی حکم تبصره ماده (۶) از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، مبنی بر اجازه به وزارت کشاورزی برای عضویت در دفتر بین‌المللی بیماری‌های واگیر دام و پرداخت حق عضویت از محل اعتبارات دفع آفات حیوانی، <u>قابل پذیرش است</u> .	
		ماده (۷)	نسخ ضمنی	چنین احکامی در قانون جامع جایگاهی ندارد.	بر اساس مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی حکم ماده (۷) از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، مبنی بر لغو کلیه قوانین و مقررات مغایر، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		مواد (۸ تا ۱۰)	موضوع منتفی	با عنایت به نسخ ضمنی شدن کلیت قانون (به استثنای ماده (۵)) این احکام سالبه به انتفای موضوع است.	از آنجاکه حکم ماده (۵) از «قانون دفع آفات نباتی و حیوانی»، مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۳۰ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی نسخ نشده است، منتفی بودن موضوع مواد (۸ تا ۱۰) از این قانون، حاوی موضوعات مرتبط با چگونگی اجرای قانون، <u>نیز قابل پذیرش نیست</u> .
۶	قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ کمیسیون مشترک مجلسین	ماده (۱)	موضوع منتفی	این چنین احکامی در قانون جامع جایگاهی ندارد.	نظر به اینکه اولاً، مشخص نیست کدام قانون جامع مدنظر است. ثانیاً، مبنا و معیاری که با استناد به آن بیان شده موضوع ماده (۱) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ در قانون جامع جایگاهی ندارد، ارائه نشده است. بنابراین منتفی بودن موضوع ماده (۱) قانون فوق‌الذکر <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		ماده (۳) و تبصره آن	نسخ ضمنی	به استناد تبصره «۶» ماده (۲)، مواد (۲۰ و ۲۴) و	ماده (۳) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان،

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				تبصره آن از قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹	<p>مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ به افزایش سهم زارع و برزگر از درآمد خالص مالکانه تحت شرایط خاص اشاره دارد که حسب مورد باید توسط مالک یا مستأجر یا متولی موقوفه و یا گاو بند و توش مال و واسطه به زارع یا برزگر پرداخت شود.</p> <p>تبصره «۶» ماده (۲) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، صرفاً بیان داشته: «در مورد موقوفات خاص وظایفی که طبق این قانون به عهده مالک گذارده شده است با متولیان و یا قائم مقام آنان می باشد». لذا ارتباط موضوعی چندانی با ماده (۳) قانون سازمان عمران کشور و ... ندارد.</p> <p>ماده (۲۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ به تشریح وظایف و روابط زارع و مالک و نحوه تقسیم محصول در کلیه نقاط کشور در املاک و موقوفات پرداخته، ولی در این ماده به میزان سهم زارع و برزگر از درآمد مالکانه اشاره ای نشده است. همچنین در تبصره بند «ب» ذیل همین ماده به برقرار بودن ترتیبات مقرر قبل از تاریخ تصویب این قانون بین مالک و زارع تأکید کرده است. متن تبصره مذکور بدین شرح است: «در صورتی که در تاریخ تصویب این قانون نسبت به مراحل زراعتی فوق ترتیب خاصی بین مالک و زارع معمول بوده است به همان نحو عمل خواهد شد و نسبت به آینده نیز طرفین می توانند طبق قراردادی که منعقد خواهند کرد رفتار نمایند». لذا مفاد ماده (۲۰) نیز موضوعیت کافی و کاملی با ماده (۳) قانون سازمان عمران کشور و ... ندارد.</p> <p>ماده (۲۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ نیز به تقسیم سهم زارع و مالک از محصول هر نوع زراعتی طبق عرف و عادت معمول هر محل تأکید داشته و کلیه مالکان در اقصی نقاط</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					کشور را مکلف کرده است که از تاریخ تصویب قانون اصلاحات اراضی سال ۱۳۴۰، «باید در زراعت آبی پنج درصد و در زراعت دیم ۱۰ درصد از درآمد خالص مالکانه جنسی خود به منظور ازدیاد سهم کشاورزان به زارع بپردازد». اگرچه موضوع ماده مذکور مشابهت‌هایی با ماده (۳) قانون سازمان عمران کشور و ... دارد، ولی نمی‌توان گفت لزوماً جایگزین آن تلقی و به صورت ضمنی نسخ کرده است. با این تفاسیر، گفتنی است مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۳) و تبصره آن از قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
	ماده (۲۸)		نسخ ضمنی	به استناد: ماده (۳۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۳۹/۰۲/۲۶، ماده (۳۳) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹.	ماده (۲۸) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ به تعیین شورای بخش به عنوان مرجع تجدیدنظر رسیدگی کننده به اختلافات حاصله بین مالک و کشاورز از لحاظ مقدار بهره مالکانه اشاره دارد. در حالی که در ماده (۳۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۳۹/۰۲/۲۶ رفع اختلاف بین مالک و زارع و کشاورز در امور مربوط به کشاورزی به هیئت حل اختلاف کشاورزی در سطح بخش و در ماده (۳۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، به مأمورین اصلاحات ارضی سپرده شد. نکته و تفاوت مهم بین مفاد ماده (۲۸) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ با احکام ناسخ مورد اشاره در این است که ماده (۲۸) به مرجع تجدیدنظر اشاره

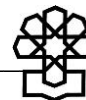
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					دارد، ولی در قانون اصلاحات ارضی، مصوب سال‌های ۱۳۳۹ و ۱۳۴۰ صرفاً یک مرجع برای رسیدگی به اختلافات تعیین شده است و این موضوع لزوماً نمی‌تواند به معنای نفی مرجع تجدیدنظر تعیین شده در ماده (۲۸) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ تفسیر شود. بنابراین مستندات و دلایل طرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۲۸) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		ماده (۳۳)	نسخ ضمنی	مواد (۲۰، ۲۲، ۲۳ و ۳۳) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹	ماده (۳۳) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ به سه موضوع اصلی پرداخته است: ۱. اجازه به کشاورز اخراج شده توسط مالک برای طرح شکایت به بخشدار، ۲. نحوه رسیدگی به شکایت توسط بخشداری و ۳. نحوه و میزان پرداخت خسارت توسط مالک در صورت محکومیت. ولی در هیچ‌یک از مواد (۲۰، ۲۲، ۲۳ و ۳۳) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، به چنین موضوعی به شکل شفاف پرداخته نشده است. فقط در ماده (۳۳) قانون مذکور بیان شده: «رفع اختلاف بین مالک و زارع در امور مربوطه به کشاورزی به مأمورین اصلاحات ارضی محول می‌شود. مأمورین ژاندارمری مکلف هستند دستورات رئیس سازمان اصلاحات ارضی هر منطقه را در این مورد به موقع اجرا بگذارند. وزیر کشور و وزیر کشاورزی در اجرای این دستور جداگانه تعلیمات لازم خواهند داد» که این ماده صرفاً پوشش دهنده بخشی از مفاد ماده (۲۸) قانون سازمان عمران کشور و ... است.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					بنابراین مستندات و دلایل طرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۳۳) قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		ماده (۳۶) و تبصره آن	موضوع منتفی		ماده (۳۶) و تبصره آن به الغای کلیه قوانین و مقررات مخالف قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ و کلیه قوانین و مقررات مربوط به تقسیم محصول و ازدیاد سهم کشاورز از تاریخ تصویب قانون مذکور اشعار دارد. با توجه به اینکه این گونه موارد در مواقعی قابل نسخ هستند که کلیت قانون مربوطه نسخ شود. درحالی که چنین امری برای قانون مورد بحث اتفاق نیفتاده است. لذا عدم اعتبار ماده (۳۶) و تبصره آن از قانون سازمان عمران کشور و ازدیاد سهم کشاورزان، مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۰۵ <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۷	آیین نامه اجرایی قانون استفاده از ۳۵۰۰ میلیون ریال حاصله از تفاوت ارزیابی پشتوانه اسکناس برای امور کشاورزی، مصوب ۱۳۳۷/۰۲/۱۵ کمیسیون مجلس	مواد (۲ و ۴)	انتفا با اجرا		موضوع ماده (۲) آیین نامه اجرایی مربوطه به جهت اینکه ارتباط مستقیمی با موضوع و هدف اصلی آیین نامه اجرایی مذکور، یعنی نحوه تقسیم و توزیع مبلغ ۳۵۰۰ ریال اعتبار حاصله از ارزیابی پشتوانه اسکناس برای امور کشاورزی، ندارد، لذا عدم اعتبار آن با استناد به اصل منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش است</u> . ولی از آنجاکه ماده (۴) آیین نامه اجرایی مورد بحث، به تکلیف وزارت کشاورزی مبنی بر اعلام انواع محصولات و عملیاتی که برای افزایش تولید آن در نقاط مختلف وام داده می شود، اشاره دارد، لذا بدون نسخ کلیت قانون، صرف نسخ این ماده به اختلال در امر اجرای آیین نامه مورد بحث می انجامد.

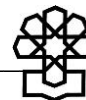
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					بنابراین نسخ ماده (۴) آیین نامه اجرایی قانون استفاده از ۳۵۰۰ میلیون ریال حاصله از تفاوت ارزیابی پشتوانه اسکناس برای امور کشاورزی، مصوب ۱۳۳۷/۰۲/۱۵ به جهت انتفا به اجرا، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۸	قانون راجع به تشکیل شوراهای کشاورزی، مصوب ۱۳۳۸/۰۳/۱۳ مجلس شورای ملی	مواد (۱) تا بند «۲» ماده (۱۲)؛ بند «۴» تا بند «۸» ماده (۱۲) و بند «۱۰» ماده (۱۲) تا ماده (۱۸) (به استثنای بند «۱» ماده (۱۵))	نسخ ضمنی	۱. لایحه قانونی تأسیس شورای کشاورزی، مصوب ۱۳۵۸/۰۱/۱۴ ۲. آیین نامه شورای کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۸/۰۲/۱۲	با توجه به تصویب قانون مؤخر در مورد شوراهای کشاورزی در تاریخ ۱۳۵۸/۰۱/۱۴، می توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار احکام مورد اشاره در قانون راجع به تشکیل شوراهای کشاورزی، مصوب ۱۳۳۸/۰۳/۱۳، <u>قابل پذیرش است</u> . البته حکم موضوع ماده (۱۳) قانون راجع به تشکیل شوراهای کشاورزی، مصوب ۱۳۳۸/۰۳/۱۳، حکمی مترقی و در راستای تقویت اصل مشارکت مردمی در حکمرانی است که مشابه این حکم در قانون و آیین نامه مصوب سال ۱۳۵۸ دیده نمی شود. متن ماده مذکور بدین شرح است: «وزارت کشاورزی موظف است که نظریات شوراهای کشاورزی را در کلیه امور کشاورزی مورد توجه قرار داده، در صورتی که پیشنهاد آنها را موجه نداند در ظرف مدت یک ماه مستدلاً جواب بدهد و چنانچه شورای مرکز با شورای کشاورزی شهرستان به جواب وزارت کشاورزی قانع نشود می تواند موضوع را به هیئت دولت مراجعه نماید که مورد رسیدگی قرار گیرد». لذا پیشنهاد می شود ماده (۱۳) قانون مورد بحث، نسخ نشود تا بتوان از این ظرفیت برای تقویت نظام حکمرانی بخش کشاورزی استفاده کرد.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					ضمناً در ستون مستندات و دلایل، تاریخ تصویب آیین‌نامه شوره‌های کشاورزی اشتباه درج شده است و باید به تاریخ ۱۳۵۸/۰۲/۲۳ اصلاح شود.
۹	قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۳۹/۰۲/۲۶ مجلس سنا	ماده (۱)	نسخ ضمنی	ماده (۱) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	<p>قابل پذیرش است.</p> <p>البته مستندات و دلایل مطرح شده نیاز به اصلاح دارد. به این صورت که مستنبط از ماده (۳۸) قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت) - که مبنای اجرای اصلاحات ارضی در کشور، صرفاً همین قانون و اصلاحات بعدی آن است، قانون مصوب ۱۳۳۹/۰۲/۲۶ مجلس سنا، ملغی‌الاثراً اعلام شده است. به عبارتی حتی می‌توان گفت، کل قانون مصوب سال ۱۳۳۹ نسخ ضمنی شده است.</p> <p>متن ماده (۳۸) قانون اصلاحات ارضی، مصوب سال ۱۳۴۰ بدین شرح است: «دولت مکلف است پس از افتتاح مجلسین، تنفیذ این قانون اصلاحی قانون مصوب ۱۳۳۹/۰۲/۲۶ مجلسین را تحصیل نماید.»</p>
		ماده (۲) و تبصره‌های آن	نسخ ضمنی	ماده (۲) و تبصره‌های آن و ماده (۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)، فرمان همایونی دایر به اجرای لوایح ۶گانه (لایحه قانونی اصلاحات ارضی، لایحه قانونی ملی کردن جنگل‌ها، لایحه قانونی فروش سهام کارخانجات دولتی به‌عنوان پشتوانه اصلاحات ارضی، لایحه قانونی سهیم کردن کارگران در منافع کارگاه‌های تولیدی و صنعتی، لایحه قانونی ایجاد سپاه دانش، لایحه اصلاحی قانون انتخابات)، مصوب ۱۳۴۱/۱۱/۱۴.	
		ماده (۳) و بندهای «۱»، «۲»، تبصره بند «۳» تا بند «۱۰»	نسخ ضمنی	با توجه به تغییر شمول قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت) و استثنائات آن به‌موجب مواد (۲) و (۳) قانون مذکور.	
		ماده (۴) و تبصره‌های آن	نسخ ضمنی	مقررات مربوط به حد نصاب و نقل و انتقال نسبت به مازاد آن و تعیین قیمت در قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				تغییر یافته و این ماده و تبصره‌های آن به موجب مواد (۴ و ۵) نسخ ضمنی شده است.	
		ماده (۵)	نسخ ضمنی	مقررات مربوط به حد نصاب و نقل و انتقال نسبت به مازاد آن در قانون تغییر یافته و این ماده و تبصره‌های آن به موجب (۴ و ۵) نسخ ضمنی شده است. علاوه بر این ماده (۴) با توجه به مواد فوق نسخ ضمنی گردیده است و این حکم از این حیث نیز موضوعیتی ندارد.	
		ماده (۶)	نسخ ضمنی	ماده (۵) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۷)	نسخ ضمنی	ماده (۶) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)	
		تبصره ماده (۷)	نسخ ضمنی	مواد (۲ و ۳) قانون انحلال بنگاه خالصجات، مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۲۰	
		ماده (۸) و تبصره‌های آن	نسخ ضمنی	ماده (۷) و تبصره‌های آن قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۹)	نسخ ضمنی	این ماده چند حکم دارد. قسمت ابتدایی ماده که به ساختار و وظایف کمیسیون اصلاحات ارضی اشاره می‌کند به دلیل نبود چنین ساختاری در مقررات جدید، سالبه به انتفای موضوع است، اما در خصوص تقسیم ابتدای ماده (۸) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				واجد حکم است. در خصوص تقدم نیز قانون مؤخر ترتیبی را ذکر نداسته.	
		ماده (۱۰) و تبصره‌های آن	نسخ ضمنی	ماده (۸) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۱۲)	نسخ ضمنی	ماده (۹) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۱۳)	نسخ ضمنی	ماده (۱۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۱۴)	نسخ ضمنی	ماده (۱۱) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۱۵) و بندهای آن	نسخ ضمنی	ماده (۱۲) و بندهای آن قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۱۶) و تبصره	نسخ ضمنی	ماده (۳۱) و تبصره‌های آن قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)، ماده (۳۸) آیین‌نامه اصلاحات ارضی، مصوب کمیسیون خاص مشترک مجلسین، مصوب ۱۳۴۰/۰۵/۳۰ ۱۳۳۴	
		ماده (۱۷) و تبصره	نسخ ضمنی	ماده (۱۴) و تبصره آن قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۱۸)	نسخ ضمنی	ماده (۱۵) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		ماده (۱۹) و بندها و تبصره‌های آن	نسخ ضمنی	ماده (۱۶) و تبصره آن قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۲۰)	نسخ ضمنی	مواد (۱۶ و ۱۷) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۲۱) و تبصره‌های آن	نسخ ضمنی	ماده (۱۷) و تبصره‌های آن قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۳۲)	نسخ ضمنی	ماده (۱۸) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۲۴) و تبصره	نسخ ضمنی	ماده (۱۹) و تبصره‌های آن قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۲۵)	نسخ ضمنی	ماده (۲۶) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۲۶)	نسخ ضمنی	ماده (۷۲) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۲۷)	نسخ ضمنی	ماده (۸۲) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۲۸)	موضوع منتفی	مواد موضوع این حکم نسخ ضمنی شده‌اند. لذا این حکم سالبه به انتفای موضوع است: ماده (۴) و تبصره‌های آن موضوع این ماده به دلیل اینکه مقررات مربوط به حد نصاب و نقل و انتقال نسبت به مازاد آن و تعیین قیمت در قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت) تغییر یافته و این ماده و تبصره‌های آن	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				بهموجب مواد (۴، ۵، ۸، و ۱۰) نسخ ضمنی شده است. همچنین دیگر موضوع این ماده یعنی ماده (۱۷) و تبصره آن با ماده (۱۴) و تبصره آن قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت) نسخ ضمنی گردیده است.	
		ماده (۳۰)	نسخ ضمنی	ماده (۳۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۱۳) و بندهای آن	نسخ ضمنی	مواد (۱۳ و ۵۲) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		تبصره ماده (۱۳)	نسخ ضمنی	تبصره ماده (۲۵) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۲۳)	نسخ ضمنی	ماده (۲۳) و تبصره ماده (۱۶) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت) طبق تبصره ماده (۱۶) قانون مؤخر تنها در صورتی زمین به افراد واگذار خواهد شد که قبلاً عضویت شرکت تعاونی همان ده را پذیرفته باشند. لذا حکم انتهایی ماده نسخ ضمنی شده است.	
		ماده (۳۳)	نسخ ضمنی	مقررات مربوط به روابط مالک و زارع در فصل هفتم (مواد ۲۰ تا ۲۵) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت‌وزیران (دوره فترت) پیش‌بینی شده است.	

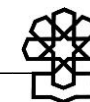
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		ماده (۴۳)	نسخ ضمنی	ماده (۳۳) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۳۵)	نسخ ضمنی	مقررات مربوط به روابط مالک و زارع در فصل هفتم) مواد (۲۰ تا ۵۲) (قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت) پیش‌بینی شده است.	
		ماده (۶۳)	نسخ ضمنی	ماده (۳۴) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)	
		ماده (۷۳)	نسخ ضمنی	ماده (۳۵) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)، احکام مذکور در ماده (۳۷) که به تقویم املاک می‌پردازد با احکام موجود در قانون مؤخر پوشش داده می‌شود.	
		ماده (۳۸)	نسخ ضمنی	ماده (۳۷) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)	
۱۰	تصویب‌نامه مربوط به اصلاح قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۰۶/۲۵ هیئت وزیران (دوره فترت)	کل قانون	نسخ ضمنی	این قانون با استناد به مقررات قانون اصلاحات ارضی ۲۶ اردیبهشت ۱۳۳۹ تصویب شد، در حالی که مقررات مربوطه به موجب قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، نسخ ضمنی تصویب‌نامه مربوط به اصلاح قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۰۶/۲۵ هیئت وزیران، <u>قابل پذیرش است.</u>	با توجه به مستندات و دلایل ارائه شده مبنی بر نسخ قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۳۹/۰۲/۲۶ در اصلاحیه قانون مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، نسخ ضمنی تصویب‌نامه مربوط به اصلاح قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۰۶/۲۵ هیئت وزیران، <u>قابل پذیرش است.</u>
۱۱	اساسنامه سازمان دام‌پروری کشور، مصوب ۱۳۴۰/۰۷/۲۶ هیئت وزیران (دوره فترت)	مواد (۱ و ۴) تا (۸)	نسخ ضمنی	با عنایت به بند «۱» مصوبه شورای عالی اداری در خصوص انحلال سازمان دام‌پروری کشور و انتقال آن به وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۱۰	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر انحلال سازمان دام‌پروری کشور، موضوع «اساسنامه سازمان دام‌پروری کشور»، مصوب ۱۳۴۰/۰۷/۲۶ هیئت وزیران (دوره فترت) با اصلاحات و

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					الحاقات بعدی منتفی و بی‌اعتباری آن، <u>قابل پذیرش است</u> . بنابراین در ستون وضعیت اعتبار برای کل احکام این قانون <u>باید عبارت «موضوع منتفی» درج شود</u> .
۱۲	قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ هیئت وزیران (دوره فترت)	تبصره «۱» ماده (۷)	نسخ ضمنی	سازمان اصلاحات ارضی به موجب قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹ به وزارتخانه تبدیل شد. وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی به موجب ماده (۱) قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها به جای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳ تغییر نام یافت. سپس وزارت تعاون و امور روستاها به موجب قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ تغییر یافت. این وزارتخانه به موجب قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ تغییر یافت و در ادامه نیز به موجب قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱ تفکیکی بین وظایف صورت گرفت و دو وزارتخانه تشکیل شد. به استناد تبصره‌های «۳» و «۴» ماده واحده قانون مذکور اساسنامه سازمان امور اراضی در تاریخ ۱۳۷۵/۱۱/۰۷ تصویب شد. ماده (۶) این اساسنامه	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۷) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ که بر واگذاری وظیفه اجرای مصوبات و تصمیمات شورای اصلاحات ارضی تأکید دارد، <u>قابل پذیرش است</u> . البته لازم به توضیح است که پاراگراف اول مندرج در ستون مستندات و دلایل نادرست است. به نحوی که به موجب ماده (۳) قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹، سازمان اصلاحات ارضی کل کشور با بودجه و دارایی و کارکنان آن به وزارت یاد شده منتقل شد نه اینکه سازمان نام‌برده به وزارتخانه تبدیل گشت. در مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۸ بود که بنا به تصویب شورای عالی اداری سازمان اصلاحات ارضی در ستاد مرکزی و هیئت‌های هفت‌نفره زمین ادغام و سازمان امور اراضی کشور تأسیس شد.

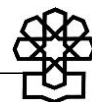
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				<p>وظایف سازمان را بیان می‌دارد و ماده (۷) در خصوص نحوه انتخاب رئیس سازمان دارای حکم است. سازمان از نظر مقررات اداری، مالی و استخدامی تابع وزارت جهاد کشاورزی است. همچنین قانون مقررات مالی، اداری و استخدامی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۵ به تصویب رسید که اصلاحی قانون مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۷ است.</p> <p>شایان ذکر است بند «۷» مصوبه شورای عالی اداری در خصوص اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ در رابطه با ادغام برخی تشکیلات برای سازمان امور اراضی است.</p>	
	تبصره «۲» ماده (۷)		نسخ ضمنی	<p>قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹، مصوب ۱۳۴۴/۰۵/۲۴.</p> <p>قانون مقررات مالی سازمان اصلاحات ارضی، مصوب سال ۱۳۴۰، <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p>	<p>مطابق با تبصره «۲» ماده (۷) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، پیش‌بینی اعتبارات و تصویب بودجه به‌عهدده شورای اصلاحات ارضی گذاشته شده است. با توجه به اینکه در مستندات و دلایل مطرح‌شده، حکم متناظری یافت نشد، بنابراین نسخ ضمنی تبصره «۲» ماده (۷) قانون اصلاحات ارضی، مصوب سال ۱۳۴۰، <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p>
	ماده (۹)		موضوع منتفی	<p>با عنایت به اینکه موضوع این ماده عملاً منتفی شده و دیگر محلی برای اجرا ندارد. لذا این حکم سالبه به انتفای موضوع است.</p>	<p>در ماده (۹) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، به نحوه تقسیم اراضی تحت اجاره‌ای پرداخته که تاریخ شروع اجاره آنها، ۱۳۳۸/۰۹/۱۴ بوده است. طبق این ماده، اگر «حداکثر پنج‌سال به خاتمه همان اجاره بیشتر نمانده باشد، کماکان تا آخر مدت در</p>

اظهار نظر کارشناسی	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	وضعیت اعتبار	مواد مرتبط	عنوان قانون	ردیف
<p>اجاره باقی خواهد ماند. در صورتی که مدت اجاره از پنج سال تجاوز نماید، نسبت به بقیه مدت، اجاره ملغی و عمل تقسیم انجام خواهد شد.</p> <p>با توجه به اینکه ماده قانونی مذکور، نهایتاً برای پنج سال بعد از تاریخ اجاره فوق‌الاشاره موضوعیت داشت، اکنون با گذشت چندین دهه از اجرای قانون اصلاحات ارضی، ماده (۹) قانون موصوف، موضوعاً منتفی بوده و عدم اعتبار آن، <u>قابل پذیرش است</u>.</p>					
<p>مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۲۶) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، <u>قابل پذیرش است</u>.</p>	<p>این ماده، در رابطه با بودجه‌ای است که قرار است برای اجرای اصلاحات ارضی و سایر هزینه‌های سازمان در بودجه سالیانه پیش‌بینی و در اختیار سازمان قرار گیرد. بخشی از بودجه که در رابطه با اجرای امر تقسیمات بوده است عقلاً منتفی شده است. اما در رابطه با بودجه مربوط به سایر هزینه‌ها باید متذکر شد که سازمان اصلاحات ارضی پس از تغییراتی، در حال حاضر تحت عنوان سازمان امور اراضی مشغول فعالیت است. اساسنامه سازمان امور اراضی در تاریخ ۱۳۷۵/۱۱/۰۷ تصویب شد. این سازمان از نظر مقررات اداری، مالی و استخدامی تابع وزارت جهاد کشاورزی است. قانون مقررات مالی، اداری و استخدامی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۵ به تصویب رسید که اصلاحی قانون مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۷ است.</p>	نسخ ضمنی	ماده (۲۶)		

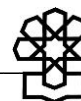
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				ماده (۱۵) قانون اخیرالذکر در خصوص تهیه و تنظیم بودجه پیشنهادی وزارت جهاد کشاورزی و واحدهای تابعه و فصل سوم همین قانون در خصوص اجرای بودجه مصوب است که با توجه به احکام اخیر این حکم را باید نسخ ضمنی دانست.	
		ماده (۳۰)	نسخ ضمنی	در رابطه با عمل تقسیم باید قائل به خاتمه آن شویم، اما در ارتباط با تشکیل سازمانی تحت عنوان سازمان مجهز کشاورزی که به مجموع وظایف تهیه و توزیع بذر و نهال مرغوب و دام‌های اصیل و تأمین تسهیلات لازم در اعطای اعتبار و امر بازرگانی محصولات کشاورزی و ترویج کشاورزی نوین بپردازد، باید متذکر شد که این موضوعات در حال حاضر از یکدیگر تفکیک شده‌اند و نهادهای مختلفی آنها را برعهده دارند. ماده (۱۰) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، مجوز تأسیس شرکت‌هایی را برای انجام هرگونه عملیات و خدمات کشاورزی و دامداری می‌دهد. در رابطه با ترویج کشاورزی نوین قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۰۹ دارای حکم است. در رابطه با تهیه و توزیع بذر و نهال مرغوب قانون تأسیس شرکت تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال، مصوب	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۳۰) قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹، <u>قابل پذیرش است.</u>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					ملی کردن جنگل ها، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		بند «۱» ماده (۴)	منتفی با اجرا		با توجه به اینکه این بند به موضوع رفع تداخلات اراضی ملی، دولتی و مستثنیات مربوط است و موضوع رفع تداخلات نیز کماکان پایان نیافته است، نمی توان بند «۱» ماده (۴) لایحه قانونی ملی کردن جنگل ها، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ هیئت وزیران را منتفی با اجرا دانست و نسخ آن <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۵		ماده (۷)	نسخ ضمنی	این ماده واجد دو حکم است. بخش ابتدایی ماده که در خصوص الغای موارد واگذاری بهره برداری از جنگل است که محلی برای اجرا ندارد، اما بخش دوم این ماده که در خصوص تمایل بهره برداران به ادامه بهره برداری از جنگل و رعایت شرایط جدید است. با عنایت به مواد (۳ و ۴) قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۶/۰۵/۲۵ زاید به نظر میرسد.	توضیح مربوط به بند قبلی در رابطه با این ماده نیز مصداق دارد، لذا مستندات و دلایل ارائه شده برای نسخ ضمنی ماده (۷) لایحه قانونی ملی کردن جنگل ها، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ هیئت وزیران کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۶		بند «۱» تبصره ماده (۷)	مدت منقضی	این حکم در رابطه با طرح های جنگل داری که در تاریخ تصویب این تصویب نامه قانونی از طرف سازمان جنگلبانی مجری بوده است. مجریان این طرح ها ملزم به رعایت یکسری شرایط می شوند که حداکثر مدت پیش بینی شده در این حکم پنج سال است. لذا با گذشت این مدت، این حکم مدت منقضی است.	با توجه به اینکه در بند مربوطه، ضوابط متعددی برای اجرای حکم پیش بینی شده است، صرفاً نمی توان با استناد به اتمام مهلت تعیین شده برای قراردادهای اجاره، رأی به نسخ بند مورد بحث را داد. لذا دلایل مطرح شده برای نسخ بند «۱» تبصره ماده (۷) لایحه قانونی ملی کردن جنگل ها، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ هیئت وزیران کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۷		بند «۲» تبصره ماده (۷)	منتفی با اجرا	ماده (۲۴) لایحه قانونی جنگل ها و مراتع کشور، مصوب ۱۳۳۸/۰۶/۰۸ صدور پروانه قطع درخت را	مستندات و دلایل ارائه شده برای نسخ بند «۲» تبصره ماده (۷) لایحه قانونی ملی کردن جنگل ها، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				برای مدت ۳ سال پس از تصویب این قانون تحت شرایطی صادر می‌کند. لذا با عنایت به اینکه این بند در خصوص بهره‌برداری تا پایان مدت پروانه است، عقلاً این مدت سپری شده است.	هیئت‌وزیران <u>قابل پذیرش است</u> .
		ماده (۸)	نسخ ضمنی	با عنایت به بند «۳» ماده (۴) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۶/۰۵/۲۵	مستندات و دلایل ارائه شده برای نسخ ماده (۸) لایحه قانونی ملی کردن جنگل‌ها، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ هیئت‌وزیران <u>قابل پذیرش است</u> .
		ماده (۱۱)	مدت منقضی	با عنایت به گذشت مدت ۱۰ سال مذکور در ماده این حکم مدت منقضی است.	دلایل ارائه شده برای نسخ ماده (۱۱) لایحه قانونی ملی کردن جنگل‌ها، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ هیئت‌وزیران <u>قابل پذیرش است</u> .
۱۸	قانون راجع به هزینه منظور نمودن کرایه اتوبوس اعضای کنگره بدون تشریفات مناقصه، مصوب ۱۳۴۲/۱۲/۰۱ کمیسیون نظام مجلس شورای ملی	کل قانون	منتفی با اجرا	این قانون موردی و با اجرا منتفی است.	بهموجب این قانون به وزارت کشاورزی اجازه داده شده است کرایه اتوبوس مراجعت اعضای اولین کنگره شرکت‌های تعاونی روستایی ایران را بدون رعایت تشریفات مناقصه به هزینه منظور نماید. با توجه به دلیل مطرح شده، مبنی بر موردی بودن این قانون، منتفی با اجرا بودن آن <u>قابل پذیرش است</u> .
۱۹	آیین‌نامه اصلاحات ارضی، مصوب کمیسیون خاص مشترک مجلسین، مصوب ۱۳۴۳/۰۵/۰۳ کمیسیون مشترک مجلسین	ماده (۳)	مدت منقضی		ماده (۳) آیین‌نامه مربوطه، به تمدید مدت زمان و مبلغ قراردادهای اجاره موضوع قانون اصلاحات ارضی به صورت هر پنج‌سال یک‌بار اشاره دارد. با توجه به اینکه قید زمانی برای اجرای تکلیف ماده مذکور (بازنگری هر پنج‌سال یک‌بار قراردادهای اجاره)، تعیین نشده است، می‌توان این‌گونه پنداشت که تا هر زمانی که قانونگذار صلاح بداند، اجرای این تکلیف ادامه خواهد داشت. مگر اینکه قانونگذار صراحتاً آن را ملغی‌الاثراً اعلام کند. بنابراین عدم اعتبار ماده (۳) آیین‌نامه اصلاحات ارضی، مصوب

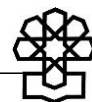
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					کمیسیون خاص مشترک مجلسین، مصوب ۱۳۴۳/۰۵/۰۳ با منطق مدت منقضی، صحیح نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۲۰	قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ کل کشور، مصوب ۱۳۴۳/۰۵/۰۴ مجلس شورای ملی	تبصره «۶۰»	موضوع منتفی	با عنایت به نسخ صریح شدن قانون راجع به چرانیدن دام در منابع طبیعی، مصوب ۱۳۴۲/۰۷/۱۰ به استناد منتفی بودن تصویب نامه مربوط به بهره برداری از مراتع طبیعی، مصوب ۱۳۵۴/۰۲/۲۲، این حکم سالیانه به انتفای موضوع است.	
		تبصره «۶۲»	موضوع منتفی	به استناد: بخشی از این حکم که در رابطه با مؤسسه خاک شناسی بوده است به استناد ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۰۹ نسخ صریح گردیده است. در رابطه با بخشی از این حکم که در رابطه با اداره کل مؤسسه مهندسی زراعی بوده است، به استناد اینکه این اداره کل به موجب تبصره «۱» ماده (۱۶) قانون گسترش کشاورزی در قطب های کشاورزی، مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۰۵ به سازمان گسترش کشاورزی تبدیل شده است. اساسنامه نمونه سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی استان، مصوب ۱۳۵۷/۰۳/۰۱ در راستای اجرای مواد (۸ و ۹) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ به تصویب	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، منتفی بودن موضوع تبصره های «۶۰»، «۶۲» و «۷۸» از «قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ کل کشور»، مصوب ۱۳۴۳/۰۵/۰۴ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، <u>قابل پذیرش است</u> .

اظهار نظر کارشناسی	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	وضعیت اعتبار	مواد مرتبط	عنوان قانون	ردیف
	<p>رسید که دارای احکام خاص خود در این زمینه بوده، لذا با این احکام این بخش از حکم نیز فاقد اعتبار است.</p> <p>مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی به موجب قانون مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۷/۱۰/۲۳ که به استناد ماده (۹) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ به تصویب رسید تغییر یافت.</p> <p>مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات وزارت جهاد کشاورزی به موجب مقررات اداری، مالی، تشکیلاتی و استخدامی وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۲۵ که به استناد تبصره «۴» ماده واحده قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱ به تصویب رسید تغییر یافت.</p>				
		موضوع منتفی	تبصره «۷۸»		

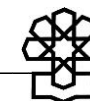
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
۲۱	رد آیین نامه اجرایی مواد الحاقی به قانون اصلاحات ارضی به موجب تصویب مجلسین، مصوب ۱۳۴۳/۱۰/۲۹ مجلس شورای ملی	کل قانون	منتفی با اجرا		با توجه به اینکه مصوبه مربوط در راستای قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۰/۱۰/۱۹ به تصویب رسیده و این قانون همچنان معتبر است، لذا عدم اعتبار کل قانون رد آیین نامه اجرایی مواد الحاقی به قانون اصلاحات ارضی به موجب تصویب مجلسین، مصوب ۱۳۴۳/۱۰/۲۹، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۲۲	رد لایحه اضافه نمودن تبصره به بند «۱۰» ماده اول قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۴/۰۴/۲۰ مجلس شورای ملی	کل قانون (بندهای «۱» و «۲»)	منتفی با اجرا		مصوبه «رد لایحه اضافه نمودن تبصره به بند «۱۰» ماده اول قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۴/۰۴/۲۰» به اضافه شدن عباراتی به قانون اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۱۹ اشعار دارد که این امر انجام شده است. از این نظر، مصوبه مذکور منتفی با اجرا قلمداد می شود. ولی این نکته نیز وجود دارد که ممکن است با نسخ این مصوبه، مفاد اضافه شده به قانون اصلاحات ارضی نیز مورد خدشه قرار گیرد. لذا به نظر نسخ مصوبه مورد بحث، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۲۳	قانون مقررات مالی سازمان اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۴/۰۸/۲۴ مجلس سنا	کل قانون (مواد ۱ تا ۹)	موضوع منتفی	به استناد: مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی به موجب قانون مقررات مالی، اداری استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۷/۰۱/۲۳ که به استناد ماده (۹) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ به تصویب رسید تغییر یافت. مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات وزارت جهاد کشاورزی به موجب مقررات اداری، مالی، تشکیلاتی و استخدامی وزارت کشاورزی، مصوب	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ کل قانون مقررات مالی سازمان اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۴/۰۸/۲۴، <u>قابل پذیرش است</u> .

اظهار نظر کارشناسی	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	وضعیت اعتبار	مواد مرتبط	عنوان قانون	ردیف
	<p>۱۳۷۰/۱۲/۲۵ که به استناد تبصره «۴» ماده واحد قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱ به تصویب رسید تغییر یافت.</p> <p>سازمان اصلاحات ارضی به موجب قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹ به وزارتخانه تبدیل شد.</p> <p>این وزارتخانه نیز به موجب قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها به جای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳ تغییر یافت.</p> <p>این وزارتخانه مجدداً به موجب قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۶۵/۰۳/۲۵ تغییر عنوان داد، اما با توجه به این تغییرات، نمی‌توان قائل بر نسخ شدن قانون مقررات مالی سازمان اصلاحات ارضی، بود.</p> <p>پس از برخی تغییرات دیگر، در حال حاضر به موجب قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ این ساختار حاکم است.</p> <p>ماده (۶) قانون اخیرالذکر وزارت جهاد کشاورزی را دارای مقررات اداری مالی و استخدامی خاص خود دانسته است.</p> <p>در همین راستا قانون مقررات مالی، اداری و</p>				

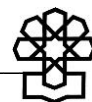
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				استخدامی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۵ تشکیل گردید.	
۲۴	اساسنامه مؤسسه انحصار دخانیات، مصوب ۱۳۴۵/۰۳/۰۳ کمیسیون مشترک دارایی مجلسین	ماده (۱۱)	مدت منقضی	با عنایت به اینکه تبصره ماده (۳) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸، این مؤسسه را به شرکت سهامی تبدیل می‌کند و مقرر می‌دارد: «... تا زمانی که اساسنامه جدیدی برای مؤسسات مذکور به تصویب کمیسیون‌های مجلسین نرسیده است، اساسنامه‌های فعلی اجرا خواهد شد». در همین راستا اساسنامه شرکت دخانیات ایران، مصوب ۱۳۴۷/۰۶/۱۶ به تصویب رسید. بنابراین همان‌طور که در قانون مصوب ۱۳۴۶ نیز ذکر گردید، عبارت «تا زمانی که» به‌صورت ضمنی دلالت بر مدت‌دار کردن این اساسنامه دارد.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تبدیل مؤسسه انحصار دخانیات به شرکت سهامی و تصویب اساسنامه این سازمان، موضوع «اساسنامه مؤسسه انحصار دخانیات، مصوب ۱۳۴۵/۰۳/۰۳ کمیسیون مشترک دارایی مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، منتفی است و عدم اعتبار آن قابل پذیرش است» ولی در ستون وضعیت اعتبار برای کل احکام این قانون باید عبارت «موضوع منتفی» درج شود.
۲۵	اساسنامه سازمان چای، مصوب ۱۳۴۵/۰۳/۱۰ کمیسیون مشترک دارایی مجلسین	کل قانون	موضوع منتفی	با استناد به اساسنامه شرکت سهامی چای ایران، مصوب ۱۳۴۷/۱۱/۲۰ که به استناد تبصره ماده (۳) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸ تصویب گردیده است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تبدیل سازمان چای به شرکت سهامی و تصویب اساسنامه این سازمان، منتفی بودن موضوع «اساسنامه سازمان چای»، مصوب ۱۳۴۵/۰۳/۱۰ کمیسیون مشترک دارایی مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، قابل پذیرش است.
۲۶	قانون انتقال اداره کل غله به وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۵/۰۴/۲۸ مجلس شورای	ماده واحده و تبصره‌های «۱» و «۴» آن	نسخ ضمنی	به استناد: ماده (۱) و تبصره‌های ماده (۱) قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، موضوع «قانون انتقال اداره کل غله به وزارت کشاورزی»، مصوب ۱۳۴۵/۰۴/۲۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی، منتفی است و عدم اعتبار آن قابل پذیرش است.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	ملی			اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور مصوب ۱۳۵۲/۰۳/۳۰.	بنابراین در ستون وضعیت اعتبار برای کل احکام این قانون باید عبارت «موضوع منتفی» درج شود.
		تبصره «۲»	منتفی با اجرا		
		تبصره «۳» ماده واحد	مدت منقضی	استفاده از عبارت «... تا زمانی که ...» در متن تبصره، به صورت ضمنی مؤید مدت دار بودن حکم است. لذا با عنایت به تصویب اساسنامه سازمان غله کشور، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۰۱ این حکم مدت منقضی شده است.	
۲۷	منتفی بودن لایحه حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۵/۱۰/۲۶ مجلس سنا	مواد (۳، ۵، ۷، ۱۱)، ماده (۲۱)، تبصره «۲» ماده (۱۹)، مواد (۲۴ تا ۲۱)	منتفی با اجرا		با توجه به تصویب قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع در مورخ ۱۳۴۶/۰۵/۲۵ نسخ مصوبه منتفی بودن لایحه حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۵/۱۰/۲۶، قابل پذیرش است.
۲۸	اساسنامه سازمان پنبه ایران، مصوب ۱۳۴۶/۰۱/۲۹ کمیسیون مشترک مجلسین	کل قانون (مواد ۱ تا ۱۱)	موضوع منتفی	این سازمان به موجب اصلاح عنوان سازمان پنبه ایران به سازمان پنبه و دانه‌های روغنی ایران، مصوب ۱۳۴۷/۰۵/۲۱ تغییر نام داده شد. سپس به موجب تبصره «۱» ماده واحد قانون تأسیس شرکت تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال، مصوب ۱۳۶۴/۰۹/۰۵ بخشی از وظایف سازمان پنبه و دانه‌های روغنی ایران به این شرکت واگذار گردید. در نهایت شورای عالی اداری در راستای اصلاح ساختار وزارتخانه مصوبه «اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی»، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۰۷ را وضع	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر انحلال سازمان پنبه و دانه‌های روغنی ایران، منتفی بودن موضوع «اساسنامه سازمان پنبه ایران»، مصوب ۱۳۴۶/۰۱/۲۹ کمیسیون مشترک مجلسین با اصلاحات و الحاقات بعدی، قابل پذیرش است.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				نمود که به موجب بند «۳» آن این سازمان منحل می شود.	
		تبصره ماده (۱)	نسخ ضمنی	ماده (۳۱) قانون محاسبات عمومی کشور، مصوب ۱۳۶۶/۰۶/۰۱	به موجب تبصره ماده (۱) از «قانون حفظ نباتات»، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی، انتخاب ذی حساب سازمان به وزیر دارایی سپرده شده است. در ماده (۳۱) از «قانون محاسبات عمومی کشور»، مصوب ۱۳۶۶/۰۶/۰۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است که ذی حساب به موجب حکم وزارت امور اقتصادی و دارایی منصوب می شود. بنابراین نسخ ضمنی حکم تبصره ماده (۱) از «قانون حفظ نباتات»، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی، بنابر مستندات و دلایل مطرح شده، <u>قابل پذیرش است.</u>
۲۹	قانون حفظ نباتات، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵ مجلس سنا	ماده (۱۹)	نسخ ضمنی	به استناد: ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ ماده (۱۱) آیین نامه تخصیص اعتبار بودجه عمومی دولت (موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور)، مصوب ۱۳۵۳/۱۰/۲۰.	در ماده (۱۹) «قانون حفظ نباتات»، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است وزارت دارایی، اعتبارات سازمان حفظ نباتات را به میزان مصوب در بودجه کل کشور به اقساط چهارگانه در ابتدای هر فصل در اختیار سازمان مزبور بگذارد. در عین حال به موجب ماده (۳۰) از «قانون برنامه و بودجه کشور»، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است کلیه اعتبارات مصوب در بودجه عمومی دولت، براساس گزارش های اجرایی بودجه و پیشرفت عملیات در دوره های معین شده توسط کمیته ای مرکب از نمایندگان وزارت دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور و مطابق با آیین نامه مصوب هیئت وزیران تخصیص داده می شود. ماده (۱۱) آیین نامه مذکور اشعار می دارد: پس از تصویب بودجه

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>کل کشور، خط‌مشی‌های تخصیص اعتبار توسط کمیته مربوطه تعیین و به واحدهای مربوط در سازمان برنامه‌بودجه ابلاغ می‌شود تا تخصیص اعتبار سه‌ماهه دستگاه‌های اجرایی براساس خط‌مشی‌های تعیین شده تهیه و پس از تصویب کمیته تخصیص اعتبار، توسط سازمان برنامه‌بودجه برای ابلاغ به واحدها و دستگاه‌های اجرایی به وزارت دارایی ارسال شود.</p> <p>بنابراین از آنجاکه تخصیص اعتبار برای بازه‌های زمانی سه‌ماهه در ابتدای هر بازه تصمیم‌گیری می‌شود و نه در ابتدای سال و به‌صورت قسطی، نسخ ضمنی حکم ماده (۱۹) «قانون حفظ نباتات»، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵، با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش است.</u></p>
		ماده (۲۱)	نسخ ضمنی	ماده (۷۹) قانون محاسبات عمومی کشور، مصوب ۱۳۶۶/۰۶/۰۱	<p>بهموجب ماده (۲۱) «قانون حفظ نباتات»، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است در مواردی که خرید سموم و وسایل و هزینه‌های مربوط به دفع آفات فوریت داشته باشد، رئیس سازمان حفظ نباتات مجاز است به تشخیص شورای حفظ نباتات و تصویب وزیر کشاورزی تا مبلغ پنج میلیون ریال بدون رعایت مقررات مناقصه خریداری و مصرف کند. درحالی‌که ماده (۷۹) از «قانون محاسبات عمومی کشور»، مصوب ۱۳۶۶/۰۶/۰۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی، کلیه معاملات وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اعم از خرید و فروش و اجاره و استجاره و پیمانکاری و اجرت کار و غیره را، مگر در موارد استثنایی که در این ماده در قالب ۱۴ جزء ذکر شده، منوط به برگزاری مناقصه یا مزایده نموده است.</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					بنابراین نسخ ضمنی حکم ماده (۲۱) «قانون حفظ نباتات»، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۱۵، با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش است.</u>
۳۰	اساسنامه بنگاه شیمیایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۳۰ کمیسیون مجلس	کل قانون (مواد ۱ تا ۱۶)	موضوع منتفی	قانون تبدیل بنگاه شیمیایی ایران به شرکت سهامی، مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۰۶ اساسنامه شرکت سهامی بنگاه شیمیایی، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۷.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تبدیل بنگاه شیمیایی به شرکت سهامی و تغییر اساسنامه مربوطه، منتفی بودن موضوع «اساسنامه بنگاه شیمیایی»، مصوب ۱۳۴۶/۰۲/۳۰ کمیسیون مجلس با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش است.</u>
۳۱	قانون راجع به الحاق ۸ ماده به آیین نامه اصلاحات ارضی، مصوب کمیسیون خاص مشترک مجلسین، مصوب ۱۳۴۶/۰۳/۲۲ مجلس سنا	تبصره «۳» ماده (۱)	نسخ ضمنی	به استناد ماده (۱۲۴) اصلاحی موضوع ماده (۱۰) قانون الحاق مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱)، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، مصوب ۱۳۸۴/۰۸/۱۵	با توجه به اینکه در ماده (۱۲۴) اصلاحی موضوع ماده (۱۰) قانون الحاق مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱)، شرایط جدیدی برای حق الثبت اسناد و انجام گواهی هر امضا و صدور رونوشت برای هر برگ و فسخ و اقاله معاملات تعیین شده است و در ادامه صراحتاً بیان شده: «کلیه قوانین و مقرراتی که مغایر با این قانون باشد ... لغو می‌گردد»، لذا مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۳» ماده (۱) قانون راجع به الحاق ۸ ماده به آیین نامه اصلاحات ارضی، مصوب کمیسیون خاص مشترک مجلسین، مصوب ۱۳۴۶/۰۳/۲۲ <u>قابل پذیرش است.</u>
		ماده (۴)	نسخ ضمنی	با استناد به: مواد (۷ و ۲۰) قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۰۶/۲۵	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۴) قانون راجع به الحاق ۸ ماده به آیین نامه اصلاحات ارضی، مصوب کمیسیون خاص مشترک مجلسین، مصوب ۱۳۴۶/۰۳/۲۲ <u>قابل پذیرش است.</u>
				آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) لایحه قانونی نحوه	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۸۵/۰۹/۲۸.	
۳۲	قانون انحلال بنگاه خالصجات، مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۲۰ مجلس شورای ملی	ماده (۹)	موضوع منتفی	با توجه به اینکه ماده درخصوص پرونده‌هایی که مطرح بوده‌اند واجد حکم است و اینکه قرار بوده، در قانون نیز ادامه داشته است. بازه زمانی، مدت زمان اجرای حکم حتی بیش از زمان تعیین شده در قانون نیز ادامه داشته است. همچنین گفتنی است در ماده (۱۴) قانون انحلال بنگاه خالصجات، مصوب سال ۱۳۴۶، به موضوع مشابه ماده (۹) اشعار دارد. بدین صورت که در ماده (۱۴) مذکور مقرر شده است: «کلیه پرونده‌های مطالبات سنواتی بنگاه خالصجات آنچه مربوط به املاک مزروعی و اراضی خارج از حدود شهرها موضوع ماده (۲) این قانون باشد با دعاوی و اختلافات مربوط آن به سازمان اصلاحات ارضی کل کشور و سایر پرونده‌های مطالبات سنواتی که مربوط به مستغلات اراضی و عرصه و اعیان شهری موضوع ماده (۷) این قانون باشد به سازمان مسکن و آنچه مربوط به مطالبات معادن موضوع ماده (۸) این قانون باشد به وزارت اقتصاد واگذار می‌شود تا طبق مقررات عمومی و این قانون نسبت به تعقیب	

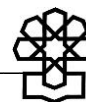
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					دعاوی وصول مطالبات اقدام نمایند». با این تفاسیر باید ماده قانونی مذکور نیز با توجه به گذشت چند دهه از تاریخ تصویب قانون انحلال بنگاه خالصجات، ملغی‌الاثرا اعلام شود. در حالی که در این طرح، صرفاً پیشنهاد نسخ ماده (۹) از قانون یاد شده پیشنهاد شده است. بنابراین، دلایل مطرح شده برای عدم اعتبار ماده (۹) قانون انحلال بنگاه خالصجات، مصوب سال ۱۳۴۶ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		ماده (۱۰) و تبصره‌های آن	منتفی با اجرا		حکم ماده (۱۰) به ساقط شدن دعاوی بنگاه خالصجات علیه اشخاص حقیقی و حقوقی نسبت به مالکیت اراضی غیرمزروعی زیر ۵۰۰ مترمربع اشاره دارد. در فراز انتهایی این ماده، بدون اینکه قید زمانی تعیین شود، به اشخاص ذی‌نفع اجازه داده است با مراجعه به مقامات ذی‌ربط تقاضای صدور قرار سقوط دعوی یا ادامه تشریفات ثبتی را به نفع خود بنمایند. حال ممکن است بخشی از این اشخاص ذی‌نفع به دلایل مختلفی، نتوانسته‌اند تقاضای خود را ثبت کنند. لذا نسخ این ماده به‌منزله اجحاف در حق این اشخاص خواهد بود. بنابراین عدم اعتبار ماده (۱۰) و تبصره‌های آن با منطق منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
۳۳	قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۶/۰۵/۲۵ مجلس سنا	ماده (۱۳) و تبصره‌های آن و تبصره «۴» ماده (۱۵)	منتفی با اجرا		نسخ احکام ذکر شده برای این قانون براساس مستندات و دلایل مطرح شده، <u>قابل پذیرش است.</u>
		ماده (۲۶)	نسخ ضمنی	با استناد به:	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				به استناد مواد (۶۸ تا ۷۲) قانون محاسبات عمومی، مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۵ و مواد (۱ تا ۵) آیین‌نامه معاملات دولتی، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۷	
		ماده (۲۷)	موضوع منتفی	با عنایت به اینکه در حال حاضر کارخانجات صنایع چوب دولتی وجود ندارد، این حکم موضوعاً منتفی دانسته شد.	
		تبصره «۲» ماده (۲۸)	موضوع منتفی	با عنایت به نسخ صریح شدن ماده (۲۸) به استناد ردیف ۲۳ قانون فهرست قوانین و احکام منسوخ در حوزه محیط زیست، مصوب ۱۳۹۹/۰۶/۱۹ این حکم سالبه به انتفای موضوع است.	
		تبصره «۳» ماده (۳۵)	نسخ ضمنی	به استناد تبصره «۲» ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۳ نسخ ضمنی دانسته شد.	
		ماده (۵۷)	نسخ ضمنی	قانون معافیت ماشین‌آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع‌های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۴ تبصره «۴» ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا،	

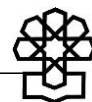
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		ماده (۶۰)	مدت منقضی	ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی، مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۲۲	
۳۴	قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹ مجلس شورای ملی	ماده (۱)، تبصره «۳» ماده (۳)	موضوع منتفی	ماده (۱)، قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها به جای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳	با توجه به اینکه در ماده (۱) «قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها به جای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳» صراحتاً تقریر شده که «از تاریخ تصویب این قانون به جای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، وزارت تعاون و امور روستاها تشکیل می‌شود» و «وظایف و اختیارات وزارت و وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳ ... به‌عهده وزارت تعاون و امور روستاها و وزیر این وزارتخانه محول می‌گردد»، بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای لغو اعتبار ماده (۱) قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹، <u>قابل پذیرش است</u> .
		تبصره‌های «۲ و ۳» ماده (۲)	موضوع منتفی	با عنایت به لایحه قانونی راجع به لغو قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی، مصوب [۲۲] دی ماه (۴۳)، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷ این احکام سالبه به انتفای موضوع است.	با توجه به نسخ صریح ضوابط قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی در ماده‌واحد «لایحه قانونی راجع به لغو قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی، مصوب ۱۳۴۳/۱۰/۲۸، انتفای موضوعی تبصره‌های «۲ و ۳» ماده (۲) قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹، <u>قابل پذیرش است</u> .
		ماده (۳)	موضوع منتفی	مواد (۱ و ۲) قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها به جای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳.	با توجه به تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها به جای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی در مورخ ۱۳۴۹/۱۲/۲۳، عدم اعتبار ماده (۳) قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹، به‌دلیل انتفای موضوعی، <u>قابل</u>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				مصوب ۱۳۴۸/۱۲/۱۹.	<u>پذیرش است.</u>
	تبصره ماده (۲) و تبصره «۲» ماده (۴)	منتفی با اجرا		فراز اول تبصره «۱» ماده (۲) قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۶/۰۸/۲۹، به تفویض اختیارات رئیس سازمان اصلاحات ارضی به وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی اشاره دارد و در فراز دوم به وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی اجازه داده شده است، تمام یا قسمتی از اختیارات خود را به سایر مسئولان ذیصلاح واگذار نماید. فراز اول تبصره مذکور به محض تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، اجرایی شده است. بنابراین، این تبصره منتفی با اجراست. در فراز دوم، وزارت مذکور در اجرای وظیفه محوله مختار دانسته شده است. یعنی وزیر اختیار داشت قسمتی از وظایف خود را به دیگری تفویض کند و یا اصلاً هیچ وظیفه‌ای را به دیگری تفویض نکند. بنابراین عدم اعتبار فراز دوم به مانند فراز اول تبصره «۱» ماده (۲) به دلیل منتفی به اجرا، <u>قابل پذیرش است.</u> ولی این موضوع در رابطه با تبصره «۲» ماده (۴) که به موضوع احتساب مزایای قضایی قضات عضو کمیسیون موضوع ماده (۹) قانون انحلال بنگاه خالصجات براساس ماده (۵) الحاقی به آیین‌نامه اجرایی تبصره «۲۹» قانون بودجه سال ۱۳۴۴، مصوب ۱۳۴۵/۴/۲۹ پرداخته است، مصداق ندارد. همان‌گونه که مشخص است، ماهیت حکم مذکور با حکم تبصره «۱» ماده (۲) متفاوت است و جنبه فرایندی دارد. به عبارتی تا زمانی که کمیسیون موضوع ماده (۹) قانون انحلال بنگاه خالصجات، فعالیت داشته	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					باشد، حکم تبصره «۲» ماده (۴) نیز معتبر بوده و باید استمرار داشته باشد. بنابراین عدم اعتبار تبصره مورد بحث، اساساً با منطق منتفی با اجرا قابل پذیرش نیست ، بلکه فقط با یکی از حالت‌های نسخ صریح، نسخ ضمنی و یا موضوع منتفی می‌توان این حکم را نامعتبر برشمرد.
۳۵	قانون تشکیل وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۴۶/۰۹/۲۷ مجلس سنا	ماده (۲) و تبصره «و» ماده (۵)	موضوع منتفی	به استناد مواد (۱ و ۲) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	نسخ احکام ذکر شده برای این قانون براساس مستندات و دلایل مطرح شده، قابل پذیرش است .
		ماده (۴)	موضوع منتفی	تبصره «۳» ماده (۸) قانون استخدام کشوری، مصوب ۱۳۴۵ که در این ماده ارجاع داده شده در رابطه با تهیه شرح تفصیلی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی است. این درحالی است که ماده (۱۶) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲ حکم مؤخری در این زمینه دارد.	و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب سال ۱۳۵۰، صراحتاً قید شده که «از تاریخ تصویب این قانون وزارت منابع طبیعی منحل و کلیه کارکنان و تشکیلات و وظایف و اختیارات و اعتبارات و دارایی آن وزارت و شرکت‌ها و مؤسسات و واحدهای وابسته به آن و صندوق عمران مراتع به وزارت کشاورزی که از این به بعد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی نامیده می‌شود منتقل و یا وابسته می‌گردد و کلیه وظایف و اختیارات وزیر و وزارت منابع طبیعی ناشی از قوانین و مقررات مربوط به منابع طبیعی یا سایر قوانین به وزیر و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی واگذار می‌شود». بنابراین همان‌گونه که مشخص است، هم وزارت منابع طبیعی منحل اعلام شده و هم کلیه وظایف، اختیارات و اعتبارات و امکانات آن به وزارتخانه جدیدالتأسیس کشاورزی و منابع طبیعی منتقل شده است.
		تبصره ماده (۴) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	نسخ ضمنی		

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					لذا جای تأمل دارد که چرا با وجود اعلام صریح انحلال وزارت منابع طبیعی در ماده (۱) قانون تجدید تشکیلات ... مصوب سال ۱۳۵۰، در ستون مواد مرتبط، به ماده (۱) قانون تشکیل وزارت منابع طبیعی که به تشکیل این وزارتخانه تصریح دارد، اشاره نشده است! لذا پیشنهاد می‌شود در ستون مواد مرتبط، ماده (۱) نیز اضافه شود.
		ماده ۱	موضوع منتفی	ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی در ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و ... مصوب سال ۱۳۵۰، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ماده (۱) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸ <u>قابل پذیرش است.</u>	
۳۶	قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸ مجلس سنا	ماده (۲)	موضوع منتفی	مواد (۱ تا ۳) و (۵) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷	با توجه به اینکه سازمان غله کشور به موجب ماده (۲)، شرکت سهامی فروشگاه فردوسی به موجب ماده (۳)، شرکت سهامی صنایع شیر ایران به موجب ماده (۴) و شرکت دخانیات ایران و سازمان قند و شکر و شرکت سهامی چای ایران به موجب ماده (۵) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب سال ۱۳۵۰، از وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی به وزارت جدیدالتأسیس تعاون و امور روستاها منتقل شده است، بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ماده (۲) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					۱۳۴۶/۱۰/۱۸ <u>قابل پذیرش است.</u> البته باید در ستون مستندات و دلایل، ماده (۴) قانون عمران و نوسازی روستاها نیز به احکام ناسخ اضافه شود.
		ماده (۳)	موضوع منتفی	تبصره «۱» ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷	با توجه به وجود حکم مؤخر در خصوص اصلاح تشکیلات و ساختار سازمانی توسط وزارت تعاون و امور روستاها در تبصره «۱» ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها، مصوب سال ۱۳۵۰، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ماده (۳) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸ <u>قابل پذیرش است.</u>
۳۷	تبصره ماده (۳)	موضوع منتفی	موضوع منتفی	ماده (۱ و ۵) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷	تبصره ماده (۳) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸ به اجازه وزارت مذکور بر تبدیل سازمان چای و مؤسسه انحصار دخانیات ایران به شرکت سهامی تأکید دارد. با توجه به اینکه در ماده (۵) قانون عمران و نوسازی روستاها و ... مصوب سال ۱۳۵۰، صراحتاً الفاظ «شرکت دخانیات ایران» و «شرکت سهامی چای ایران» به کار رفته است، لذا به نظر می‌رسد، موضوع تبصره ماده (۳) قانون مصوب سال ۱۳۴۶ به مرحله انجام رسیده است. بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ تبصره ماده (۳) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸ <u>قابل پذیرش است.</u> البته شاید بهتر باشد در ستون وضعیت اعتبار، به جای «موضوع منتفی» از عبارت «منتفی با اجرا» استفاده شود.
۳۸	ماده (۴)	موضوع منتفی	موضوع منتفی	با عنایت به نسخ ضمنی شدن کلیت قانون، این حکم نیز سالبه به انتفای موضوع است. لذا این حکم	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ماده (۴) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۱۸

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				در راستای اجرای این قانون است.	<u>قابل پذیرش است.</u>
۳۹	قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، مصوب ۱۳۴۶/۱۰/۲۷ مجلس سنا	کل قانون	مدت منقضی	این قانون برای مدت پنج سال به صورت آزمایشی تصویب شد. اما انتهای ماده (۱۶) مقرر می‌دارد: مادام که لایحه نهایی به تصویب نرسیده مقررات این قانون و اصلاحاتی که به تصویب کمیسیون‌های اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجلسین برسد لازم‌الاجراست. در همین راستا، قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، مصوب ۱۳۵۰/۰۲/۰۳ تصویب شد. لذا با توضیحات فوق این قانون مدت منقضی است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تصویب قانون دائمی تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی در سال ۱۳۵۲، مدت قانون آزمایشی قبلی منقضی شده و نسخ آن <u>قابل پذیرش است.</u> گفتنی است در ستون مستندات و دلایل، سال تصویب قانون دائمی تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، ۱۳۵۰ درج شده است که <u>باید به ۱۳۵۲ اصلاح شود.</u>
۴۰	اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، مصوب ۱۳۴۶/۱۲/۰۹ کمیسیون مشترک دارایی مجلسین	کل قانون	نسخ ضمنی	به استناد: - ماده (۷) قانون تشکیل بانک تعاون کشاورزی ایران، مصوب ۱۳۴۸/۰۴/۱۶، - اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، مصوب ۱۳۴۸/۱۲/۱۹.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تصویب «اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران» در سال ۱۳۴۸، منتفی بودن موضوع «اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران»، مصوب ۱۳۴۶/۱۲/۰۹ کمیسیون مشترک دارایی مجلسین <u>قابل پذیرش است.</u> گفتنی است در ستون وضعیت اعتبار، برای این قانون <u>باید عبارت «موضوع منتفی» درج شود.</u>
۴۱	قانون وظایف وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۷/۰۱/۲۷ مجلس شورای ملی	بند «الف» ماده (۱)	نسخ ضمنی	بند «۱» ماده (۱۷) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	با توجه به اینکه در ماده (۱) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲ به تبدیل وزارت کشاورزی به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اشاره دارد و در ماده (۱۷) وظایف مربوط به وزارتخانه مذکور، قید شده است که
		بند «ب» ماده (۱)	نسخ ضمنی	بند «۳» ماده (۱۷) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	به طور کلی با وظایف مندرج در قانون وظایف وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۷/۰۱/۲۷، همخوانی دارد، لذا مستندات و دلایل مطرح شده با کمی اصلاحات، برای نسخ ضمنی قانون اخیرالذکر قابل پذیرش است.
	بندهای «ج و د» ماده (۱)		نسخ ضمنی	و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	
	بند «و» ماده (۱)		نسخ ضمنی	و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	در این راستا، پیشنهاد می‌شود در ردیف مربوط به نسخ بندهای «ج و د» ماده (۱) قانون وظایف وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۷/۰۱/۲۷، در ستون مستندات و دلایل، بند «۳» نیز به بند «۵» اضافه شود. همچنین در رابطه با مستندات و دلایل ردیف مربوط به نسخ ضمنی ماده (۵) قانون وظایف وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۷/۰۱/۲۷، گفتنی است، موضوع بند «۴» ارتباط چندانی با موضوع ماده (۵) ندارد و از طرفی به دلیل ارتباط مستقیم بند «۱۷» مبنی بر توسعه مکانیزاسیون کشاورزی و تدارک و توزیع انواع ماشین‌ها و ادوات کشاورزی، بهتر است به مستندات و دلایل اضافه شود.
	بند «ز» ماده (۱)		نسخ ضمنی	و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	
	بند «ح» ماده (۱)		نسخ ضمنی	و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	
	بند «ط» ماده (۱)		نسخ ضمنی	و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲ این حکم زاید است.	
		تبصره ماده (۱)	نسخ ضمنی	تبصره ماده (۱) به تعریف دام‌پروری پرداخته است. بند «ج» ماده (۲) قانون نظام جامع دام‌پروری کشور، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۷ به تعریف دام‌پروری پرداخته است. نکته حایز اهمیت در اینجا این است که هر چند ماده (۲) قانون مذکور به تعاریف اصطلاحات به‌کار رفته در آن قانون پرداخته است، اما با توجه به عام بودن قانون مذکور، تبصره «۱» ماده (۱) زاید به نظر می‌رسد.	
		مواد (۲ و ۴)	نسخ ضمنی	ماده (۱۶) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	
		ماده (۳)	نسخ ضمنی	مواد (۱۱۵ و ۱۲۷) قانون مدیریت خدمات کشوری، مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۰۸	
		ماده (۵)	نسخ ضمنی	مواد (۱۳)، بندهای «۱، ۴، ۹، ۱۰» ماده (۱۷) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	
		ماده (۶)	موضوع منتفی		ماده (۶) قانون وظایف وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۷/۰۱/۲۷ به تداوم اجرای وظایفی که طبق قوانین تشکیل وزارتخانه‌های آب و برق و اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و منابع طبیعی و تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی برای وزارتخانه‌های مزبور مقرر شده و

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					انجام آن برعهده این وزارتخانه‌ها محول شده است، اشعار دارد. اگرچه در طول این سال‌ها، عنوان و وظایف وزارتخانه‌های مذکور دستخوش تغییرات متعددی شده است، ولی این موضوع به‌منزله منتفی بودن موضوع ماده (۶) قانون وظایف وزارت کشاورزی باشد. از طرفی نسخ این ماده می‌تواند مطالبه‌گری و پاسخ‌گویی وزارتخانه‌های مذکور در قبال انجام وظایف محوله را تحت‌الشعاع قرار دهد. بنابراین، عدم اعتبار ماده (۶) قانون وظایف وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۷/۰۱/۲۷، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		ماده (۷)	موضوع منتفی	با عنایت به نسخ ضمنی شدن مواد مذکور در ماده، این حکم نیز سالبه به انتفای موضوع است	دلایل مطرح شده برای سالبه به انتفای موضوع ماده (۷) قانون وظایف وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۷/۰۱/۲۷ <u>قابل پذیرش است.</u>
۴۲	اساسنامه سازمان غله کشور، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۰۱ کمیسیون‌های دارایی، دادگستری و استخدام مجلس سنا	کل قانون	موضوع منتفی	بهموجب قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵ از ادغام سازمان‌های غله و قند و شکر و شرکت سهامی چای ایران شرکتی به نام سازمان غله و قند و شکر و چای کشور تشکیل و مقرر شد سازمان براساس مقررات پیش‌بینی شده در اساسنامه‌ای که به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها به تصویب کمیسیون‌های تعاون و امور روستاها، دارایی و استخدام مجلسین خواهد رسید انجام وظیفه خواهد کرد. در همین راستا، اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور در تاریخ ۱۳۵۲/۰۳/۳۰ به تصویب رسید.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر ادغام سازمان غله با سازمان قند و شکر و شرکت سهامی چای ایران در سال ۱۳۵۲، منتفی بودن موضوع «اساسنامه سازمان غله کشور»، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۰۱ کمیسیون‌های دارایی، دادگستری و استخدام مجلس سنا با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش است.</u>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
۴۳	قانون الحاق مواد (۱۷) و (۱۸) به قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۰۴ کمیسیون‌های اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجلس سنا	متن قانون	مدت منقضی	این قانون برای مدت پنج سال به صورت آزمایشی تصویب شد، اما انتهای ماده (۱۶) مقرر می‌دارد مادام که لایحه نهایی به تصویب نرسیده، مقررات این قانون و اصلاحاتی که به تصویب کمیسیون‌های اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجلسین برسد لازم‌الاجراست. در همین راستا، قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۰۳ تصویب شد، لذا با توضیحات فوق این قانون مدت منقضی است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تصویب قانون دائمی تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی در سال ۱۳۵۲، مدت قانون آزمایشی قبلی منقضی شده و نسخ آن (از جمله احکام الحاقی) <u>قابل پذیرش است</u> .
۴۴	قانون تبدیل و تسعیر مال‌الاجاره زارعین مستأجر املاک مشمول دو مرحله اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۱۵ مجلس سنا	کل قانون	منتفی با اجرا	قانون تبدیل و تسعیر مال‌الاجاره زارعین مستأجر املاک مشمول دو مرحله اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۱۵، همان‌طور که از عنوان آن بر می‌آید به اجازه مستأجران املاک مشمول دو مرحله اصلاحات ارضی جهت پرداخت اجاره بها به صورت کالا و جنس به جای وجه نقد اشاره دارد. با توجه به اینکه در این قانون، هیچ قید زمانی تعیین نشده است که اجازه اعطاشده به مستأجران برای نحوه پرداخت اجاره‌بها را محدود سازد، لذا تا زمانی که حکم جدیدی صراحتاً اجازه مذکور را لغو نکند، نمی‌توان حکم به نسخ قانون موصوف داد. در کل می‌توان گفت عدم اعتبار کل قانون تبدیل و تسعیر مال‌الاجاره زارعین مستأجر املاک مشمول دو مرحله اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۱۵، با منطق منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش نیست</u> .	قانون تبدیل و تسعیر مال‌الاجاره زارعین مستأجر املاک مشمول مرحله دوم اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۱۵، همان‌طور که از عنوان آن بر می‌آید به اجازه مستأجران املاک مشمول دو مرحله اصلاحات ارضی جهت پرداخت اجاره بها به صورت کالا و جنس به جای وجه نقد اشاره دارد. با توجه به اینکه در این قانون، هیچ قید زمانی تعیین نشده است که اجازه اعطاشده به مستأجران برای نحوه پرداخت اجاره‌بها را محدود سازد، لذا تا زمانی که حکم جدیدی صراحتاً اجازه مذکور را لغو نکند، نمی‌توان حکم به نسخ قانون موصوف داد. در کل می‌توان گفت عدم اعتبار کل قانون تبدیل و تسعیر مال‌الاجاره زارعین مستأجر املاک مشمول دو مرحله اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۷/۰۳/۱۵، با منطق منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۴۵	اساسنامه شرکت دخانیات ایران،	مواد (۲، ۴، ۵، ۷، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷)	موضوع منتفی	این اساسنامه در اجرای تبصره ذیل ماده (۳) قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تصویب اساسنامه شرکت دخانیات ایران، موضوع «اساسنامه شرکت دخانیات ایران»،

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	مصوب ۱۳۴۷/۰۶/۱۶ کمیسیون‌های تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی، دارایی و استخدام و سازمان‌های اداری مجلس سنا	و ۱۹)		تصویب شده است. طبق این قانون، این شرکت وابسته به وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی است، اما به موجب ماده (۵) «قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن»، مصوب (۱۳۵۰/۰۹/۲۷) مجلس سنا این شرکت به وزارت تعاون و امور روستاها وابسته می‌شود و مقرر می‌دارد: هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه آن پس از تصویب کمیسیون‌های دارایی و استخدام و تعاون و امور روستاهای مجلسین لازم‌الاجرا خواهد بود. به موجب بند «الف» ماده (۵) «قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور» مصوب (۱۳۵۶/۰۳/۲۵) مجلس سنا، شرکت دخانیات به وزارت صنایع و معادن وابسته می‌شود. این شرکت به موجب تصویب‌نامه «انتقال صندوق بازنشستگی کارکنان صنایع فولاد با وظایف، اموال، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق، تعهدات (شامل تعهدات اعم از مطالبات قانونی بازنشستگان) و سایر حقوق و مستخدمین خود به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی» مصوب (۱۳۹۱/۰۶/۰۵) هیئت‌وزیران، به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل شده است. متعاقباً به موجب تصویب‌نامه «انتقال شرکت دخانیات ایران به وزارت	اظهار نظر کارشناسی

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				صنعت، معدن و تجارت» مصوب (۱۳۹۱/۰۲/۱۰) هیئت‌وزیران، به وزارت صنعت، معدن و تجارت منتقل شد. در حال حاضر این شرکت، مطابق اساسنامه مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۰۹ که مصوب مجمع عمومی است عمل می‌کند. لذا با توجه به مراتب فوق اساسنامه مذکور موضوعاً منتفی است.	
۴۶	اساسنامه شرکت سهامی صنایع شیر ایران، مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۱۵ کمیسیون‌های تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و دارویی و امور استخدام و سازمان‌های اداری مجلس شورای ملی	کل قانون	نسخ ضمنی	با استناد به لایحه قانونی راجع به انتقال سهام و دارایی و تعهدات شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی صنایع شیر ایران و اداره صنعت شیر کشور زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۹، شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی شیر ایران منتقل و در شرکت مذکور ادغام می‌شود. تبصره «۱» ماده‌واحد قانون مذکور مقرر می‌دارد که اساسنامه جدید شرکت به‌وسیله شرکت سهامی صنایع شیر ایران تهیه و پس از تصویب مجمع عمومی شرکت مزبور به مورد اجرا گذارده خواهد شد. این اساسنامه به تصویب رسیده و اساسنامه قابل اجرا در حال حاضر اساسنامه شرکت سهامی خاص شیر ایران است که در تاریخ ۱۳۸۲/۰۹/۱۷ به تصویب رسید.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تصویب اساسنامه شرکت سهامی شیر ایران در سال ۱۳۸۲، موضوع «اساسنامه شرکت سهامی صنایع شیر ایران»، مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۱۵ کمیسیون‌های تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و دارویی و امور استخدام و سازمان‌های اداری مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، منتفی است. بنابراین در ستون وضعیت اعتبار برای این قانون، باید عبارت «موضوع منتفی» درج شود.
۴۷	قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره	تبصره ماده ۴	نسخ ضمنی	قسمت مالیاتی به‌موجب (۲۲۸) قانون تنقیح قوانین	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره ماده (۴)

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	به زارعین مستأجر، مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳ مجلس سنا			مالیاتی کشور نسخ صریح شده است. بخش معافیت از حق الثبت و هزینه مقدماتی و حق تمبر و بهای اوراق به استناد ماده (۱۲۴) اصلاحی موضوع ماده (۱۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱)، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، مصوب ۱۳۸۴/۰۸/۱۵ نسخ ضمنی شده است. عبارت انتهایی تبصره به استناد ماده (۵۴) قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۵ نسخ ضمنی شده است (بخشنامه این ماده در سنوات مختلفی تصویب شده که آخرین مصوبه آن در سال ۱۳۹۹ بوده است).	قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر، مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳، <u>قابل پذیرش است</u> .
۴۸	قانون تشکیل سازمان‌های عمران کشاورزی و توسعه دامپروری، مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۳۰ مجلس سنا	کل قانون	نسخ ضمنی	با عنایت به نسخ ضمنی شدن قانون وظایف وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۴۷ و مواد (۱۰ و ۱۶) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	مواد (۱۰ و ۱۶) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، به صورت کلی به اختیار وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به تشکیل شرکت یا سازمان جدید یا انحلال سازمان‌های تابعه اشاره دارد و در هیچ جایی نه به صورت صریح و نه به صورت ضمنی اشاره‌ای به انحلال سازمان‌های عمران کشاورزی و توسعه دامپروری نکرده است. از طرفی اساسنامه برخی از سازمان‌های توسعه کشاورزی و دامپروری مانند سازمان توسعه کشاورزی و دامپروری ورامین و گرمسار، در سال ۱۳۵۳ به تصویب رسیده که حدود سه سال بعد از تاریخ تصویب قانون صدرالاشاره است. همچنین مستفاد از ماده (۱) قانون تشکیل سازمان‌های عمران

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					کشاورزی و توسعه دام‌پروری، مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۳۰، این سازمان‌ها با هدف اجرای برخی از وظایفی که وزارتخانه متولی بخش کشاورزی عهده‌دار است، تشکیل شده‌اند. حال اگر اسم وزارتخانه متولی کشاورزی تغییر پیدا کند، این سازمان‌ها کماکان وظایف خود را باید انجام دهند و نمی‌توان گفت که با تغییر وزارتخانه، سازمان‌های مذکور منحل می‌شود. بنابراین، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی کل قانون تشکیل سازمان‌های عمران کشاورزی و توسعه دام‌پروری، مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۳۰، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۴۹	اساسنامه شرکت سهامی چای ایران، مصوب ۱۳۴۷/۱۱/۲۰ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری و دارایی و تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی مجلس شورای ملی	کل قانون	موضوع منتفی	با عنایت به اینکه اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور مصوب ۱۳۵۲/۰۳/۳۰ که به استناد ماده (۱) قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵ به تصویب رسید، اساسنامه این شرکت سالبه به انتفای موضوع است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تصویب اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور در سال ۱۳۵۲، منتفی بودن موضوع «اساسنامه شرکت سهامی چای ایران»، مصوب ۱۳۴۷/۱۱/۲۰ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری و دارایی و تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، <u>قابل پذیرش است</u> .
۵۰	قانون اجازه کشت محدود خشخاش و صدور تریاک، مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۱۳ مجلس شورای ملی	ماده (۱)	نسخ ضمنی	لایحه قانونی تشدید مجازات مرتکبین جرائم مواد مخدر و اقدامات تأمینی و درمانی به‌منظور مداوا و اشتغال به‌کار معتادین، مصوب ۱۳۵۹/۰۳/۱۹	در ماده (۱) از «قانون اجازه کشت محدود خشخاش و صدور تریاک»، مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۱۳ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است تا زمانی که کشت خشخاش در کشورهای همسایه ایران ادامه داشته باشد، وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجاز خواهد بود در مناطق و به مساحتی که هر ساله با تصویب هیئت‌وزیران تعیین می‌شود به کشت خشخاش مبادرت کند. همچنین دولت مکلف است در صورت اطمینان از

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					اینکه کشت خشخاش در کشورهای همسایه موقوف شده کشت آن را در ایران متوقف کند. نسخ ضمنی این حکم با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر تصویب «لایحه قانونی تشدید مجازات مرتکبین جرائم مواد مخدر و اقدامات تأمینی و درمانی به منظور مداوا و اشتغال به کار معتادین»، مصوب ۱۳۵۹/۰۳/۱۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی، <u>قابل پذیرش است</u> .
۵۱	اساسنامه سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۲ کمیسیون‌های کشاورزی، امور استخدام و سازمان‌های اداری و دارایی مجلس شورای ملی	کل قانون	موضوع منتفی	شورای عالی اداری به‌موجب اختیارات قانونی خود در راستای تجدیدنظر در تشکیلات دستگاه‌های اجرایی مصوبه اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی را در تاریخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ سازمان مذکور، سالبه به انتفای موضوع است. لذا مستندات و دلایل مطرح شده برای عدم اعتبار قانون اساسنامه سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۲، <u>قابل پذیرش است</u> .	
۵۲	آیین‌نامه اجرایی ماده (۱) قانون اجازه کشت محدود خشخاش و صدور تریاک، مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۶ کمیسیون‌های شماره ۶ (اصلاحات ارضی و تعاون روستایی) و شماره ۳ (دادگستری) و شماره ۱۲ (بهداری) مجلس سنا	مواد (۱ تا ۳ و ۵)	نسخ ضمنی	با توجه به مفاد بند «۱» ماده (۱) و ماده (۲) «قانون مبارزه با موادمخدر»، مصوب ۱۳۶۷/۰۸/۰۳ که به‌موجب آن کشت خشخاش مطلقاً ممنوع شده و در صورت کشت، مرتکب مجازات خواهد، لذا این آیین‌نامه نسخ ضمنی شده است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر ممنوعیت کشت خشخاش، موضوع کل قانون «آیین‌نامه اجرایی ماده (۱) قانون اجازه کشت محدود خشخاش و صدور تریاک»، مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۶ کمیسیون‌های شماره ۶ (اصلاحات ارضی و تعاون روستایی) و شماره سه (دادگستری) و شماره ۱۲ (بهداری) مجلس سنا با اصلاحات و الحاقات بعدی، منتفی است. بنابراین در ستون مواد مرتبط باید عبارت « <u>کل قانون</u> » و در ستون وضعیت اعتبار برای این قانون، <u>باید عبارت «موضوع منتفی» درج شود</u> .
۵۳	قانون اصلاح قانون حفاظت و	تبصره «۶» ماده (۳)	نسخ ضمنی	مواد (۵ و ۱۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری،	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی مواد مرتبط قانون

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۲۰ مجلس سنا	موضوع بند «۲»		مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۰۸، آیین‌نامه اجرایی تبصره «۲» ماده (۲۱) و ماده (۱۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری، مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۳ و وزرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک هیئت دولت.	اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۲۰ قابل پذیرش است.
	ماده (۱۵) مکرر و تبصره «۲» آن موضوع بند «۴»	نسخ ضمنی	ماده (۱) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی، مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۲۲		
	تبصره «۱» ماده (۱۵) مکرر موضوع بند «۴»	نسخ ضمنی	لایحه قانونی مربوط به تغییر مأمور اجرای ماده (۱۵) مکرر قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب فروردین ماه ۱۳۴۸، مصوب ۱۳۵/۰۷/۱۹		
	ماده (۳۷) مکرر موضوع بند «۱۳»	نسخ ضمنی	ماده (۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷		
	ماده (۴۴) مکرر موضوع بند «۱۹»	نسخ ضمنی	تبصره «۲» ماده (۴۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، ماده (۱۲) قانون مجازات اسلامی، مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱.		
	ماده (۵۶) و تبصره «۱» آن موضوع بند	نسخ ضمنی	قسمت ابتدایی ماده (۵۶) موضوع این بند «ب» ماده (۲۱) و تبصره «۱» قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و مستثنیات در ماده (۲) قانون حفظ و حمایت از		با توجه به تغییر مرجع رسیدگی به اختلافات مالکیتی بین اراضی

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		«۲۱»		طبیعی و ذخایر جنگلی کشور، مصوب ۱۳۷۱/۰۷/۰۵ نسخ ضمنی شده است. قسمت دوم ماده (۵۶) موضوع این بند نیز با استناد به قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرائی ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۶۷/۰۶/۲۲ و ماده (۱۰) آیین‌نامه اجرائی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۶۷/۰۶/۲۲ هیئت‌وزیران نسخ شده است.	منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور، مصوب ۱۳۷۱/۰۷/۰۵، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی صدر ماده (۵۶) قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۲۰ قابل پذیرش است. ولی در رابطه با نسخ تبصره «۱» ماده (۵۶) قانون فوق‌الذکر این موضوع مصداق ندارد. چراکه تبصره مذکور به نحوه برخورد با اراضی و متصرفین در صورت اعتراض یا عدم اعتراض به برگه تشخیص صادره پرداخته است. با توجه به اینکه، در قوانین و مقررات بعدی این موضوع به‌طور شفاف تبیین نشده، نسخ این تبصره ممکن است مشکلاتی را ایجاد کند. بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۵۶) قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۲۰ کافی نبوده و قابل پذیرش نیست.
	تبصره «۴» ماده (۵۶) موضوع بند «۲۱»	نسخ ضمنی	با استناد به قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرائی ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۶۷/۰۶/۲۲ و ماده (۱۸) آیین‌نامه اجرائی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۶۷/۰۶/۲۲ هیئت‌وزیران	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۴» ماده (۵۶) قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۲۰ <u>قابل پذیرش است.</u>	
۵۴	اساسنامه مرکز تحقیقات روستایی، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۳۰ کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجلس سنا	مواد (۴ تا ۱)، بند «د» مواد (۷) و «۸»، بند «الف» ماده (۹) و ماده (۱۰)	موضوع منتفی	شورای عالی اداری در راستای اختیارات قانونی خود درخصوص ایجاد تغییرات در ساختار و تشکیلات دستگاه‌های اجرائی به استناد بند «۵» مصوبه «اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱۶» اقدام به	با توجه به تصریح بر انحلال مرکز تحقیقات روستایی در مصوبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی اداری، «اساسنامه مرکز تحقیقات روستایی»، مصوب ۱۳۴۸/۰۱/۳۰، موضوعاً منتفی است و عدم اعتبار آن <u>قابل پذیرش است.</u>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				ادغام مرکز تحقیقات روستایی در مرکز مطالعات برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی کرد.	بنابراین باید در ستون مواد مرتبط، کل قانون درج شود و نه صرفاً موادی از آن.
۵۵	اصلاح آیین‌نامه [آیین‌نامه] اجرایی ماده (۱) قانون اجازه کشت محدود خشخاش و صدور تریاک، مصوب ۱۳۴۸/۰۳/۰۴ کمیسیون‌های بهداری و دادگستری مجلس شورای ملی	کل قانون	نسخ ضمنی	ماده (۲) لایحه قانونی تشدید مجازات مرتکبین جرائم مواد مخدر و اقدامات تأمینی و درمانی به‌منظور مداوا و اشتغال به‌کار معتادین، مصوب ۱۳۹۵/۰۳/۱۹	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، مبنی بر ممنوعیت کشت خشخاش و جرم‌انگاری آن، منتفی شدن موضوع «اصلاح آیین‌نامه [آیین‌نامه] اجرایی ماده (۱) قانون اجازه کشت محدود خشخاش و صدور تریاک»، مصوب ۱۳۴۸/۰۳/۰۴ کمیسیون‌های بهداری و دادگستری مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش است</u> .
۵۶	لایحه قانونی اجازه انتقال مروجین دستگاه ترویج خانه‌داری از وزارت آبادانی و مسکن به وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۲۹، <u>قابل پذیرش است</u> .	ماده‌واحد	منتفی با اجرا	با توجه به تحقق ماده‌واحد لایحه قانونی اجازه انتقال مروجین دستگاه ترویج خانه‌داری از وزارت آبادانی و مسکن به وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۲۹، <u>قابل پذیرش است</u> .	البته پیشنهاد می‌شود در ستون مستندات و دلایل به تبصره «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور، مصوب ۱۳۴۸/۱۲/۲۴ اشاره شود. در این تبصره آمده است: «در اجرای قانون اجازه انتقال مروجین دستگاه ترویج خانه‌داری از وزارت آبادانی و مسکن به وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی دفتر بودجه مکلف است کلیه اعتبارات و بودجه مربوط به مروجین و ترویج خانه‌داری را که در اعتبارات سال ۱۳۴۹ وزارت آبادانی و مسکن منظور شده است از بودجه و اعتبارات وزارت آبادانی و مسکن کسر و به بودجه و اعتبارات وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی اضافه کند».
۵۷	قانون اجازه معاملات تریاک و کمک به	کل قانون	موضوع منتفی	به‌موجب قانون اجازه معاملات تریاک و کمک به	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، مبنی بر ممنوعیت کشت

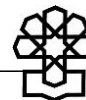
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	درمان معتادان، مصوب ۱۳۴۹/۰۴/۰۷ مجلس شورای ملی			درمان معتادان، مصوب ۱۳۴۹ سازمانی برای معاملات تریاک ایجاد می‌شد، اما به موجب ماده (۲) لایحه قانونی تشدید مجازات مرتکبین جرائم مواد مخدر و اقدامات تأمینی و درمانی به منظور مداوا و اشتغال به کار معتادین، مصوب ۱۳۵۹ کشت خشخاش ممنوع و به موجب ماده (۶) معاملات آن جرم‌انگاری شده است. لذا موضوعی برای ادامه حیات چنین سازمانی وجود ندارد.	خشخاش و جرم‌انگاری آن، منتفی شدن موضوع «قانون اجازه معاملات تریاک و کمک به درمان معتادان»، مصوب ۱۳۴۹/۰۴/۰۷ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش</u> است.
۵۸	قانون بخشودگی کلیه مطالبات دولت بابت حق مرتع و جرائم چرای دام، مصوب ۱۳۴۹/۰۴/۰۷ مجلس شورای ملی	کل قانون	منتفی با اجرا		از آنجاکه به صراحت نمی‌توان ادعا کرد که کلیه مطالبات دولت بابت حق مرتع و جرائم چرای دام بخشیده شده‌اند، منتفی با اجرا بودن «قانون بخشودگی کلیه مطالبات دولت بابت حق مرتع و جرائم چرای دام»، مصوب ۱۳۴۹/۰۴/۰۷ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۵۹	قانون انتقال باقی مانده اراضی مرتع ملی شده چیتگر به سازمان مسکن، مصوب ۱۳۴۹/۰۴/۰۷ مجلس شورای ملی	کل قانون	منتفی با اجرا		بهموجب این قانون، وزارت منابع طبیعی اجازه دارد باقیمانده اراضی مرتع ملی شده چیتگر را که در اختیار این وزارتخانه است، به منظور انجام برنامه‌های نوسازی و شهرسازی و اجرای طرح‌های عمرانی مجاناً به سازمان مسکن (وابسته به وزارت آبادانی و مسکن) انتقال دهد. از آنجاکه نمی‌توان به صراحت ادعا کرد که کلیه این زمین‌ها واگذار شده‌اند، منتفی با اجرا بودن «قانون انتقال باقی مانده اراضی مرتع ملی شده چیتگر به سازمان مسکن»، مصوب ۱۳۴۹/۰۴/۰۷ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۶۰	قانون تمدید مهلت‌های مقرر در ماده	ماده واحده	مدت منقضی		با توجه به اینکه، مهلت تعیین شده (تا پایان شهریورماه سال

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	(۴۰) آیین‌نامه اصلاحات ارضی و ماده (۳) قانون راجع به الحاق هشت ماده به آیین‌نامه اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۹/۰۹/۱۸ مجلس سنا				<p>۱۳۵۴) در ماده‌واحد قانون تمدید مهلت‌های مقرر در ماده (۴۰) آیین‌نامه اصلاحات ارضی و ماده (۳) قانون راجع به الحاق هشت ماده به آیین‌نامه اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۴۹/۰۹/۱۸، منقضی شده است، بنابراین می‌توان گفت عدم اعتبار ماده‌واحد قانون مذکور، <u>قابل پذیرش است</u>.</p> <p>همچنین گفتنی است، فراز دوم قانون تمدید مهلت‌های مقرر ... ، مصوب ۱۳۴۹/۰۹/۱۸، به تکلیف دولت در تدوین و تصویب شرایط و ضوابط مربوط به عمران و آبادی املاک مسلوب‌المنفعه و اراضی بایر مشمول این ماده را حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ تصویب این قانون اشاره دارد. با توجه به اینکه تکلیف تبصره مذکور در مورخ ۱۳۵۰/۰۱/۲۸ توسط هیئت‌وزیران اجرایی شده و آیین‌نامه «شرایط و ضوابط عمران و آبادی املاک مسلوب‌المنفعه و اراضی بایر» ابلاغ شده است، بنابراین می‌توان با استناد به همین آیین‌نامه، قانون مذکور را منتفی با اجرا نیز تلقی کرد.</p> <p>در این راستا، پیشنهاد می‌شود در ستون دلایل و مستندات، عنوان تصویب‌نامه شرایط و ضوابط عمران و آبادی املاک مسلوب‌المنفعه و اراضی بایر در مورخ ۱۳۵۰/۰۱/۲۸ را به‌عنوان مستند قانونی ناسخ، اضافه کرد.</p>
۶۱	اساسنامه مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی، مصوب ۱۳۴۹/۰۹/۲۲ کمیسیون‌های منابع طبیعی و استخدام و دارایی مجلس	کل قانون	موضوع منتفی	<p>قانون تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی، مصوب ۱۳ دی‌ماه سال ۱۳۴۸ به‌موجب ماده (۲۱) قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۰۹ نسخ شده است. با نسخ این قانون، مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی</p>	<p>با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر انحلال مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی، منتفی بودن موضوع «اساسنامه مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی»، مصوب ۱۳۴۹/۰۹/۲۲ با اصلاحات بعدی، <u>قابل پذیرش است</u>.</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	سنا			منحل خواهد شد و در نتیجه اساسنامه موضوعاً منتفی است. پیشنهاد نسخ این قانون داده می‌شود.	
۶۲	آیین‌نامه اجرایی تبصره «۳» قانون اجازه معاملات تریاک و کمک به درمان معتادان، مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۰۳ کمیسیون‌های بهداشتی و دارایی مجلس سنا با اصلاحات و الحاقات بعدی، به موضوع تشکیل سازمان معاملات تریاک در وزارت تریاک، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۳، این آیین‌نامه نیز سالبه به انتفای موضوع است.	کل قانون	موضوع منتفی	با عنایت به انحلال سازمان معاملات تریاک به استناد قانون راجع به انحلال سازمان معاملات تریاک، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۳، این آیین‌نامه نیز سالبه به انتفای موضوع است.	در «آیین‌نامه اجرایی تبصره «۳» قانون اجازه معاملات تریاک و کمک به درمان معتادان»، مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۰۳ کمیسیون‌های بهداشتی و دارایی مجلس سنا با اصلاحات و الحاقات بعدی، به موضوع تشکیل سازمان معاملات تریاک در وزارت تریاک، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۳، این آیین‌نامه نیز سالبه به انتفای موضوع است. این سازمان پرداخته شده است. براساس مستندات و دلایل مطرح شده، مبنی بر انحلال سازمان مذکور، منتفی بودن موضوع این قانون، قابل پذیرش است.
۶۳	قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها به جای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳ مجلس شورای ملی	ماده (۱)	نسخ ضمنی	ماده (۱) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵	با توجه به تصریح مواد (۱ و ۲) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ تعاون و امور روستاها با وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و ایجاد وزارتخانه کشاورزی و عمران روستایی و انتقال کلیه وظایف، اختیارات، امکانات و سازمان‌های تابعه وزارتخانه‌های ادغام‌شده به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵
		ماده (۲)	نسخ ضمنی	قسمت ابتدایی ماده با ماده (۲) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵	قسمت ابتدایی ماده با ماده (۲) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵
۶۴	قانون صندوق عمران مراتع، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴ مجلس سنا	تبصره «۲» ماده (۴)	منتفی با اجرا	تبصره «۲» ماده (۴) قانون صندوق عمران مراتع، به این موضوع اشعار دارد که وزارت منابع طبیعی وقت باید از زمان تشکیل صندوق مذکور، به مدت ۱۰ سال بخشی از سرمایه آن را تأمین کند. با توجه به اینکه این مهلت به اتمام رسیده است، لذا عدم	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				اعتبار تبصره «۲» ماده (۴) قانون صندوق عمران مراتع، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴ با منطبق منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش است.</u>	
	تبصره «۳» ماده (۴)	نسخ ضمنی		<p>- قسمت معافیت از حق تمیر با استناد به ماده (۴۸) اصلاحی موضوع ماده (۱۶) قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ نسخ ضمنی شده است.</p> <p>- قسمت معافیت از حق الثبت با استناد به ماده (۱۲۴) اصلاحی موضوع ماده (۱۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱)، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ نسخ ضمنی شده است</p>	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۳» ماده (۴) قانون صندوق عمران مراتع، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴، <u>قابل پذیرش است.</u>
	ماده (۶)	نسخ ضمنی		<p>پس از اینکه صندوق عمران مراتع به موجب قانون اصلاح قانون صندوق عمران مراتع، مصوب ۱۳۴۹، مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۵ به شرکت سهامی تهیه و تولید و توزیع علوفه تغییر یافت، در سال ۱۳۷۴ به موجب مصوبه «ادغام شرکت سهامی گوشت کشور و شرکت سهامی طیور در شرکت تهیه و توزیع علوفه کشور» شورای عالی اداری، شرکت پشتیبانی امور دام کشور ایجاد شد. در همین راستا، اساسنامه شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور، مصوب ۱۳۷۶/۱۰/۲۷ به تصویب هیئت وزیران رسید که بند «ج» ماده (۶) آن در رابطه با تحصیل اعتبار واجد حکم است.</p>	با توجه به اینکه موضوع ماده (۶) قانون صندوق عمران مراتع یعنی اخذ وام از بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری در بند (چ) ماده (۶) اساسنامه شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور، مصوب ۱۳۷۶/۱۰/۲۷، آمده است، لذا مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۶) قانون صندوق عمران مراتع، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴، <u>قابل پذیرش است.</u>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
۶۵	قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران، مصوب ۱۳۵۰/۰۱/۲۱ مجلس سنا	مواد (۲ تا ۴) و تبصره‌های آنها، ماده (۷) و تبصره آن، تبصره ماده (۸) و مواد (۹ و ۱۰)	نسخ ضمنی	شرکت سهامی شیلات جنوب ایران در تاریخ ۱۳۵۹/۰۲/۰۶ از وزارت دفاع ملی منتزع شد و در شرکت سهامی شیلات ایران که وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی بود ادغام گردید. در تاریخ ۱۳۶۴/۱۱/۱۶ اساسنامه شرکت سهامی شیلات ایران به تصویب هیئت‌وزیران رسید. در ماده (۸) اساسنامه جدید، میزان سرمایه شرکت که مجموع سهام شرکت‌های ادغام شده، تعیین گردیده است. با توجه به مراتب فوق این ماده منسوخ ضمنی شده است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، مبنی بر ادغام شرکت سهامی شیلات جنوب ایران در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، منتفی بودن موضوع «قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران»، مصوب ۱۳۵۰/۰۱/۲۱ مجلس سنا با اصلاحات و الحاقات بعدی، <u>قابل پذیرش است</u> . گفتنی است در وضعیت اعتبار حکم مذکور عبارت «نسخ ضمنی» درج شده که ضروری است به «موضوع منتفی» اصلاح شود. همچنین در ستون مربوط به مواد مرتبط باید عبارت «کل قانون» درج شود.
۶۶	اساسنامه شرکت سهامی نکاچوب، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۶ کمیسیون‌های منابع طبیعی و دارایی و استخدام مجلس سنا	مواد (۱ تا ۴۹)، ماده (۵۰)، مواد (۵۱) الی (۵۳)	موضوع منتفی	«شرکت سهامی نکاچوب» یکی از شرکت‌های زیرمجموعه «شرکت مادر تخصصی تولید محصولات کشاورزی، دامی و منابع طبیعی» بوده است. این شرکت مادر تخصصی به‌موجب ماده (۱) اساسنامه شرکت شهرک‌های کشاورزی، مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۹ به «شرکت شهرک‌های کشاورزی» تغییر نام یافت، اما همین ماده، اموال، دارایی، تعهدات و مطالبات شرکت‌های زیرمجموعه را به شرکت دیگری که «شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی» باشد، منتقل می‌کند.	با توجه به اینکه، از طرفی، در حال حاضر شرکت سهامی نکاچوب فعال بوده و منحل نشده است و از طرف دیگر، با وجود تغییر و تحولات رخ داده، اساسنامه جدید برای شرکت سهامی نکاچوب تصویب نشده است، بنابراین نمی‌توان اساسنامه قبلی شرکت مذکور نامعتبر قلمداد کرد. به‌طور کلی، می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ کل قانون اساسنامه شرکت سهامی نکاچوب، مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۲۶، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۶۷	قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد	تبصره «۱» ماده (۱)	نسخ ضمنی	ماده (۱۱) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب	با توجه به اینکه، تبصره «۱» ماده (۱) قانون مربوطه، به اجازه وزارت تعاون و امور روستاها برای اصلاح ساختار سازمانی متناسب با احتیاجات و وظایف محوله، اشاره دارد و مشابه این موضوع در

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷ مجلس سنا			۱۳۵۶/۰۳/۲۵	ماده (۱۱) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ تصریح شده است. بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، <u>قابل پذیرش است.</u>
	تبصره «۲» ماده (۱)		نسخ ضمنی	۱۳۵۶/۰۳/۲۵	در تبصره «۲» ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، پیش‌بینی نیازمندی‌های داخلی به مواد غذایی اساسی و میزان واردات مورد نیاز، به کمیته‌ای مرکب از چند دستگاه سپرده شده است، ولی در ماده (۴) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، به وزرای بازرگانی و کشاورزی و عمران تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب تصویب هیئت‌وزیران، نسبت به اجرای موارد فوق‌الذکر اقدام نمایند. اگرچه در قانون اخیرالذکر، کمیته موضوع تبصره «۲» ماده (۱) قانون مربوطه، صراحتاً تعیین تکلیف نشده است، ولی با توجه به تعیین ضوابط جدید برای اجرای وظایف محوله به کمیته مذکور، می‌توان ادعان داشت که مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۲» ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، <u>قابل پذیرش است.</u>
	تبصره‌های «۳ و ۵» ماده (۱)	نسخ ضمنی	تبصره «۵» ماده (۵) و تبصره «۱» ماده (۱۳) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	با توجه به تغییر ترتیبات مربوط به تعیین قیمت و تضمین خرید محصولات کشاورزی و دامی در تبصره «۵» ماده (۵) و تبصره «۱» ماده (۱۳) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، نسخ ضمنی تبصره‌های «۳ و ۵» ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، <u>قابل پذیرش است.</u>	
	تبصره «۴» ماده (۱)	نسخ ضمنی	بند «۸» ماده (۹) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، حکم مؤخر در این رابطه محسوب می‌شود، نسخ ضمنی تبصره «۴» ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، <u>قابل پذیرش است.</u>	مفاد احکام ناسخ و منسوخ، هر دو در مورد گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی است. از آنجاکه بند «۸» ماده (۹) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، حکم مؤخر در این رابطه محسوب می‌شود، نسخ ضمنی تبصره «۴» ماده (۱) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، <u>قابل پذیرش است.</u>	
	ماده (۲)	نسخ ضمنی	ماده (۱) و تبصره «۱» آن قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵	تقریباً در مورد تمامی مفاد مقرر در ماده (۲) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، در	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>ماده (۱) و تبصره «۱» آن از قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵، صحبت شده است، به استثنای حکم مربوط به تعیین جایگاه سازمانی رئیس سازمان غله کشور. این موضوع در ماده (۲) قانون صدرالاشاره به این صورت آمده است: «رئیس این سازمان با سمت معاون وزارت تعاون و امور روستاها و وظایف محوله را انجام خواهد داد». حکم مشابه در این رابطه در تبصره «۳» ماده (۱) قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵، آمده که به شرح زیر است: «مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره سازمان با سمت معاون وزارت تعاون و امور روستاها، وظایف محوله به خود را انجام خواهد داد».</p> <p>بنابراین، مشروط به افزودن تبصره «۳» ماده (۱) به قسمت مستندات و دلایل، <u>نسخ ضمنی حکم مورد بحث، قابل پذیرش است.</u></p>
		ماده (۳)	نسخ ضمنی		<p>با توجه به تصریح بر انحلال شرکت سهامی فروشگاه فردوسی و واگذاری وظایف آن به سازمان تعاون مصرف شهر و روستا، می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۳) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، <u>قابل پذیرش است.</u></p>
		ماده (۴)	نسخ ضمنی		<p>ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و سازمان‌های وزارت گوشت کشور در ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین</p>

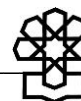
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲	وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، نسخ ضمنی موضوع ماده (۵) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷ قابل پذیرش است.
	تبصره «۱» ماده (۴)	تبصره «۱» ماده (۴)	نسخ ضمنی	با استناد به: - تبصره «۴» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲ - قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵	تبصره «۱» ماده (۴) قانون مربوطه، به وظیفه‌مند شدن وزارت تعاون و امور روستاها برای انجام اقدامات مربوط به توزیع شیر تولیدشده به وسیله شرکت‌های سهامی زراعی و شرکت‌های تعاونی روستایی میان مصرف‌کنندگان، اشعار دارد. در حالی که تبصره «۴» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، به تدوین ضوابطی به منظور بهره‌مندی شرکت‌های سهامی زراعی و شرکت‌های تعاونی روستایی از کارخانه‌ها و کشتارگاه‌ها و سردخانه‌هایی که با سرمایه دولت به وجود آمده و خواهد آمد، اشاره دارد. لذا با توجه به متفاوت بودن محتوای دو حکم مذکور، می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۴) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷ کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
	تبصره «۲» ماده (۴)	تبصره «۲» ماده (۴)	نسخ ضمنی	تبصره «۴» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب	با توجه به اینکه مفاد تبصره «۲» ماده (۴) قانون مربوطه و تبصره «۴» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				۱۳۵۰/۱۱/۱۲	مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، تا حد زیادی مشابه هم است، بنابراین نسخ ضمنی تبصره «۲» ماده (۴) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، قابل پذیرش است.
		ماده (۵)	نسخ ضمنی	به استناد: - ماده (۱) و تبصره «۱» قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵، - بند «الف» ماده (۵) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵.	ماده (۵) قانون مربوطه، به انتقال شرکت دخانیات ایران و سازمان قند و شکر و شرکت سهامی چای ایران با کلیه تشکیلات سازمانی و کارکنان و دارایی و اعتبارات مربوط به وزارت تعاون و امور روستاها اشعار دارد. براساس ماده (۱) قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵، سازمان غله و قند و شکر و چای کشور، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۲۵، سازمان قند و شکر و شرکت سهامی چای ایران ادغام و شرکتی به نام سازمان غله و قند و شکر و چای کشور وابسته به وزارت تعاون و امور روستاها شکل گرفت. همچنین در بند «الف» ماده (۵) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، شرکت دخانیات ایران با کلیه کارکنان و دارایی و تعهدات به وزارت صنایع و معادن واگذار شد. بنابراین، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۵) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، قابل پذیرش است.
		تبصره «۱» ماده (۶)	نسخ ضمنی	بخشی از حکم این تبصره منتهی با اجراست و	با توجه به انتقال وظایف، اختیارات و تکالیف مربوط به وزیر و

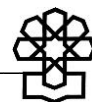
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				بخشی دیگر از آن، که در رابطه با تغییر تشکیلات است به ماده (۲) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ نسخه ضمیمه تبصره «۱» ماده (۶) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، قابل پذیرش است.	وزارت تعاون و امور روستاها به وزیر و وزارت کشاورزی و عمران است به ماده (۲) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ نسخه ضمیمه تبصره «۱» ماده (۶) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، قابل پذیرش است.
	تبصره «۴» ماده (۶)		موضوع منتفی	با عنایت به لایحه قانونی راجع به لغو قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی، مصوب ۲۸ [۲۲] دی ماه (۴۳)، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷	تبصره «۴» ماده (۶) قانون مربوطه به عضویت وزیر آبادانی و مسکن وقت در شورای هماهنگی امور روستاها که براساس ماده (۶) قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی، مصوب ۱۳۴۳/۱۰/۲۲ ایجاد شده بود، اشعار دارد. با توجه به اینکه قانون اخیرالذکر در مورخ ۱۳۵۸/۱۱/۲۷ صراحتاً ملغی اعلام شد، لذا موضوع تبصره «۴» ماده (۶) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۲۷، سالبه به انتفای موضوع بوده و عدم اعتبار آن قابل پذیرش است.
	ماده (۸)		نسخه ضمیمه	مواد (۲۶ و ۲۷) قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۰۳	در ماده (۸) قانون مربوطه، انجام بررسی‌ها و مطالعات مربوط به تنظیم بازار و بازاریابی داخلی برای محصولات اساسی کشاورزی و دامی به مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها محول شده بود که این وظیفه پس از تصویب ماده (۲۷) قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۰۳، دچار تغییر شد، به نحوی که به وزیر تعاون و امور روستاها اجازه داده شد که اجرای وظیفه مذکور را به هریک از واحدهای اداری ذیصلاح وزارت مذکور محول نماید.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					بنابراین با توجه به مؤخر بودن قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۰۳، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۸) قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن، قابل پذیرش است.
۶۸	پیشنهاد مربوط به واگذاری اراضی مزروعی به ایل منگور، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۳۰ کمیسیون تعاون و امور روستاهای مجلس شورای ملی	ماده واحد	منتفی با اجرا		ماده واحد پیشنهاد مربوط به واگذاری اراضی مزروعی به ایل منگور، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۳۰، بر این موضوع تأکید دارد که وزارت تعاون و امور روستاها می‌تواند در منطقه ایل منگور (شهرستان مهاباد) به کشاورزی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی زمین به آنان واگذار شده است اجازه دهد تا با توافق و تراضی اراضی مازاد بر احتیاج خود را به اشخاص دیگری که آن وزارت واجد صلاحیت تشخیص دهد منتقل نماید. با توجه به اینکه قید زمانی برای این موضوع تعیین نشده و ممکن است در حال حاضر کشاورزی وجود داشته باشند که اراضی دریافتی از اصلاحات ارضی را با استناد به همین قانون به اشخاص دیگر بفروشند. اگر تصمیم قانونگذار بر این باشد که برای بعد از این، نباید چنین حقی برای کشاورزان مربوطه قائل شد، نیازمند تصویب قانون جدید است که در آن صراحتاً مصوبه سال ۱۳۵۰ را نسخ کند. بنابراین نمی‌توان با ادله «منتفی با اجرا» قانون مورد بحث را نسخ کرد و از این جهت، نسخ ماده واحد پیشنهاد مربوط به واگذاری اراضی مزروعی به ایل منگور، مصوب ۱۳۵۰/۰۹/۳۰ قابل پذیرش نیست.

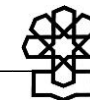
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
۶۹	قانون تبدیل بنگاه شیمیایی به شرکت سهامی، مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۰۶ مجلس سنا	کل قانون	موضوع منتفی	قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۳ و بودجه سال ۱۳۵۴ کل کشور، مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۱۵	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده در تبصره «۱۷» از قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۳ و بودجه سال ۱۳۵۴ کل کشور، مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی مبنی بر ادغام شرکت سهامی بنگاه شیمیایی در شرکت سهامی پخش کود شیمیایی، منتفی بودن موضوع «قانون تبدیل بنگاه شیمیایی به شرکت سهامی»، مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۰۶ مجلس سنا با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش است.</u>
۷۰	قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲ مجلس شورای ملی	ماده (۱)	منتفی با اجرا		ماده (۱) قانون مربوطه، به انحلال وزارت منابع طبیعی و تغییر نام آن به «وزارت کشاورزی و منابع طبیعی» و همچنین انتقال کلیه کارکنان، تشکیلات، وظایف، اختیارات، اعتبارات و دارایی وزارت منابع طبیعی و شرکت‌ها و مؤسسات و واحدهای وابسته به آن و صندوق عمران مراتع به وزارت و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اشعار دارد. همان‌گونه که مشخص است، زمانی می‌توان حکم مذکور را منتفی با اجرا دانست که بر طبق مستندات، تمامی موضوعات مندرج در حکم به‌ویژه انتقال وظایف و اختیارات به‌طور کامل اجرایی شده باشد. لذا اگرچه در حال حاضر، وزارتی به اسم وزارت کشاورزی و منابع طبیعی وجود ندارد، ولی پذیرش عدم اعتبار ماده (۱) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، منوط به ارائه مستندات متقن در رابطه با اجرای تمامی موضوعات مدنظر قانونگذار است. با توجه به اینکه چنین مستنداتی در این طرح ارائه نشده است، عدم اعتبار ماده قانونی یاد شده، <u>قابل پذیرش نیست.</u>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		تبصره «۲» ماده (۲)	نسخ ضمنی	ماده (۲) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ (نیاز به اصلاح)	هر دو حکم ناسخ و منسوخ، به اجازه و اختیار وزارتخانه در واگذاری بخشی از وظایف به سازمان‌های تابعه خود دارد. از این رو، تبصره «۲» ماده (۲) نسخ ضمنی قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، <u>قابل پذیرش است.</u>
		ماده (۵)	موضوع منتفی	شرکت سهامی صنایع شیر ایران و سازمان گوشت کشور که موضوع این ماده است به ترتیب ذیل، دستخوش دگرگونی گردیده‌اند: «لایحه قانونی راجع به انتقال سهام و دارایی و تعهدات شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی صنایع شیر ایران و اداره صنعت شیر کشور زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی»، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۹، شورای انقلاب، شرکت سهامی صنایع شیر ایران زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی اداره می‌گردد. با توجه به قانون تبدیل سازمان گوشت کشور به شرکت سهامی، مصوب ۱۳۴۵/۰۳/۲۶ سازمان گوشت کشور به شرکت سهامی تبدیل شد و به صورت بازرگانی اداره می‌شود. با توجه به مراتب فوق و به موجب مواد (۱ و ۶) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ نسخ ضمنی شده است.	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، <u>قابل پذیرش است.</u>

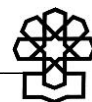
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		تبصره «۱» ماده (۵)	نسخ ضمنی	با عنایت به تغییر سطحی که در سازمان گوشت کشور به موجب قانون تبدیل سازمان گوشت کشور به شرکت سهامی، مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۲۶ رخ داد، دیگر وظایف شورای سازمان گوشت که در ماده (۸) اساسنامه سازمان گوشت کشور، مصوب ۱۳۴۷ ذکر شده بود برای وزیر کشاورزی معنا پیدا نمی‌کند. با استناد به ماده (۹) اساسنامه شرکت سهامی گوشت کشور، مصوب ۱۳۴۵/۱۲/۲۳ چنین وظایفی داخل در صلاحیت مجمع عمومی دانسته شد.	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، <u>قابل پذیرش است.</u>
		تبصره «۲» ماده (۵)	نسخ ضمنی	با استناد به ماده واحده قانون تبدیل سازمان گوشت کشور به شرکت سهامی، مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۲۳ و تبصره «۱» ماده واحده لایحه قانونی راجع به انتقال سهام و دارایی و تعهدات شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی صنایع شیر ایران و اداره صنعت شیر کشور زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۹	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۲» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، <u>قابل پذیرش است.</u>
		تبصره «۳» ماده (۵)	نسخ ضمنی	به موجب بند «۲» ماده (۵) قانون اساسنامه شرکت سهامی گوشت کشور، مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۲۱	تبصره «۳» ماده (۵) قانون مربوطه، دو فراز اصلی دارد: فراز اول آن، مربوط به ایجاد کشتارگاه‌ها و سردخانه‌های لازم توسط سازمان گوشت کشور اشاره دارد که این موضوع در بند «۲» ماده (۵) قانون اساسنامه شرکت سهامی گوشت کشور، مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۲۱ به عنوان قانون مؤخر تعیین تکلیف شده است. فراز دوم تبصره «۳» ماده (۵) به انتقال تأسیساتی که به عنوان کشتارگاه و سردخانه یا سرمایه دولت به وجود آمده است با کلیه

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					دارایی و اموال به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اشاره دارد. در رابطه با این فراز، تعیین تکلیف نشده است. در هر صورت می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۳» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، <u>قابل پذیرش است</u> .
	تبصره «۴» ماده (۵)	موضوع منتفی		ماده (۱) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵	تبصره «۴» ماده (۵) قانون مربوطه، به وظیفه وزرای کشاورزی و منابع طبیعی و تعاون امور روستاها برای تدوین ضوابط استفاده شرکت‌های سهامی زراعی و شرکت‌های تعاونی روستایی از کارخانه‌ها و کشتارگاه‌ها و سردخانه‌هایی که با سرمایه دولت به وجود آمده و خواهد آمد، اشاره دارد. در ماده (۱) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ تصریح شده است که وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی و تعاون و امور روستاها در یکدیگر ادغام و وزارت کشاورزی و عمران روستایی تشکیل و وظایف وزارتخانه‌های ادغام شده به وزارت جدیدالتأسیس منتقل می‌شود. لذا حکم تبصره «۴» ماده (۵) سالبه به انتفای موضوع بوده و سلب اعتبار آن، <u>قابل پذیرش است</u> .
	تبصره «۵» ماده (۵)	نسخ ضمنی		با عنایت به اینکه در حال حاضر در خصوص تولید گوشت و فرآورده‌های دامی، قانون نظام جامع دام‌پروری کشور، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۷	تبصره «۵» ماده (۵)، به وظیفه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به انجام اقدامات لازم برای تولید گوشت و فرآورده‌های دامی مورد نیاز کشور، به صورت انفرادی و یا با همکاری و تشویق بخش

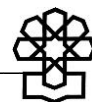
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی	
				<p>ماده (۵) قانون مذکور نیز به موضوع لزوم اخذ موافقت اصولی، پروانه تأسیس، پروانه بهره‌برداری و پروانه بهداشتی از وزارت جهاد کشاورزی برای احداث واحدهای دامداری صنعتی و نیمه صنعتی اشاره دارد.</p> <p>بنابراین، مواد (۵ و ۲۰) قانون نظام جامع دام‌پروری کشور، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۷، به‌طور کامل، مفاد تبصره «۵» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲ را پوشش نمی‌دهد، بنابراین، نسخ ضمنی آن، <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p>	<p>ماده (۵ و ۲۰) آن، واجد احکام متعددی در این زمینه است. مواد (۵ و ۲۰) این قانون جهت حمایت از تولید محصولات اساسی دامی و ایجاد تعادل در نظام تولید، خرید آن محصولات را مشمول قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۸/۰۶/۱۲ میدانند.</p>	<p>خصوصی از روش‌های مختلف از جمله تعیین و تضمین حداقل قیمت خرید اشعار دارد. در حالی که ماده (۲۰) قانون نظام جامع دام‌پروری کشور، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۷، صرفاً به الزام دولت به خرید تضمینی چهار محصول به‌نام‌های گوشت مرغ، گوشت قرمز، تخم مرغ خوراکی و نطفه‌دار و شیر، تأکید دارد.</p>
	تبصره «۶» ماده (۵)	منتفی با اجرا	با توجه به قانون اجرای اصل (۴۴)	<p>در تبصره «۶» ماده (۵) قانون مربوطه، به ضابطه‌گذاری برای اجاره یا خرید کشتارگاه‌ها و سردخانه‌هایی را که برای شهرداری‌ها با استفاده از اعتبارات عمرانی ساخته شده، توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی پرداخته است. با توجه به اینکه، مستندات معتبری برای اجرای شدن کامل، این حکم ارائه نشده است، بی‌اعتباری تبصره «۶» ماده (۵) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲، <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p>		

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					ضمناً عنوان صحیح قانون مورد اشاره در ستون مستندات و دلایل، «قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۸ با اصلاحات بعدی» است که باید در قسمت مربوطه اصلاح شود.
	تبصره «۱» ماده (۶)	نسخ ضمنی	به موجب ماده (۵) قانون تأسیس وزارت نیرو، مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۸ نسخ ضمنی شده است.	در تبصره «۱» ماده (۶) قانون مربوطه، مقرر شده است: «در زمین‌هایی که از سد محمدرضا شاه پهلوی آبیاری می‌شود و از طرف سازمان آب و برق خوزستان از طریق عمل مستقیم یا اجاره و یا به هر نحو دیگر فعالیت‌های کشت و صنعت در آن آغاز شده یا خواهد شد، اجرای قانون به نمایندگی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی کماکان به عهده وزارت آب و برق و سازمان آب و برق خوزستان می‌باشد».	در تبصره «۱» ماده (۶) قانون تأسیس وزارت نیرو، مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۸ به انتقال تدریجی تشکیلات، سهام، وظایف، اختیارات، دارایی، بدهی، بودجه، درآمد، اعتبارات، تعهدات و کارکنان مرتبط با کشت و صنعت واقع در اراضی زیر سد دز (همان سد محمدرضا شاه پهلوی است که با توجه به مصوبه شورای انقلاب اسلامی جایگزین نام قبلی شده است) وزارت آب و برق و سازمان آب و برق خوزستان، به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تصریح شده است. بنابراین، نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۶) قانون صدراشاره، قابل پذیرش است.
	تبصره «۲» ماده (۶)	نسخ ضمنی	به موجب ماده (۲) قانون تأسیس وزارت نیرو، مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۸	تبصره «۲» ماده (۶) قانون مربوطه، به تداوم اختیارات ناشی از ماده (۲) قانون تأسیس شرکت‌های بهره‌برداری از اراضی زیر سدها	

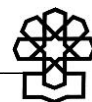
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					برای اصلاح و تغییر اساسنامه‌های شرکت‌های وابسته، توسط وزارت آب و برق پرداخته است. ماده (۲) قانون تأسیس وزارت نیرو، مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۸، به مجوز وزارت نیرو برای ایجاد و اداره سازمان‌های تحقیقاتی و آموزشی برای انجام وظایف مقرر در این قانون تأکید دارد. همچنین مقرر شده است اساسنامه مؤسسات وابسته به وزارتخانه از طرف وزارت نیرو تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب کمیسیون‌های مربوط مجلسین برسد. با توجه به متن مواد مورد اشاره، نسخ ضمنی تبصره «۲» ماده (۶) قانون مربوطه، قابل پذیرش است.
	ماده (۷)		نسخ ضمنی	به موجب قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۹ مؤسسه تحقیقات به سازمان تبدیل شده است و به موجب ماده (۵) قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، اعضای شورا مشخص شده‌اند.	ماده (۷) قانون مربوطه، به تغییر نام مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی به مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع و همچنین تفویض اختیارات شورای مؤسسه اخیرالذکر به شورایی که اعضای آن از طرف وزیر کشاورزی و منابع طبیعی انتخاب خواهد شد، اشعار دارد. برخلاف موضوع مورد اشاره در قسمت مستندات و دلایل، عنوان مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع هیچ‌گاه تغییر پیدا نکرده و در حال حاضر همین عنوان را داراست. لذا نسخ ضمنی قسمت اول ماده (۷) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، قابل پذیرش نیست.
	ماده (۸)		نسخ ضمنی	به موجب اساسنامه صندوق توسعه کشاورزی و ماده (۹) قانون اصلاح قانون صندوق عمران مراتع، مصوب ۱۳۴۹ مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۵، دارای ۸ ماده است نه ۹ ماده. لذا استناد طراحان به ماده (۹) اشتباه است. به نظر	در ابتدا لازم به توضیح است که، قانون اصلاح قانون صندوق عمران مراتع، مصوب ۱۳۴۹، مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۵، دارای ۸ ماده است نه ۹ ماده. لذا استناد طراحان به ماده (۹) اشتباه است. به نظر

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>می‌رسد مقصود طراحان طرح، ماده (۹) خود قانون صندوق عمران مراتع، مصوب سال ۱۳۴۹ است که بر طبق ماده (۵) قانون اصلاح مصوب سال ۱۳۶۷ مورد اصلاح قرار گرفته و به‌عنوان ماده (۷) منظور شده است. در این ماده، تصریح شده است که وزرای کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی، جهاد سازندگی و صنعت، معدن و تجارت و سازمان برنامه‌وبودجه، به‌عنوان نمایندگان سهام در مجامع عمومی خواهند بود و ریاست مجمع عمومی نیز به وزیر کشاورزی سپرده شده است.</p> <p>در ماده (۸) قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، نمایندگی تمام سهام دولت در مجمع عمومی صاحبان سهام صندوق توسعه کشاورزی و صندوق عمران مراتع به وزیر کشاورزی و منابع طبیعی واگذار شده است.</p> <p>بنابراین با توجه به‌وجود قانون مؤخر در این زمینه، نسخ ضمنی ماده (۸) قانون اخیرالذکر، قابل پذیرش است.</p>
		ماده (۹)	موضوع منتفی	به‌موجب بند «۲» اصلاح تشکیلات در وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۹ شورای عالی اداری	<p>ماده (۹) قانون مربوطه، به واگذاری کلیه وظایف و اختیارات وزیر آب و برق و مدیر عامل سازمان برنامه در شورای سازمان عمران قزوین به وزیر کشاورزی و منابع طبیعی اشعار دارد. با توجه به اینکه سازمان عمران قزوین براساس بند «۲» مصوبه شورای عالی اداری، منحل شده است، بنابراین موضوع حکم ماده (۹) منتفی بوده و عدم اعتبار آن، قابل پذیرش است.</p>
		ماده (۱۰)	موضوع منتفی	ماده (۳) قانون اجرایی سیاست‌های اصل (۴۴)	طبق ماده (۱۰) قانون مربوطه، به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					اجازه داده شده است در هریک از مناطق مستعد کشور به منظور تهیه و تدارک عوامل و وسایل تولید و خدمات لازم کشاورزی و دامداری و ایجاد مزارع دولتی و مشارکت با شرکت‌های کشت و صنعت خصوصی، سازمان‌هایی به صورت شرکت تشکیل دهد. با توجه به اینکه طبق ماده (۳)، مالکیت، سرمایه‌گذاری و مدیریت برای دولت در بنگاه‌های اقتصادی گروه یک ماده (۲) این قانون، اعم از طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای، تأسیس مؤسسه و یا شرکت دولتی، مشارکت با بخش‌های خصوصی و تعاونی و بخش عمومی غیردولتی، به هر نحو و به هر میزان ممنوع اعلام شده است و موضوع ماده (۱۰) در زمره فعالیت‌های ماده (۳) قرار می‌گیرد، بنابراین موضوع ماده (۱۰) منتفی بوده و بی‌اعتباری آن، قابل پذیرش است.
		ماده (۱۲)	موضوع منتفی		ماده (۱۲) به اخذ مجوز یا پروانه تأسیس کارخانجات غذای دام و کارخانجات تبدیل فرآورده‌های کشاورزی و دامی و صنایع وابسته توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از وزارت اقتصاد اشعار دارد. توضیح ارائه شده برای ماده (۱۰) این قانون، در مورد ماده (۱۲) نیز مصداق دارد و مستند به ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۸ با اصلاحات بعدی، انتفای موضوعی و بی‌اعتباری ماده (۱۲) نیز قابل پذیرش است.
		ماده (۱۳)	نسخ ضمنی	جزء «۱» بند «ب» قسمت ۱ قانون اهداف و وظایف تفصیلی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۷۲/۱۱/۱۳	در ماده (۱۳) چهار وظیفه: ۱. تدوین خط‌مشی و برنامه بهره‌وری کشاورزی و دامداری در هریک از مناطق کشور؛ ۲. تعیین مناسب‌ترین نوع محصولات و فعالیت‌های قابل توصیه در هریک از

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>مناطق توسعه آب و خاک؛ ۳. تدوین برنامه دammersی و کشت سالیانه براساس میزان احتیاج کشور به محصولات اساسی کشاورزی و فراورده‌های دامی و ۴. تدوین آیین‌نامه اجرایی اجرای برنامه کشت سالیانه پیشنهادی با همکاری وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت آب و برق برعهده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی گذاشته شده است. این درحالی است که جزء «۳» بند «ب» وزارت تعاون و امور روستاها از طریق شرکت‌های زراعی و شرکت‌های تعاونی روستایی و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از طریق مؤسسات و شرکت‌های کشاورزی و دامداری دولتی و خصوصی و وزارت آب و برق از طریق کنترل و نظارت و کمک به حسن استفاده از آب‌های موجود کشور موجبات اجرای برنامه‌های مذکور را فراهم می‌نمایند. صرفاً بحث تعیین سیاست‌ها و خط‌مشی‌های بهره‌برداری از زمین و تنظیم الگوهای کشت متناسب با شرایط اقلیمی مناطق مختلف کشور پرداخته است که به‌طور کامل وظایف مندرج در ماده (۱۳) را پوشش نمی‌دهد. بنابراین، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۱۳) قانون صدرالاشاره کافی نبوده و عدم اعتبار آن، <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p>
	تبصره «۱» ماده (۱۳)	جزء «۳» بند «ب» قسمت ۲ و جزء «۳۰» بند «ب» قسمت ۱ قانون اهداف و وظایف تفصیلی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۷۲/۱۱/۱۳	نسخ ضمنی	تبصره «۱» ماده (۱۳)	تبصره «۱» ماده (۱۳) قانون مربوطه، به وظیفه‌مندی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در تعیین حداقل قیمت تضمینی برای محصولات اساسی کشاورزی و دامی که به‌وسیله شرکت‌های کشاورزی و دامداری دولتی و خصوصی تولید می‌شود، براساس ضوابط پیش‌بینی شده در یک آیین‌نامه اشاره دارد. درحالی‌که

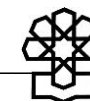
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					موضوعات جزء «۳» بند «ب» قسمت اول و جزء «۳» بند «ب» قسمت دوم قانون ... به ترتیب بر «تنظیم و اجرای برنامه‌های مربوط به بهبود و افزایش تولید محصولات کشاورزی در چارچوب برنامه‌های عمرانی، توسعه اقتصادی و سیاست‌ها و خط‌مشی‌های دولت» و «تهیه و تنظیم لوایح و پیشنهادهای لازم در جهت تحقق اهداف و وظایف وزارتخانه، جهت طرح در هیئت دولت» اشعار دارند. همان‌گونه که مشخص است که احکام قانونی مؤخرالتصویب به‌صراحت به موضوع تعیین حداقل قیمت خرید تضمینی محصولات اساسی کشاورزی نپرداخته است. بنابراین نسخ ضمنی تبصره «۱» ماده (۱۳) <u>قابل پذیرش نیست</u> .
	تبصره «۲» ماده (۱۳)	منتفی با اجرا		در تبصره «۲» ماده (۱۳) قانون مربوطه، مقرر شده است: «همه‌ساله در بودجه عمومی کشور، پیش‌بینی لازم برای تضمین قیمت‌های موضوع این ماده به عمل خواهد آمد». همان‌گونه که مفاد حکم مذکور برمی‌آید، به‌ویژه با توجه به قید عبارت «همه‌ساله»، ماهیت حکم دائمی است و اساساً این حکم زمانی می‌تواند نامعتبر تلقی شود که از ماده (۱۳) سلب اعتبار شود. بنابراین، تبصره «۲» ماده (۱۳) منتفی با اجرا نبوده و بی‌اعتباری آن، <u>قابل پذیرش نیست</u> .	
	ماده (۱۵)	نسخ ضمنی	به‌موجب:	تبصره «۴» قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۱۵)، <u>قابل پذیرش نیست</u> .

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				خدمات و کالاهای وارداتی، مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۲۲	
		ماده (۱۶)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۱) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۱۶)، <u>قابل پذیرش است.</u>
		بند «۲» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	جزء «۳-۳» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	با توجه به پوشش کافی مفاد بند «۲» ماده (۱۷) مبنی بر حفاظت از منابع طبیعی در جزء «۳» بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، نسخ ضمنی بند صدرالاشاره، <u>قابل پذیرش است.</u>
		بند «۳» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	جزء «۱» قسمت «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	هر دو حکم ناسخ و منسوخ به یک موضوع تقریباً مشابه مبنی بر انجام تحقیقات در زمینه‌های کشاورزی و منابع طبیعی توسط وزارتخانه اشاره دارد. از این جهت نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۳» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است</u> ، ولی ضرورت دارد، در قسمت مستندات و دلایل، به جزء «۳» بند «ب» نیز اشاره شود.
		بند «۴» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	جزء «۵» بند «ز» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	بند «۴» ماده (۱۷) به وظیفه‌مندی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به «تهیه و انتشار آمارهای اختصاصی از محصولات کشاورزی و دامی و مراتع و اصلاح مداوم آنها از طریق ایجاد سازمان‌های مناسب یا خرید خدمات» اشعار دارد. درحالی‌که جزء «۵» بند «ز» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰ به «انجام اقدامات لازم به‌منظور ایجاد تشکلهای غیردولتی مورد نیاز بخش کشاورزی و ارائه خدمات و حمایت‌های مالی و فنی به آنها و اعمال نظارت‌های لازم» پرداخته

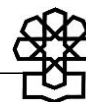
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					است. همان گونه که مشخص است، ارتباط مفهومی چندانی بین دو حکم مذکور مشاهده نمی‌شود. بنابراین مستندات ارائه شده برای نسخ ضمنی قابلیت پذیرش ندارد. ولی با توجه به اینکه در جزء «۳» بند «الف» و جزء «۶» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، به «ارائه نتایج پژوهش‌های انجام شده به کارکنان، تولیدکنندگان و بهره‌برداران بخش کشاورزی و اجرای برنامه‌های ترویجی و همچنین تدوین و به هنگام‌سازی نظام‌های اطلاع‌رسانی کشاورزی و روستایی و استقرار نظام‌های آماری» تأکید شده است، مشروط به اصلاح دلایل و مستندات، عدم اعتبار بند «۴» ماده (۱۷)، قابل پذیرش است.
	بند «۵» ماده (۱۷)	جزء «۴» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	نسخ ضمنی	با توجه به اینکه مفاد بند «۵» ماده (۱۷) در حکم قانونی مؤخر (جزء «۴» بند «ب» قانون شرح وظایف وزارت جهاد کشاورزی) آمده است، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی، بند «۵» ماده (۱۷)، قابل پذیرش است.	
	بند «۶» ماده (۱۷)		نسخ ضمنی	با توجه به اینکه، مستندات و دلایل نسخ ضمنی این حکم، بیان نشده است، نمی‌توان نسبت به پذیرش یا عدم پذیرش آن اظهار نظر کرد. از این جهت، بی‌اعتباری آن قابل پذیرش نیست.	
	بند «۷» ماده (۱۷)	جزء «۴» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	نسخ ضمنی	بند «۷» ماده (۱۷) سه موضوع: ۱. تمرکز و اداره امور مربوط به آموزش حرفه‌ای کشاورزی کشور و بسط و توسعه آن؛ ۲. اعلام نظر در مورد نیازها و برنامه تعلیمات عالیه کشاورزی و ۳. همکاری و تبادل نظر با دانشکده‌های کشاورزی، دام‌پزشکی و منابع طبیعی و	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					نظایر آن را جزو وظایف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برشمرده است، ولی در جزء «۴» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، صرفاً به «برنامه‌ریزی و اجرای آموزش‌های علمی، کاربردی و فنی، حرفه‌ای شاغلان بخش کشاورزی و صنایع روستایی و همچنین آموزش روش‌ها و فنون نوین کشاورزی و دامداری به تولیدکنندگان مربوط» اشاره شده است. بنابراین دلایل و مستندات مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۷» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
	بند «۹» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	زیرجزء «الف» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	براساس بندهای «۹ و ۱۰» ماده (۱۷)، اصلاح، تهیه و تکثیر انواع نهال و بذر مرغوب و بررسی‌های مربوط به دامداری و انتخاب و اصلاح و تکثیر نژادهای مناسب دام با شرایط اقلیمی و کشاورزی کشور، جزء وظایف کشاورزی و منابع طبیعی دانسته شده است. با توجه به اینکه، انجام پژوهش‌های کاربردی در مورد اصلاح بذر و نهال، اصلاح نژاد و پرورش دام و آبزیان، در زیرجزء «الف» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، آمده است، لذا دلایل و مستندات مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بندهای «۹ و ۱۰» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است.</u>	
	بند «۱۰» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	زیرجزء «الف» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	براساس بندهای «۹ و ۱۰» ماده (۱۷)، اصلاح، تهیه و تکثیر انواع نهال و بذر مرغوب و بررسی‌های مربوط به دامداری و انتخاب و اصلاح و تکثیر نژادهای مناسب دام با شرایط اقلیمی و کشاورزی کشور، جزء وظایف کشاورزی و منابع طبیعی دانسته شده است. با توجه به اینکه، انجام پژوهش‌های کاربردی در مورد اصلاح بذر و نهال، اصلاح نژاد و پرورش دام و آبزیان، در زیرجزء «الف» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، آمده است، لذا دلایل و مستندات مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بندهای «۹ و ۱۰» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است.</u>	
	بند «۱۱» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	زیرجزء «ه» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، دارای چهار زیرجزء «الف»، «ب»، «ج» و «د» است. لذا استناد به زیرجزء «ه» نادرست است که با توجه به موضوع زیرجزء‌ها، به نظر می‌رسد با زیرجزء «د»	

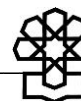
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>مبنی بر انجام پژوهش‌های کاربردی در زمینه «بیماری‌ها، مایه‌ها، سرم‌ها و مواد بیولوژیک لازم برای پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های دامی، آبزیان و مشترک انسان و دام و تهیه و تولید آنها در کشور» جایگزین شود.</p> <p>ولی با موضوع بند «۱۱» ماده (۱۷) که به بررسی و تأمین بهداشت دام کشور و پیشگیری و مبارزه با بیماری‌ها و جلوگیری از ورود و اشاعه بیماری‌های دامی از خارج از کشور و بازرسی بهداشتی کشتار از نظر دام‌پزشکی، تأکید دارد، تفاوت‌هایی دارد. بنابراین، دلایل و مستندات مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند موصوف، قابل پذیرش نیست.</p>
		بند «۱۲» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	بهموجب تکرار بند «ب» ماده (۵) قانون اساسنامه سازمان دامداران متحرک، مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۰۸	<p>بند «۱۲» ماده (۱۷)، به وظیفه‌مندی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای «تهیه و اجرای طرح‌های جامع مربوط به افزایش تولید محصولات کشاورزی و دامی و بهبود زندگی جمعیت‌های متحرک روستایی و ایجاد سردخانه و کشتارگاه‌ها و مراکز استقرار و انتظار دام و کارخانه‌های مربوط» اشعار دارد. در حالی که بند «ب» ماده (۵) قانون اساسنامه سازمان دامداران متحرک، مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۰۸ به «تهیه و تنظیم و اجرا و نظارت بر اجرای طرح‌های عمرانی و نوسازی مربوط به امور دامداران متحرک» اشاره دارد.</p> <p>همان‌گونه که مفاد دو حکم مذکور مشخص است، ارتباط موضوعی چندانی بین دو حکم برقرار نیست. بنابراین، دلایل و مستندات مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۱۲» ماده (۱۷)، قابل پذیرش نیست.</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		بند «۱۳» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	زیرجاء «د» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	با توجه به اینکه هر دو حکم ناسخ (زیرجاء «د» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰) و منسوخ عیناً بر تهیه مایه‌ها و سرم‌ها و سایر مواد بیولوژیکی مورد نیاز برای تشخیص و مبارزه با بیماری‌های حیوانات و انجام دادن پژوهش‌های علمی مربوط به شناسایی بیماری‌های دام و امراض مشترک انسان و دام» اشعار دارند، دلایل و مستندات مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۱۳» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است.</u>
		بند «۱۵» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	زیرجاء «الف» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	با توجه به عدم ارتباط کامل دو حکم ناسخ و منسوخ، دلایل و مستندات مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۱۵» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		بند «۱۶» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	جزء «۴» بند «ه» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	بند «۱۶» ماده (۱۷)، به «انجام دادن عملیات بازرگانی برای توزیع کود شیمیایی و سموم آفات نباتی» پرداخته است. ولی موضوع جزء «۴» بند «ه» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، بحث گسترش شبکه‌های پیش آگاهی و مراقبت، پیشگیری، قرنطینه گیاهی و تشخیص و مبارزه با آفات و بیماری‌های عمومی و همگانی اشاره دارد. بنابراین، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۱۶» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		بند «۱۷» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	جزء «۱» بند «د» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	بند «۱۷» ماده (۱۷)، به «توسعه مکانیزاسیون کشاورزی و انجام عملیات بازرگانی برای تدارک و توزیع انواع ماشین‌ها و ادوات کشاورزی و لوازم یدکی و ایجاد تعمیرگاه‌های ثابت و سیار» اشعار

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					دارد. با توجه به اینکه در جزء «۱» بند «د» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰ نیز به موضوع توسعه مکانیزاسیون کشاورزی با توجه به ویژگی‌های اقلیمی و فرهنگی مناطق مختلف و ارائه خدمات حمایتی و فنی مورد نیاز» پرداخته است. بنابراین، دلایل و مستندات مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۱۷» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است.</u>
	بند «۱۸» ماده (۱۷)	بند «۱۸» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	بهموجب توجه به بندهای «الف و ب» ماده (۱) قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۲۴ مطابق با ماده (۱) قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۲۴ بر صنایع تبدیلی بلافصل با یک مرحله تبدیل در بخش کشاورزی به وزارت جهاد کشاورزی سپرده شده است. بنابراین مستندات و دلایل و مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۱۸» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است.</u>	طبق بند «۱۸» ماده (۱۷)، «نظارت در عملیات کارخانجات پنبه پاک‌کنی و سایر کارخانجات تبدیل مواد اولیه کشاورزی از لحاظ تهیه بذر و رقم‌بندی و تصفیه» جزو وظایف کشاورزی و منابع طبیعی دانسته شده است.
	بند «۱۹» ماده (۱۷)	بند «۱۹» ماده (۱۷)	موضوع منتفی	ماده واحد لایحه قانونی راجع به لغو قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی، مصوب ۲۸ [۲۲] دی‌ماه ۱۳۴۳، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷	بند «۱۹» ماده (۱۷) قانون مربوطه، اجرای وظایف ناشی از اجرای قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی را مدنظر قرار داده است. با توجه به اینکه قانون مذکور مطابق ماده واحد لایحه قانونی راجع به لغو قانون تشکیل سپاه ترویج و آبادانی، مصوب ۲۸ [۲۲] دی‌ماه ۴۳، مصوب ۱۳۵۸ / ۱۱ / ۲۷ ملغی‌الآثر اعلام شده است، بنابراین بند «۱۹» ماده (۱۷) قانون صدرالاشاره، دیگر موضوعیتی

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					ندارد و بی‌اعتباری آن <u>قابل پذیرش است</u> .
	بند «۲۰» ماده (۱۷)	بند «۴» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	جزء «۴» بند «ه» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	با توجه به اینکه شکل کامل‌تر موضوع بند «۲۰» ماده (۱۷) مبنی بر «بررسی آفات و بیماری‌های گیاهی و محصولات کشاورزی و تعیین بهترین روش پیشگیری و مبارزه با آنها» در جزء «۴» بند «ه» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰ آمده، لذا نسخ ضمنی و نامعتبر بودن حکم صدرا اشاره، <u>قابل پذیرش است</u> .
	بند «۲۲» ماده (۱۷)	بند «۲۲» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	زیرجزء «ب» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	بند «۲۲» ماده (۱۷) به تأسیس واحدهای بزرگ دولتی و مشارکت با بخش خصوصی توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای بهره‌برداری توأم کشاورزی و دامداری اشعار دارد. درحالی‌که زیرجزء «ب» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰ به موضوع بهره‌برداری از فنون پیشرفته بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک و فناوری‌های نوین به‌منظور توسعه کشاورزی و دامی پرداخته است. با توجه به اینکه، هیچ‌سختی بین دو حکم مذکور مشاهده نمی‌شود، از این جهت، نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۲۲» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
	بند «۲۳» ماده (۱۷)	بند «۲۳» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی		با توجه به اینکه، دلایل و مستندات نسخ ضمنی این حکم، بیان نشده است، نمی‌توان نسبت به پذیرش یا عدم پذیرش آن اظهار نظر قطعی کرد. از این جهت، بی‌اعتباری بند «۲۳» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
	بند «۲۴» ماده (۱۷)	بند «۲۴» ماده (۱۷)	موضوع منتفی		در بند «۲۴» ماده (۱۷)، «تشویق ایجاد شرکت‌های خصوصی

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					کشاورزی و دامداری به صورت واحدهای تجاری و اقتصادی از طریق کمک‌های اعتباری و فنی» جزء وظایف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی دانسته شده است. طراحان دلیل بی‌اعتباری حکم مذکور را منتفی بودن موضوع آن می‌دانند. در حالی که مستندی برای این ادعا ارائه نشده است. ماهیت حکم موصوف نیز نشان نمی‌دهد که انجام آن صرفاً برای یک دوره خاص موضوعیت داشته باشد، بلکه در همه سال‌ها قابلیت اجرایی دارد، مگر اینکه به صورت ضمنی یا صریح نسخ شود. بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۲۴» ماده (۱۷) قانون صدرا اشاره، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
	بند «۲۵» ماده (۱۷)	بند «۳» جزء «۳» بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	نسخ ضمنی	بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، اساساً متشکل از ۵ جزء است و هیچ زیرجزء ندارد. لذا این موضوع در قسمت مستندات و دلایل باید اصلاح شود. زیرجزء «۳» جزء «۳» بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰ زیرجزء «۷» جزء «۳» بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰.	بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰، اساساً متشکل از ۵ جزء است و هیچ زیرجزء ندارد. لذا این موضوع در قسمت مستندات و دلایل باید اصلاح شود. فارغ از این موضوع، بند «۲۵» ماده (۱۷)، به دو مبحث «تأسیس و تشویق ایجاد مجتمع‌های صنعتی» و «بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع و آبریان» پرداخته است. در جزء «۳» بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰ به مبحث «بهره‌برداری صحیح از جنگل‌ها و مراتع» اشاره شده است، ولی در مورد مبحث اولی، حکمی نه‌تنها در این جزء، بلکه در کل قانون موصوف، مشاهده نشد. بنابراین، گفتنی است، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۲۵» ماده (۱۷)، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست.</u>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		بند «۲۷» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	زیرجزء «۳» جزء «۳» بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	با توجه به وجود حکم مؤخر در مورد موضوع بند «۲۷» ماده (۱۷) مبنی بر «تأسیس پارک‌های بزرگ و مجهز جنگلی»، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۲۷» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است.</u>
		بند «۲۸» ماده (۱۸)	نسخ ضمنی	زیرجزء «۱» و «۴» جزء «۴» بند «ج» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	با توجه به وجود حکم مؤخر در مورد موضوع بند «۲۸» ماده (۱۷)، مبنی بر وظیفه وزارتخانه در طراحی و اجرای برنامه آبخیزداری، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۲۸» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است.</u>
		بند «۲۹» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	زیرجزء «ب» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	موضوع بند «۲۹» ماده (۱۷) با زیرجزء «ب» جزء «۱» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند «۲۹» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		بند «۳۰» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی	بند «ز» جزء «۶» بند «ب» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰	مطابق با بند «۳۰» ماده (۱۷)، «تعیین حداقل قیمت تضمین شده و اعمال سیاست حمایت قیمت محصولات کشاورزی و دامی» یکی از وظایف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی دانسته شده است. با توجه به اینکه در جزء «۶» بند «ز» قانون شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۲۰ نیز تعیین قیمت تضمینی به منظور حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی به هیئت‌وزیران و خرید به موقع محصولات کشاورزی، جزء وظایف وزارت جهاد کشاورزی شمرده شده است، بنابراین می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار بند

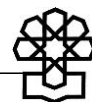
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					«۳۰» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش است.</u>
		تبصره «۱» ماده «۱۷»	منتفی با اجرا		تبصره «۱» ماده (۱۷) قانون مربوطه، به تدوین آیین نامه اجرایی مربوط به امحای کشت توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها اشعار دارد. با توجه به اینکه، مستندی مبنی بر تدوین و تصویب آیین نامه اجرایی مذکور یافت نشد، بی اعتباری تبصره مورد بحث، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		تبصره «۲» ماده (۱۷)	نسخ ضمنی		بر اساس تبصره «۲» ماده (۱۷)، مقرر شده است: «در مورد بندهای «۷، ۸، ۱۲، ۱۶ و ۱۷» شرکت های سهامی زراعی و شرکت های تعاونی روستایی طبق قوانین مربوط به خود عمل خواهند کرد». نسخ ضمنی این تبصره در حالی پیشنهاد شده است که مستندات و دلایلی برای نسخ ضمنی آن مطرح نشده است. لذا نمی توان نسبت به پذیرش یا عدم پذیرش آن اظهار نظر کرد. از این جهت، بی اعتباری آن <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		تبصره «۳» ماده (۱۷)	موضوع منتفی		تبصره «۳» ماده (۱۷) به تداوم اجرای مقررات مربوط به جلوگیری از آلودگی منابع آب مندرج در قانون آب و نحوه ملی شدن آن، که در سال ۱۳۶۱ به قانون توزیع عادلانه آب تغییر یافت، اشاره دارد. عدم اعتبار این حکم به دلیل انتفای موضوعی در حالی پیشنهاد شده که مستندی در این رابطه ارائه نشده است. از طرفی سلب اعتبار حکم مورد بحث بدون دلایل کافی، ممکن است در اجرای مقررات مربوط به جلوگیری از آلودگی منابع آب، اختلال ایجاد شود. بنابراین، مستندات و دلایل مطرح شده برای عدم اعتبار تبصره

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					«۳» ماده (۱۷)، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
۷۱	قانون تبدیل مؤسسه جوجه‌کشی نارمک به شرکت سهامی، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۶ مجلس سنا	کل قانون	موضوع منتفی	مستنداً به موجب قانون: قانون ادغام شرکت‌های سهامی دولتی که در زمینه تولید و پرورش طیور فعالیت می‌کنند، مصوب ۱۳۷۱/۰۲/۲۹	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر انحلال شرکت سهامی جوجه‌کشی نارمک، منتفی بودن موضوع «قانون تبدیل مؤسسه جوجه‌کشی نارمک به شرکت سهامی»، مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۶ مجلس سنا <u>قابل پذیرش است.</u>
۷۲	اساسنامه شرکت سهامی بنگاه شیمیایی، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۷ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، دارایی و کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی	کل قانون	موضوع منتفی	به موجب: تبصره «۱۷» قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۳ و بودجه ۱۳۵۴ کل کشور، مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۱۵، اساسنامه شرکت پخش کود شیمیایی، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۱	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر انحلال شرکت سهامی بنگاه شیمیایی، منتفی بودن موضوع «اساسنامه شرکت سهامی بنگاه شیمیایی»، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۷ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، دارایی و کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی <u>قابل پذیرش است.</u>
۷۳	قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۰۳ مجلس سنا	ماده (۲۶)	موضوع منتفی		در ماده (۲۶) از «قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی»، مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی مقرر شده است مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها طبق اساسنامه‌ای که به تصویب کمیسیون‌های مجلسین رسیده، اداره شود. با توجه به انحلال وزارت تعاون و امور روستاها، مرکز تحقیقات این وزارتخانه نیز منحل شده؛ بنابراین منتفی بودن موضوع حکم مذکور <u>قابل پذیرش است.</u> هر چند ضروری است مستندات و دلایل نسخ این حکم در ستون مربوطه درج شود.
۷۴	اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور،	ماده (۲) و بندهای «۱» و «۵»	موضوع منتفی	سازمان غله و قند و شکر و چای کشور در تاریخ ۱۳۵۸/۰۶/۲۷ به سه واحد مجزا تقسیم شد و ماده (۲) از «اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور»،	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	مصوب ۱۳۵۲/۰۳/۳۰ کمیسیون مجلس سنا			اساسنامه هر شرکت به صورت مجزا به تصویب هیئت وزیران رسید.	مصوب ۱۳۵۲/۰۳/۳۰ کمیسیون مجلس سنا، حاوی اهداف این سازمان و عملیات ناظر به تحقق این اهداف، <u>قابل پذیرش است</u> . گفتنی است در خصوص بندهای «۱ و ۵» از آنجا که درج نشده مربوط به کدام ماده هستند، <u>نمی توان اظهار نظر کرد</u> . ضمن اینکه بندهای «۴ و ۵» ماده (۲) پیشتر به موجب «قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه صنعت» مصوب ۱۴۰۲/۰۷/۲۰ نسخ شده اند.
۷۵	اساسنامه شرکت سهامی جوجه کشی نارمک، مصوب ۱۳۵۲/۰۸/۲۳ کمیسیون های امور استخدام و سازمان های اداری - کشاورزی و منابع طبیعی و دارایی مجلس شورای ملی	کل قانون	نسخ ضمنی	با توجه به ماده واحده و تبصره «۲» قانون ادغام شرکت های سهامی دولتی که در زمینه تولید و پرورش طیور فعالیت می نمایند، مصوب ۱۳۷۱/۰۲/۲۹ و اساسنامه شرکت سهامی طیور کشور، مصوب ۱۳۷۲/۰۵/۱۳ نسخ ضمنی شده است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی «اساسنامه شرکت سهامی جوجه کشی نارمک»، مصوب ۱۳۵۲/۰۸/۲۳ کمیسیون های امور استخدام و سازمان های اداری - کشاورزی و منابع طبیعی و دارایی مجلس شورای ملی <u>قابل پذیرش است</u> .
۷۶	پیشنهاد مقررات مربوط به تعیین تکلیف نسق های زراعی متروکه و املاک مسلوب المنفعه و بایر دولتی به متقاضیان اشاره دارد. شرط لازم پذیرش منتفی با اجرا شدن قانون مذکور، این است که مستندات مکفی برای اجرای کامل و صحیح قانون مورد بحث، ارائه شود که چنین امری در این طرح مشاهده نشد. از طرفی، این قانون حقوقی برای دولت و مردم ایجاد کرده است که نامعتبر قلمداد کردن آن بدون مستندات و دلایل موجه، موجبات تضییع حقوق را فراهم خواهد ساخت.	کل قانون	منتفی با اجرا		

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					بنابراین، عدم اعتبار قانون پیشنهاد مقررات مربوط به تعیین تکلیف نسق‌های زراعی متروکه و املاک مسلوب‌المنفعه و بایره‌ای که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی به تملک دولت درآمده است، مصوب ۱۳۵۲/۰۸/۲۳، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
۷۷	اساسنامه شرکت سهامی خدمات جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۵۲/۰۹/۰۷ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری - کشاورزی و منابع طبیعی و دارایی مجلس شورای ملی	کل قانون	نسخ ضمنی	مستنداً به‌موجب ماده (۱) لایحه قانونی انحلال شرکت سهامی خدمات جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷	با توجه به اینکه در ماده (۱) لایحه قانونی انحلال شرکت سهامی خدمات جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷، به‌صراحت بر انحلال شرکت سهامی خدمات جنگل‌ها و مراتع و انتقال کلیه وظایف، اختیارات، اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول آن به سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور اشاره شده، بنابراین عدم اعتبار اساسنامه شرکت سهامی خدمات جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۵۲/۰۹/۰۷، <u>قابل پذیرش است.</u>
۷۸	قانون انتقال شرکت سهامی پخش کود شیمیایی به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۲/۱۰/۰۴ مجلس شورای ملی	ماده و تبصره «۴»	منتفی با اجرا		با توجه به اینکه تکلیف تبصره «۴» قانون انتقال شرکت سهامی پخش کود شیمیایی به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۲/۱۰/۰۴ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، امور اقتصادی و دارایی، کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی، مبنی بر الزام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به تدوین اساسنامه شرکت مذکور با تصویب اساسنامه شرکت سهامی پخش کود شیمیایی در مورخ ۱۳۵۴/۰۴/۰۳، اجرایی شده است. بنابراین حکم ماده‌واحد قانون مذکور مبنی بر انتقال شرکت سهامی پخش کود شیمیایی به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی نیز قاعداً اجرایی شده است. با این تفاسیر، عدم اعتبار ماده‌واحد و تبصره «۴» قانون مذکور،

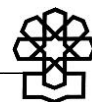
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<u>قابل پذیرش است.</u> البته بهتر است در ستون دلایل و مستندات، عنوان اساسنامه شرکت سهامی پخش کود شیمیایی در مورخ ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ به عنوان مستند قانونی ناسخ، درج شود.
		ماده (۳) و تبصره‌های «۱ و ۲ و ۳ و ۴» آن	نسخ ضمنی	بهموجب تبصره‌های «۱ و ۲» ماده (۲) قانون ثبت ارقام گیاهی و گواهی بذر و نهال، مصوب ۱۳۸۲/۰۴/۲۹، ترکیب هیئت امنای سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و دبیر این هیئت مشخص شده است که بر این اساس نسخ ضمنی ماده (۳) و تبصره‌های «۱ و ۲ و ۳ و ۴» آن از «قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی»، مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۰۹ مجلس شورای ملی <u>قابل پذیرش است.</u>	
۷۹	قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۰۹ مجلس شورای ملی	بند «ب» ماده (۴) تبصره «۱ و ۲» آن؛ تبصره‌های «۱ و ۲» ماده (۲۱)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰	بند «ب» از ماده (۴)، تبصره‌های «۱ و ۲» آن و همچنین تبصره‌های «۱ و ۲» از ماده (۲۱) «قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی»، مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۰۹ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، به سازوکارهای استخدامی و مقررات منابع انسانی سازمان مذکور پرداخته است که با توجه به تعیین تکلیف این سازوکارها در ماده (۱) از «قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور»، مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰، نسخ ضمنی احکام استخدامی فوق، <u>قابل پذیرش است.</u>
		تبصره ماده (۱۵)	موضوع منتفی		بهموجب تبصره ماده (۱۵) از «قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی»، مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۰۹ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است درآمد حاصل از پلمپ کردن پوست تا آخر سال ۱۳۵۳ طبق این ماده به مصرف

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					رسیده و از سال ۱۳۵۴ به درآمد عمومی کشور منظور و از طریق خزانه در اختیار این سازمان گذارده شود. از آنجایی که این حکم جاری است منتفی بودن موضوع آن قابل پذیرش نیست.
۸۰	قانون تبدیل قبوض اقساطی خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر و ملحقات آن به اوراق قرضه، مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۰۶ مجلس شورای ملی	کل قانون	منتفی با اجرا		این قانون مربوط زارعین مرحله دوم اصلاحات ارضی بوده است که براساس آن بعضی از مالکین و زارعین شق فروش و بعضی از آنها شق اجاره را انتخاب کردند که بر همین منوال قبوض اقساطی برای آنها تعریف شد و براساس این قانون بدهکار بانک کشاورزی شدند. در حال حاضر بعضی از اسناد و قراردادهای اجاره در رهن بانک کشاورزی قرار دارد و تا حال فک رهن نشده‌اند. لذا به نظر می‌رسد ابقای قانون تا تعیین تکلیف نهایی موارد فوق ضروری است. از طرفی، در ماده (۷) قانون مورد بحث، به نوعی موارد مستثنا از قواعد این قانون بیان شده است که در صورت نسخ کل قانون، این موارد مستثنا نیز ملغی‌الاثرا می‌شود. در حالی که تصمیم‌گیری در این رابطه باید با بررسی بیشتری همراه باشد. متن ماده (۷) بدین شرح است: مشمولین ماده (۲) الحاقی به قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر، مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳ کماکان حق استفاده از مزایای مذکور در آن ماده را خواهند داشت و همچنین مقررات این قانون مانع استفاده دارندگان قبوض از احکام مذکور در ماده (۳) قانون مواد الحاقی به قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۱۰ و ماده واحده قانون نحوه پرداخت قبوض اقساطی مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					زارعین، مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۲۳ نخواهد بود. بنابراین، در کل، عدم اعتبار کل قانون تبدیل قبوض اقساطی خرده‌مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر و ملحقات آن به اوراق قرضه، مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۰۶ کافی نبوده و قابل پذیرش نیست .
		بند «۵» ماده (۲)	منتفی با اجرا		ماده (۵) این قانون حاوی پنج بند «ب» از حروف «الف تا هـ» است و به احتمال زیاد، مقصود طراحان از بند «۵» ماده (۲)، بند «هـ» از ماده (۲) بوده است. در این بند نیز «استخدام متخصصان خارجی برای تربیت کادر آموزشی برابر مقررات مربوط در صورت لزوم» به‌عنوان یکی از وظایف سازمان آموزش کشاورزی مطرح شده است. بنابراین از آنجاکه این حکم ماهیت جاری دارد، منتفی شدن آن با اجرا قابل پذیرش نیست .
۸۱	قانون تشکیل سازمان آموزش کشاورزی، مصوب ۱۳۵۴/۰۲/۲۹ مجلس سنا	مواد (۳، ۴، ۵ و ۶)، تبصره ماده (۶)، ماده (۷)	نسخ ضمنی	تبصره ماده (۲) قانون ثبت ارقام گیاهی	بهموجب تبصره‌های «۱ و ۲» از ماده (۲) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال، مصوب ۱۳۸۲/۰۴/۲۹، ترکیب هیئت امنای سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و دبیر این هیئت مشخص شده است که براساس این حکم تنها می‌توان مواد (۳، ۴، ۶)، تبصره ماده (۶) و ماده (۷) از «قانون تشکیل سازمان آموزش کشاورزی»، مصوب ۱۳۵۴/۰۲/۲۹ را نسخ ضمنی کرد . بنابراین نسخ ضمنی ماده (۵) از این قانون، با استدلال مطرح شده قابل پذیرش نیست .
		ماده (۹) و تبصره	منتفی با اجرا		ماده (۹) و تبصره آن به موضوع تصویب تشکیلات و آیین‌نامه‌های سازمان آموزش کشاورزی ظرف چهار ماه اشاره دارد. با توجه به گذشت مهلت مذکور و تثبیت تشکیلات سازمان آموزش

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					کشاورزی، منتفی شدن این احکام با اجرا <u>قابل پذیرش است</u> .
۸۲	قانون اصلاح فصل پنجم و پاره‌ای از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب سال ۱۳۴۶، مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۱۴ مجلس سنا	تبصره «۸» بند «۱» موضوع ماده (۳۱)	نسخ ضمنی	بهموجب مواد (۲۵ و ۲۶) قانون معادن، مصوب ۱۳۷۷/۰۳/۲۳	تبصره «۸» بند «۱» قانون مربوطه، به مجوز وزارت کشاورزی و منابع طبیعی جهت اجاره اراضی جنگلی جلگه‌ای حوزه آستارا تا گیلداغی و نیز مراتع غیرمشجر ملی کشور برای طرح‌های کشاورزی و غیرکشاورزی از جمله اکتشاف و بهره‌برداران معادن، اشاره دارد. درحالی‌که مواد (۲۵ و ۲۶) قانون معادن، مصوب ۱۳۷۷/۰۳/۲۳، به نحوه صدور پروانه اکتشاف و بهره‌برداری از معادن طبقه اول و دوم مصرح در قانون معادن، واقع در منابع ملی شده، پرداخته است. به‌بیان‌دیگر، موضوع احکام قانونی ناسخ و منسوخ، یکسان نبوده و هرکدام به موضوع متفاوتی پرداخته‌اند. بنابراین، می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۸» بند «۱» قانون اصلاح فصل پنجم و پاره‌ای از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب سال ۱۳۴۶، مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۱۴، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		بند «۲»	نسخ ضمنی	بهموجب قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۸۶/۰۴/۰۹	بند «۲» قانون مربوطه، به اصلاح ماده (۳۲) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب سال ۱۳۴۶، پرداخته است؛ درحالی‌که مستند مورد اشاره برای نسخ ضمنی آن، در مورد اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی موضوع بند «۳» قانون اصلاح فصل پنجم و پاره‌ای از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب سال ۱۳۴۶، مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۱۴، است. لذا مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ بند «۲» قانون اخیرالذکر، <u>قابل پذیرش نیست</u> و برای قابل پذیرش شدن، در

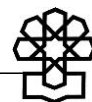
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					ستون مواد مرتبط، به جای بند «۲» باید بند «۳» جایگزین شود.
		بندهای «۷ و ۸»	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۶۸ و ۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷	<p>موضوع بند «۷» قانون مربوطه، اجازه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به واگذاری اراضی جنگلی جلگه‌ای و مراتع غیر مشجر به وزارت جنگ و بنیاد پهلوی و دانشگاه‌های کشور و بانک توسعه کشاورزی به صورت رایگان با هدف اجرای طرح‌های توسعه کشاورزی و تأسیس ایستگاه‌های کشاورزی است، در حالی که در مواد (۶۸ و ۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، به ترتیب به بازنگری میزان جرائم، تعرفه‌ها و خدمات دولتی، حقوق دولتی و عناوین مشابه به صورت هر سه سال یک بار و درج نام دولت جمهوری اسلامی ایران به عنوان مالک با حق استفاده در اسناد مالکیت اراضی تحت اختیار وزارتخانه و مؤسسات دولتی مربوط اشاره دارد.</p> <p>بنابراین، شباهت مشخص و درستی بین احکام ناسخ با احکام منسوخ نمی‌تواند یافت. از این جهت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی بندهای «۷ و ۸» قانون اصلاح فصل پنجم و پاره‌ای از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب سال ۱۳۴۶، مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۱۴، کافی نبوده و قابل پذیرش نیست.</p>
۸۳	اساسنامه شرکت سهامی پخش کود شیمیایی، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۱ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، امور اقتصادی و دارایی - کشاورزی و منابع طبیعی	کل قانون	نسخ ضمنی	<p>مستنداً بهموجب تبصره «۶» واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیردولتی، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۰۷ شورای عالی اداری، هیئت‌وزیران بهموجب تبصره «۳» ماده‌واحده قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی،</p> <p>اصلاحات و الحاقات بعدی قابل پذیرش است.</p>	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی «اساسنامه شرکت سهامی پخش کود شیمیایی»، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۱ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، امور اقتصادی و دارایی - کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی قابل پذیرش است.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	مجلس شورای ملی			مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱ دو شرکت پخش کود شیمیایی و تولید سم و شرکت تولید تهیه و توزیع بذر را ادغام و شرکت سهامی خاص خدمات حمایتی را ایجاد و اساسنامه آن در تاریخ ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ به تصویب هیئت‌وزیران رسیده است.	گفتنی است در مستندات به جای «تبصره ۶» باید از عبارت «بند ۶» استفاده شود.
۸۴	اساسنامه شرکت سهامی پرورش و تولید گوشت بوقلمون، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، امور طبیعی مجلس شورای اقتصادی و دارایی و کشاورزی و منابع طبیعی	کل قانون	نسخ ضمنی	مستنداً به موجب مصوبه انحلال شرکت سهامی پرورش و تولید گوشت بوقلمون، مصوب ۱۳۶۷/۱۰/۱۰ شرکت مذکور منحل شده است، اما به موجب قانون ادغام شرکت‌های سهامی دولتی که در زمینه تولید و پرورش طیور فعالیت می‌نماید، مصوب ۱۳۷۱/۰۲/۲۹ این شرکت با شرکت سهامی جوجه‌کشی نارمک ادغام و شرکت سهامی طیور کشور ایجاد می‌گردد و اساسنامه آن در تاریخ ۱۳۷۲/۰۵/۱۳ به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، نسخ ضمنی «اساسنامه سهامی شیلات جنوب ایران در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، منتفی بودن موضوع «قانون اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران»، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، قابل پذیرش است.
۸۵	قانون اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ مجلس شورای ملی	ماده واحده و بند «ب»	نسخ ضمنی	با استناد به لایحه قانونی انتزاع شرکت سهامی شیلات جنوب ایران از وزارت دفاع ملی و ادغام آن در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تشکیل شرکت سهامی شیلات ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۰۶ شورای انقلاب، موضوع این قانون منتفی بوده و می‌توان پیشنهاد نسخ آن را ارائه داد.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، مبنی بر ادغام شرکت سهامی شیلات جنوب ایران در شرکت سهامی شیلات ایران و اوسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، منتفی بودن موضوع «قانون اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران»، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی، قابل پذیرش است. گفتنی است در وضعیت اعتبار حکم مذکور عبارت «نسخ ضمنی» درج شده که ضروری است به «موضوع منتفی» اصلاح شود.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					همچنین در ستون مربوط به مواد مرتبط باید عبارت «کل قانون» درج شود.
۸۶	اساسنامه سازمان زمین، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، امور اقتصادی و دارایی و مسکن و شهرسازی مجلس شورای ملی	ماده (۱) و تبصره‌های ۱ و ۲، ماده ۸	نسخ ضمنی	سازمان زمین با توجه به لایحه قانونی «ادغام سازمان زمین به سازمان مسکن»، (مصوب ۱۳۵۸/۰۱/۲۸) در سازمان مسکن ادغام شد و در ماده‌واحد قانون فوق گفته شده که «اساسنامه جدید سازمان مسکن با تصویب هیئت دولت قابل اجرا می‌باشد» و اساسنامه سازمان مسکن در تاریخ ۱۳۵۸/۰۲/۰۳ به تصویب رسیده است که در ماده (۲۸) اساسنامه سازمان مسکن صراحتاً بر نسخ اساسنامه سازمان زمین تأکید دارد و به دلیل اینکه مصوبه هیئت دولت نمی‌تواند مصوبه مجلس را صراحتاً نسخ نماید نسخ ضمنی می‌باشد.	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی اساسنامه سازمان زمین، مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳، قابل پذیرش است.
۸۷	اساسنامه شرکت سهامی گوشت کشور، مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۲۳ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، کشاورزی و منابع طبیعی و امور اقتصادی و دارایی مجلس شورای ملی	کل قانون	موضوع منتفی	مستنداً به موجب تصمیم شورای عالی اداری مبنی بر ادغام شرکت سهامی گوشت کشور و شرکت سهامی طیور در شرکت تهیه و توزیع علوفه کشور، در مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۴ و تصویب اساسنامه شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور، مصوب ۱۳۷۶/۰۱/۲۷ این قانون منتفی است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، مبنی بر انحلال شرکت سهامی گوشت کشور، نسخ ضمنی «اساسنامه شرکت سهامی گوشت کشور»، مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۲۳ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، کشاورزی و منابع طبیعی و امور اقتصادی و دارایی مجلس شورای ملی، با اصلاحات و الحاقات بعدی قابل پذیرش است.
۸۸	قانون تبدیل قبوض اقساطی خرده‌مالکان مشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر به اوراق قرضه، مصوب ۱۳۵۵/۰۴/۱۲، لفظ «می‌توانند» درج شده که به معنای اختیاری بودن تبدیل قبوض	ماده‌واحد	منتفی با اجرا		در صدر ماده‌واحد قانون تبدیل قبوض اقساطی خرده‌مالکان مشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر به اوراق قرضه، مصوب ۱۳۵۵/۰۴/۱۲، لفظ «می‌توانند» درج شده که به معنای اختیاری بودن تبدیل قبوض

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	مصوب ۱۳۵۵/۰۴/۱۲ مجلس سنا				<p>اقساطی به اوراق قرضه توسط خرده‌مالکان مربوطه است. از طرفی قید زمانی مشخصی برای انجام این امر تعریف نشده است. متن ماده واحد بدین شرح است: «خرده‌مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر که املاک خود را طبق ماده (۱۱) قانون مزبور با زارعین تقسیم کرده‌اند، می‌توانند با رعایت شرایط و مقررات قانون تبدیل قبوض اقساطی خرده‌مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر و ملحقات به اوراق قرضه، (مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۶ برابر ۲۵۳۳/۱۲/۶ شاهنشاهی) قبوض اقساطی خود را به اوراق قرضه تبدیل نمایند».</p> <p>بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای عدم اعتبار قانون تبدیل قبوض اقساطی خرده‌مالکان مشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر به اوراق قرضه، مصوب ۱۳۵۵/۰۴/۱۲، <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p>
۸۹	قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ مجلس سنا	ماده (۱)	نسخ ضمنی	<p>مطابق ماده (۴) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ مجلس شورای اسلامی کلیه وظایف عمران روستایی وزارت کشاورزی و عمران روستایی مندرج در قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۰۱ مجلس شورای ملی به جهاد سازندگی واگذار شده و از این پس، وزارت کشاورزی و عمران روستایی، وزارت</p>	<p>با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده و توضیحات مکفی، نسخ ضمنی ماده (۱) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵ <u>قابل پذیرش است</u>.</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				<p>کشاورزی نامیده می‌شود و کلیه اعتبارات و امکانات و سازمان‌هایی که در رابطه با وظایف عمران روستایی فعالیت می‌نمودند از این وزارتخانه منتزع و به جهاد سازندگی واگذار می‌گردد.</p> <p>پس از آن به موجب ماده (۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ مجلس شورای اسلامی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی ادغام و وزارت جهاد کشاورزی با کلیه اختیارات و وظایفی که وزارتخانه‌های مذکور به موجب قوانین و مقررات مختلف دارا بوده‌اند تشکیل می‌گردد، به موجب ماده (۲) شرح وظایف تفصیلی این وزارتخانه نیز تصویب شده است با توجه به جمیع جهات این ماده نسخ ضمنی شده است.</p>	اظهار نظر کارشناسی
		ماده (۲)	نسخ ضمنی	<p>بر اساس شیوه‌نامه تنقیح قوانین کشور، حکم ناسخ باید نزدیک‌ترین قانون مربوطه از نظر تاریخ تصویب به حکم منسوخ باشد. با توجه به اینکه وزارت کشاورزی و عمران روستایی موضوع «قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور» در پی تصویب قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی در مورخ ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ به دو وزارتخانه کشاورزی و جهاد سازندگی تبدیل شد، لذا باید از مفاد قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی برای نسخ یا عدم اعتبار قانون فوق‌الاشاره بهره جست نه قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی که خود مستند قانونی ناسخ برای قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی است.</p>	بر اساس شیوه‌نامه تنقیح قوانین کشور، حکم ناسخ باید نزدیک‌ترین قانون مربوطه از نظر تاریخ تصویب به حکم منسوخ باشد. با توجه به اینکه وزارت کشاورزی و عمران روستایی موضوع «قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور» در پی تصویب قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی در مورخ ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ به دو وزارتخانه کشاورزی و جهاد سازندگی تبدیل شد، لذا باید از مفاد قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی برای نسخ یا عدم اعتبار قانون فوق‌الاشاره بهره جست نه قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی که خود مستند قانونی ناسخ برای قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی است.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					علاوه بر این در ماده (۲) قانون صدرالاشاره تصریح شده است که وظایف، اختیارات و تکالیف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و عمران و تعاون روستاها به وزارت کشاورزی و عمران روستایی منتقل می‌شود؛ ولی در ماده (۴) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، که مرتبط با موضوع این حکم است، فقط صراحتاً به وظایف اشاره شده است. لذا مشخص نیست آیا اختیارات و تکالیف نیز به این وزارتخانه منتقل شده است یا خیر؟ بنابراین به‌طور کلی می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۲) قانون مورد بحث <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		ماده (۳)	منتفی با اجرا		ماده (۳) قانون مربوطه، به انتقال کارکنان، دارایی، اعتبارات و تعهدات وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها به وزارت کشاورزی و عمران روستایی اشعار دارد. دلیل طراحان برای عدم اعتبار این حکم، با منطق انتفا با اجرا، <u>قابل پذیرش است</u> .
		ماده (۴)	نسخ ضمنی	ماده (۱۶) و تبصره ماده (۶) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۳ و ماده (۱) قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۲۴	براساس ماده (۴) قانون مربوطه، وظیفه برآورد نیازمندی‌های کشور، خریدهای خارجی، تولید و خرید محصولات کشاورزی داخلی و تبدیل آنها به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و وظیفه ذخیره‌سازی و توزیع، به وزارت بازرگانی یا سازمان‌های وابسته و تابع آن سپرده شده است. ماده (۱) قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۲۴، به واگذاری کلیه اختیارات، وظایف و امور مربوط به سیاست‌گذاری،

اظهار نظر کارشناسی	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	وضعیت اعتبار	مواد مرتبط	عنوان قانون	ردیف
<p>برنامه‌ریزی، نظارت بر حوزه‌های تجارت اعم از صادرات، واردات و تنظیم بازار داخلی محصولات و صنایع تبدیلی بلافصل از وزارت صنعت، معدن و تجارت به وزارت جهاد کشاورزی، اشعار دارد. همچنین، ماده (۱۶) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۳، به اخذ مجوز وزارت صنعت، معدن و تجارت از وزارت جهاد کشاورزی، قبل از واردات کالاها و یا محصولات بخش کشاورزی (اعم از خام و یا فراوری شده) و یا مواد اولیه غذایی مورد نیاز صنایع غذایی و تبدیلی اشعار دارد. بنابراین نسخ ضمنی ماده (۴) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، قابل پذیرش است.</p>					
<p>اولاً، مستندات و دلایل عدم اعتبار صدر ماده (۵) بیان نشده است. بنابراین نمی‌توان در این رابطه، اظهار نظر کرد. از طرفی بندهایی که مستنداتی برای عدم اعتبار آنها، بیان شده، در قسمت مواد مرتبط، اسمی از آنها برده نشده است. بنابراین، در قسمت مواد مرتبط، علاوه بر ماده (۵) باید عبارت (بندهای «الف»، «ب» و «ج») نیز اضافه شود. ثانیاً، بند «الف» ماده (۵)، به انتقال شرکت دخانیات ایران با کلیه کارکنان و دارایی و تعهدات به وزارت صنایع و معادن انتقال اختیارات و وظایف وزیر و وزارت تعاون و امور روستاها به وزیر و وزارت صنایع و معادن، اذعان دارد. با وجود اشکالات یاد شده که باید در متن نهایی اصلاح شود، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی بندهای «الف»، «ب»</p>	<p>بند «الف» با اجرا منتفی است. بند «ب»، به موجب قانون ادغام شرکت سهامی بازرگانی دولتی ایران در سازمان گسترش خدمات بازرگانی و تغییر عنوان آن به شرکت بازرگانی دولتی ایران منحل شده و موضوع منتفی است. بند «ج» - موضوع منتفی است.</p>	نسخ ضمنی	ماده (۵)		

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					و ج « ماده (۵) <u>قابل پذیرش است</u> .
		ماده (۶)	نسخ ضمنی	شرکت‌های موضوع این قانون منحل و تنها شرکت دخانیات باقی است که به موجب قانون انتقال شرکت دخانیات ایران به وزارت صنعت، معدن و تجارت، مصوب ۱۳۹۱/۰۲/۱۰ از وزارت جهاد منتزع و به موجب اساسنامه جدید فعالیت می‌کند. ماده (۲) و تبصره‌های قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶.	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۶) <u>قابل پذیرش است</u> .
		ماده (۷)	موضوع منتفی		طبق ماده (۷) قانون مربوطه، «واحدهای ستادی وزارت کشاورزی و عمران روستایی عهده‌دار امور مربوط به تعیین سیاست‌ها و برنامه‌ریزی کشاورزی و عمران روستایی در قالب برنامه‌های عمرانی کشور و تهیه روش‌ها و ضوابط لازم و ایجاد هماهنگی و نظارت و ارزشیابی سازمان‌های مرکزی و استانی و واحدهای وابسته و فعالیت‌های اجرایی همچنین بررسی و هماهنگی بودجه و طرح‌ها و اجرای برنامه‌های ملی نظیر تحقیقات و مطالعات مورد نیاز در سطح کشور و کمک به تأسیس بانک‌های گسترش ناحیه‌ای یا استانی و کمک به تأمین منابع مالی آنها همچنین اجرای برنامه‌های ستادی خواهد بود». ماده یاد شده به تشریح وظایف واحدهای ستادی وزارت کشاورزی و عمران روستایی پرداخته است. با توجه به اینکه وظایف مذکور به‌رغم تغییر چندباره عناوین وزارتخانه، موضوعیت دارد، لذا برای پذیرش عدم اعتبار وظایف ذکر شده، نیاز است مستندی ارائه شود

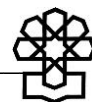
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					که گویای نسخ ضمنی یا نسخ صریح آنها باشد. نظر به عدم ارائه چنین مستندی، بی اعتباری ماده (۷) موصوف، با منطبق «موضوعاً منتفی»، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
		ماده (۸)	موضوع منتفی به وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۹ شورای عالی اداری	بند «۳» اصلاحات تشکیلاتی در سازمان های وابسته به وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۹ شورای عالی اداری	در ماده (۸) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، به تشکیل سازمانی به نام «سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی» در هریک از استان های کشور به پیشنهاد وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تصویب هیئت وزیران اشاره شده و در بند «۳» مصوبه شورای عالی اداری در مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۹ به انحلال «سازمان گسترش کشاورزی» اذعان شده است. بنابراین، حکم ماده (۸) قانون فوق الاشاره موضوعاً منتفی بوده و عدم اعتبار آن، <u>قابل پذیرش است.</u>
		ماده (۹) و تبصره	منتفی با اجرا		در ماده (۹) قانون مربوطه، بیان شده است: «سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی هر استان دارای شخصیت حقوقی بوده و اساسنامه آن به صورت نمونه و با توجه به مقررات این قانون براساس وظایف و اختیارات زیر به وسیله وزارت کشاورزی و عمران روستایی تنظیم و پس از تصویب کمیسیون های مربوط مجلسین به موقع اجرا گذاشته خواهد شد». با توجه به اینکه در مورخ ۱۳۵۷/۰۳/۰۱ «اساسنامه نمونه سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی استان» به تصویب کمیسیون های امور استخدام و سازمان های اداری، امور اقتصادی و دارایی و کشاورزی و عمران روستایی مجلس شورای ملی رسیده،

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>بنابراین منتفی با اجرا بودن و در نتیجه بی اعتباری صدر ماده (۹) قانون موصوف، <u>قابل پذیرش است</u>.</p> <p>در تبصره ذیل این ماده نیز مقرر شده است: «تا هنگامی که در هریک از مناطق کشور سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی تشکیل نگردیده است کلیه وظایف سازمان مزبور به عهده وزارت کشاورزی و عمران روستایی می باشد».</p> <p>نامعتبر بودن تبصره یاد شده، از این طریق قابل اثبات است که در تمامی استان‌ها، سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی ایجاد شود. طراحان در این رابطه، اطلاعات و مستندات ارائه نکرده‌اند، ولی اگر حمل بر صحت ادعای دستگاه مجری گذاشته شود، حکم تبصره ماده (۹) موضوعاً منتفی شده و عدم اعتبار آن، <u>قابل پذیرش است</u>. بنابراین، باید برای تبصره ماده (۹) <u>ردیف مستقلی ایجاد و ذیل وضعیت اعتبار آن، عبارت «موضوع منتفی» درج شود</u>.</p> <p>البته حتی اگر در تمامی استان‌ها چنین سازمانی تشکیل نشده باشد، با توجه به اینکه تأکید شده است وظایف محوله به سازمان را وزارت کشاورزی و عمران روستایی انجام خواهد داد، خللی در اجرای تبصره ماده (۹) پیش نمی آید. به جهت اینکه، در تغییر و تحولات ساختار وزارت کشاورزی و عمران روستایی، این وظیفه بر عهده وزارتخانه جدید گذارده شده است.</p>
	بند «الف» ماده (۹)	بند «الف» ماده (۹) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی، مصوب	موضوع منتفی	مستنداً به موجب بند «۳» اصلاحات تشکیلات در	بند «الف» ماده (۹) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				<p>۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی اداری سازمان گسترش منحل و وظایف باقیمانده آن به حوزه مرکزی و واحدهای خارج از مرکز وزارت کشاورزی منتقل می‌شود.</p> <p>بهموجب ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ کلیه وظایف و اختیارات این وزارتخانه بهموجب شرح وظایف تفصیل وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیئت وزیران رسیده است. در نتیجه با توجه به جمیع جهات موضوع این ماده منتهی است.</p>	<p>کشاورزی کشور مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، به ۱۲ وظیفه کلی سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی اشعار دارد. با توجه به اینکه، سازمان مذکور براساس مصوبه سال ۱۳۷۱ شورای اداری منحل اعلام شده است، در نتیجه سالبه به انتفای موضوع بودن بند «الف» ماده (۹) و بی‌اعتباری آن، قابل پذیرش است.</p>
	بند «ب» ماده (۹)	موضوع منتهی		<p>بهموجب بند «۳» اصلاحات تشکیلات در سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی اداری سازمان گسترش منحل شده است. لذا موضوع این ماده منتهی است.</p>	<p>بند «ب» ماده (۹) قانون مربوطه، در چهار جزء، منابع مالی و بودجه سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی را برشمرده است که با توجه به انحلال این سازمان براساس مصوبه سال ۱۳۷۱ شورای عالی اداری، عدم اعتبار این حکم به دلیل موضوع منتهی، قابل پذیرش است.</p>
	بند «ج» ماده (۹)	موضوع منتهی		<p>بهموجب بند «۳» اصلاحات تشکیلات در سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی، مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی اداری سازمان گسترش منحل شده است. لذا موضوع این ماده منتهی است.</p>	<p>بند «ج» ماده (۹) قانون مربوطه، به تشکیل شورایی به نام شورای عمران در رأس سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی و همچنین وظایف و اختیارات شورای عمران، پرداخته است. با توجه به انحلال این سازمان براساس مصوبه سال ۱۳۷۱ شورای عالی اداری، عدم اعتبار این حکم به دلیل موضوع منتهی، قابل پذیرش است.</p>
	بند «د» ماده (۹)	موضوع منتهی		<p>بهموجب بند «۳» اصلاحات تشکیلات در سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی، مصوب</p>	<p>بند «د» ماده (۹) قانون مربوطه، به نحوه انتخاب و انتصاب و حقوق و مزایای رئیس سازمان گسترش کشاورزی و عمران</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی اداری سازمان گسترش منحل شده است. لذا موضوع این ماده منتهی است. مصوبه سال ۱۳۷۱ شورای عالی اداری، عدم اعتبار این حکم به دلیل موضوع منتهی، <u>قابل پذیرش است.</u>	
	ماده (۱۱) و تبصره «۲»	موضوع منتهی		مطابق ماده (۴) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ مجلس شورای اسلامی، کلیه وظایف عمران روستایی وزارت کشاورزی و عمران روستایی مندرج در قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۰۱ مجلس شورای ملی به جهاد سازندگی واگذار شده و از این پس، وزارت کشاورزی و عمران روستایی، وزارت کشاورزی نامیده می‌شود و کلیه اعتبارات و امکانات و سازمان‌هایی که در رابطه با وظایف عمران روستایی فعالیت می‌کردند از این وزارتخانه منتزع و به جهاد سازندگی واگذار می‌گردد. همچنین به موجب ماده (۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ مجلس شورای اسلامی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی ادغام و وزارت جهاد کشاورزی با کلیه اختیارات و وظایفی که وزارتخانه‌های مذکور به موجب قوانین و مقررات مختلف دارا بوده‌اند، تشکیل می‌گردد.	در ماده (۱۱) قانون مربوطه، مقرر شده است، وزارت کشاورزی و عمران روستایی، سازمان تفصیلی تشکیلات خود را پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور به موقع اجراء گذارد. همچنین اجازه داده شده است، تا زمانی که تشکیلات مذکور به تصویب مراجع مربوط نرسیده است، تشکیلات و پستهای سازمانی فعلی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها و سازمانها و مؤسسات تابع و وابسته حسب مورد به فعالیت خود ادامه دهند. با توجه به اینکه، وزارتخانه مذکور براساس «قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸» به دو وزارتخانه کشاورزی و جهاد سازندگی تفکیک و وظایف کشاورزی به وزارت کشاورزی و وظایف عمران روستایی به وزارت جهاد سازندگی انتقال داده شد، لذا عدم اعتبار ماده (۱۱) قانون صدرالاشاره، <u>قابل پذیرش است.</u> به نظر می‌رسد بهتر است، به جای عبارت «موضوع منتهی» در ستون وضعیت اعتبار، عبارت «نسخ ضمنی» جایگزین شود.

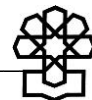
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		ماده (۱۲)	منتفی با اجرا		<p>ماده (۱۲) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، به مجوز سازمان برنامه و بودجه، جهت کسر اعتبارات جاری و عمرانی وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی و تعاون و امور روستاها و واحدهای تابعه از بودجه سال ۱۳۵۶ (۲۵۳۶ شاهنشاهی) و اختصاص آن به وزارت کشاورزی و عمران روستایی اشعار دارد.</p> <p>طبق متن مورد اشاره، سازمان برنامه و بودجه برای اجرای این حکم، مختار بوده است نه مکلف. لذا ممکن است سازمان مذکور بنا به تشخیص خود، حکم مربوطه را اجرا نکرده باشد. از طرفی، حکم مربوطه فقط برای سال ۱۳۵۶ معتبر بود.</p> <p>بنابراین، عدم اعتبار ماده (۱۲) قانون صدرالاشاره، قابل پذیرش است، ولی پیشنهاد می‌شود در قسمت وضعیت اعتبار، عبارت «مدت منقضی» جایگزین عبارت «منتفی با اجرا» شود.</p>
		ماده (۱۳)	منتفی با اجرا		<p>در ماده (۱۳) قانون مربوطه، مقرر شده است «آیین‌نامه‌های مربوط به امور اجرایی این قانون به پیشنهاد وزارت کشاورزی و عمران روستایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید». مواد (۱۰ و ۱۱) قانون موصوف، از جمله موادی هستند که قانونگذار، لزوم تدوین آیین‌نامه اجرایی را پیش‌بینی کرده است.</p> <p>با توجه به اینکه مستنداتی مبنی بر تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی مورد تأکید مواد (۱۰ و ۱۱) یافت نشد، لذا عدم اعتبار ماده (۱۳)، به دلیل منتفی با اجرا، قابل پذیرش نیست.</p>
		ماده (۱۴)	منتفی با اجرا		<p>مفاد ماده (۱۴) قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تجدید سازمان کشاورزی کشور، مصوب ۱۳۵۶/۰۳/۲۵، به ملغی‌الایر شدن قوانین مغایر با قانون مذکور پرداخته است. موضوع ماده (۱۴)، کلی و مبهم است و اساساً نمی‌توان به‌طور قطع به یقین، تشخیص داد که منظور ماده (۱۴) کدام قوانین مغایر است تا آنها را الغا کرد. بنابراین، چون در اجرا شدن ماده (۱۴) تردیدهای زیادی وجود دارد، سلب اعتبار از ماده مذکور به دلیل منتفی با اجرا، قابل پذیرش نیست .
۹۰	اساسنامه شرکت سهامی بازرگانی دولتی ایران، مصوب ۱۳۵۶/۰۴/۲۹ مجلس شورای ملی	ماده (۱۰)	موضوع منتفی	ماده (۴) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۷۹/۰۱/۱۷ امکان ادغام شرکت‌ها را پیش‌بینی کرده است. در راستای همین ماده به‌موجب ماده (۱) «اساسنامه شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران»، مصوب ۱۳۸۳/۰۳/۲۷ «شرکت سهامی بازرگانی دولتی ایران» با «سازمان گسترش خدمات بازرگانی» ادغام گردید و «شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران» تشکیل شد. با استناد به مصوبه شورای عالی اداری با عنوان ادغام شرکت سهامی بازرگانی دولتی ایران در سازمان گسترش خدمات بازرگانی و تغییر عنوان آن به شرکت بازرگانی دولتی ایران، مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۲۸ این شرکت منحل شده و اساسنامه آن نیز موضوعاً	مستندات و دلایل ارائه‌شده، دال بر نسخ کل قانون اساسنامه شرکت سهامی بازرگانی دولتی ایران، مصوب ۱۳۵۶/۰۴/۲۹ است؛ ولی مشخص نیست که چرا فقط به ماده (۱۰) اساسنامه مذکور اشاره شده است. ضمناً ماده (۱۰) اساسنامه شرکت سهامی بازرگانی دولتی ایران، مصوب ۱۳۵۶/۰۴/۲۹ به ترکیب مجمع عمومی پرداخته است و این ترکیب در ماده (۹) اساسنامه شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران، مصوب ۱۳۸۳/۰۳/۲۷ هیئت‌وزیران دستخوش تغییر شده است. لذا با توجه به اصل معتبر بودن قانون مؤخر، می‌توان گفت نسخ ضمنی ماده (۱۰) اساسنامه شرکت سهامی بازرگانی دولتی ایران، مصوب ۱۳۵۶/۰۴/۲۹ به‌موجب ماده (۹) اساسنامه شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران، مصوب ۱۳۸۳/۰۳/۲۷، قابل پذیرش است .

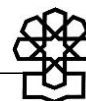
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				منتفی می‌باشد.	
۹۱	قانون انتقال قسمتی از وظایف وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۶/۱۲/۲۲ مجلس سنا	ماده واحده و تبصره‌های «۳» و «۴»	نسخ ضمنی	بهموجب قوانین ذیل کلیه این وظایف در قوانین بعدی مشخص شده‌اند: ۱. لایحه قانونی انتقال قسمتی از وظایف و اختیارات وزارتخانه‌های راه و ترابری و بهداری و بهزیستی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تشکیل شورای هماهنگی عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۲۱. ۲. قانون توزیع عادلانه آب، مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶. ۳. ماده (۲) «قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی»، مصوب ۱۳۶۴/۰۹/۰۷. ۴. تبصره «۲» قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱. ۵. قسمت دوم تصویب‌نامه هیئت‌وزیران با عنوان اهداف و وظایف تفصیلی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۷۲/۱۱/۱۳.	با توجه به وجود احکام مؤخر در راستای تعیین متولی اجرای وظایف مقرر در قانون انتقال قسمتی از وظایف وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۶/۱۲/۲۲ به‌ویژه تصویب‌نامه هیئت‌وزیران با عنوان اهداف و وظایف تفصیلی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۷۲/۱۱/۱۳ با اصلاحات بعدی، نسخ ضمنی ماده‌واحد و تبصره‌های «۳» و «۴» قانون اخیرالذکر، قابل پذیرش است.
۹۲	اساسنامه نمونه سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی استان، مصوب ۱۳۵۷/۰۳/۰۱ کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری، امور اقتصادی و دارایی و کشاورزی و عمران روستایی مجلس شورای ملی	مواد (۱ تا ۳) و مواد (۷ تا ۱۰)	موضوع منتفی	با توجه به مفاد ماده (۴) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ و بند «۳» مصوبه واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیردولتی، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۰۷ نسخ شده است.	با توجه به تصریح انتقال کلیه اعتبارات و امکانات و سازمان‌های مرتبط با عمران روستایی به وزارت جهاد سازندگی، در ماده (۴) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ و همچنین انحلال سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی در بند «۳» مصوبه واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیر دولتی، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۰۷، نسخ مواد (۱ تا ۳) و مواد (۷ تا ۱۰) اساسنامه نمونه سازمان گسترش کشاورزی و عمران روستایی استان، مصوب ۱۳۵۷/۰۳/۰۱، قابل پذیرش است.

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					می‌توان مواد (۴، ۶ و ۵) اساسنامه موصوف که به تشکیل و ترکیب شورای عمران استانی اشاره دارد نیز منسوخ اعلام کرد. چراکه شورای عمران روستایی به‌عنوان یکی از ارکان سازمان مورد نظر دانسته شده و با تشکیل این سازمان موضوعیت پیدا می‌کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود کل قانون اساسنامه مورد بحث نسخ‌شده اعلام شود. کمالینکه در برخی از موارد مشابه، با استناد به همین منطق، کل قانون مربوطه نامعتبر اعلام شده است.
۹۳	لایحه قانونی انتزاع شرکت سهامی کشاورزی و دام‌پروری شاور از وزارت دفاع ملی و انتقال آن به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۸/۰۴/۳۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	منتفی با اجرا	اگرچه مستندات مشخصی برای اجرای کامل حکم مورد نظر مبنی بر انتزاع و انتقال شرکت سهامی کشاورزی و دام‌پروری شاور از وزارت دفاع ملی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی وقت، ارائه نشده است، ولی با توجه به اینکه حدود یک‌سال بعد از تاریخ تصویب لایحه قانونی مورد بحث، اساسنامه شرکت سهامی کشاورزی و دام‌پروری سفیدرود توسط وزارت کشاورزی و عمران روستایی اصلاح و در مورخ ۱۳۵۹/۰۳/۳۱ به تصویب شورای انقلاب رسیده است. بنابراین عدم اعتبار لایحه قانونی موصوف، <u>قابل پذیرش است.</u> از طرفی ضرورت دارد در ستون مستندات و دلایل، <u>اصلاحیه اساسنامه مذکور قید شود.</u>	
۹۴	لایحه قانونی مجازات صید غیرمجاز از دریای خزر و خلیج فارس، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۰۴ شورای انقلاب	ماده (۳) و تبصره	نسخ ضمنی	بهموجب جزء «۱» بند «ب» ماده (۲۲) و انتهای بند «ب» ماده (۲۲) و جزء «۵» بند «ج» ماده (۲۲) قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴	در ماده (۳) و تبصره مربوطه از «لایحه قانونی مجازات صید غیرمجاز از دریای خزر و خلیج فارس»، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۰۴ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی، به مجازات مرتکبین صید غیرمجاز، از طریق ضبط آلات و ادوات صیادی ایشان به نفع

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	جمهوری اسلامی ایران				<p>شرکت سهامی شیلات ایران حکم شده است. گفتنی است در اینجا تفکیکی بین اشخاص ایرانی و غیرایرانی در شمول مجازات مذکور صورت نگرفته است.</p> <p>از آنجاکه در جزء «۱» از بند «ب» ماده (۲۲) «قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران»، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، فقط به صیادان غیرمجاز ایرانی اشاره شده، ضروری است در مستندات و دلایل نسخ، به حکم بند «الف» از ماده (۲۲) نیز اشاره شود که صید غیرمجاز اشخاص خارجی را نیز دربر می‌گیرد.</p> <p>همچنین در جزء «۵» از بند «ج» ماده (۲۲) «قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران»، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مجازات صید با آلات و ادوات غیرمجاز و نگهداری آنها معین شده است که ارتباطی با حکم ماده (۳) و تبصره آن از «لایحه قانونی مجازات صید غیرمجاز از دریای خزر و خلیج فارس»، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۰۴ شورای انقلاب، ندارد.</p> <p>بنابراین <u>ضروری است اصلاح شود</u> که نسخ ضمنی ماده (۳) و تبصره آن از «لایحه قانونی مجازات صید غیرمجاز از دریای خزر و خلیج فارس»، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۰۴ شورای انقلاب، به استناد احکام بند «الف» و جزء «۱» از بند «ب» ماده (۲۲) و انتهای ماده (۲۲) از «قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران»، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، <u>قابل پذیرش است</u>.</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		ماده (۶)	نسخ ضمنی	جزء «۵» بند «ب» ماده (۲۲) قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴	بهموجب ماده (۶) (اصلاحی ۱۳۹۹/۱۱/۰۸) «لایحه قانونی مجازات صید غیرمجاز از دریای خزر و خلیج فارس»، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۰۴ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی، احداث سد و کلهام صیادی در رودخانه‌های موضوع این قانون بدون اجازه شرکت سهامی شیلات ایران ممنوع اعلام شده و برای متخلفین مجازاتی در نظر گرفته شده است. درحالی‌که بهموجب جزء «۵» از بند «ب» ماده (۲۲) «قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران»، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، جرم‌انگاری برای تغییر مسیر، ایجاد موانع فیزیکی و احداث هرگونه تأسیسات غیرمجاز صرفاً برای رودخانه‌هایی که به‌عنوان مسیر مهاجرت یا تکثیر طبیعی آبریان تعیین شده‌اند صورت گرفته است. بنابراین از آنجاکه حکم اخیر کلیه رودخانه‌های موضوع «لایحه قانونی مجازات صید غیرمجاز از دریای خزر و خلیج فارس»، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۰۴ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی، را دربر نمی‌گیرد، نسخ ضمنی ماده (۶) از این قانون بهموجب جزء «۵» از بند «ب» ماده (۲۲) «قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران»، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی قابل پذیرش نیست.
		مواد (۷ و ۸)	موضوع منتفی		منتفی بودن موضوع مواد (۷) و (۸) از «لایحه قانونی مجازات صید غیرمجاز از دریای خزر و خلیج فارس» مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۰۴ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی، مبنی بر ملغی شدن «قانون صید غیرمجاز از دریای خزر» مصوب سال ۱۳۴۶ و کلیه

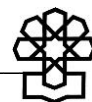
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					قوانین دیگر مغایر و نیز تعیین دستگاه‌های متولی اجرای این قانون، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۹۵	لایحه قانونی بخشودگی خسارت تأخیر تأدیه قبوض اقساطی زارعین مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۱۴ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	مواد (۱، ۲، ۴ و ۵)	مدت منقضی		بر اساس لایحه قانونی مربوطه، دولت به زارعان بدهکار فرصت ۱۸ ماهه‌ای داده است که با پرداخت اصل بدهی‌های سررسید خود به بانک تعاون کشاورزی، از بخشودگی خسارت تأخیر برخوردار شوند. با توجه به اینکه، در حال حاضر، مهلت ۱۸ ماهه مذکور به پایان رسیده است، لذا نسخ لایحه قانونی بخشودگی خسارت تأخیر تأدیه قبوض اقساطی زارعین مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۱۴ با منطبق مدت منقضی، <u>قابل پذیرش است</u> . البته لازم به توضیح است که لایحه قانونی موصوف متشکل از یک ماده واحد است بدون هیچ بند و تبصره‌ای. لذا در قسمت مواد مرتبط باید عبارت «ماده واحد» جایگزین عبارت «مواد ۱، ۲، ۴ و ۵» شود.
۹۶	لایحه قانونی ترتیب رسیدگی به اختلافات و دعاوی مربوط به اراضی گنبد و دشت گرگان، مصوب ۱۳۵۸/۰۶/۲۵ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	کل قانون	مدت منقضی	ماده (۴) همین قانون	با توجه به اینکه در تبصره «۴» (نه ماده ۴) لایحه قانونی ترتیب رسیدگی به اختلافات و دعاوی مربوط به اراضی گنبد و دشت گرگان مصوب سال ۱۳۵۸، مهلت یک‌ساله برای طرح و رسیدگی به شکایات و دعاوی تعیین شده است و همچنین صراحتاً بیان شده که بعد از پایان مهلت مقرر، به هیچ‌گونه دعوی ترتیب اثر داده نخواهد شد، بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای عدم اعتبار قانون مورد بحث با منطبق مدت منقضی، <u>قابل پذیرش است</u> . البته همان‌گونه که در ابتدای توضیحات بیان شد، در ستون

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				مستندات و دلایل، عبارت «ماده (۴)» باید به عبارت «تبصره (۴)» اصلاح شود.	
۹۷	قانون نحوه و واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۵	ماده (۱)	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۱» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱.	در ابتدا باید گفت، با توجه به اینکه، قانون نحوه و واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۵، در دو مرحله و در تاریخ‌های ۱۳۵۸/۱۲/۱۱ و ۱۳۵۹/۰۱/۲۶ اصلاح شده است، بنابراین برای نسخ یا عدم اعتبار آن، باید به قوانین مؤخر استناد کرد نه آیین‌نامه اجرایی. به‌ویژه اینکه در قانون اخیرالتصویب (۱۳۵۹/۰۱/۲۶)، هیچ اشاره‌ای به تدوین آیین‌نامه اجرایی نشده است.
		ماده (۱) بند «الف»	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۵» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱.	از طرفی، در برخی از ردیف‌ها، تاریخ تصویب لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، اشتبهاً ۱۳۵۹/۰۱/۲۱ درج شده که تاریخ صحیح ۱۳۵۹/۰۱/۲۶ است و باید اصلاح شود. همچنین در برخی از ردیف‌ها، تاریخ تصویب آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی یاد شده، ذکر نشده و در برخی ردیف‌ها ذکر نشده است که نیاز به اصلاح دارد. به‌نحوی که همه ردیف‌ها باید یکسان بوده و تاریخ تصویب درج شود.
		ماده (۱) بند «ب»	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۴» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱.	علاوه‌براین، قانون مصوب سال ۱۳۵۸ در پی اصلاحیه ۲۶ فروردین‌ماه ۱۳۵۹، نسخ صریح شده است و باید جزو احکام منسوخ صریح قرار گیرد نه منسوخ ضمنی. در این راستا می‌توان به مواد (۸ و ۹) قانون مصوب سال ۱۳۵۹ استناد کرد. در ماده (۸) تصریح شده است: «کلیه قوانین مخالف این قانون لغو می‌شود».
		ماده (۱) بند «ج»	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۶» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱.	
		ماده (۱) بند «د»	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۳» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱.	

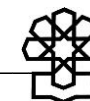
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
		ماده (۱) بند «ه»	نسخ ضمنی	بهموجب جزء «الف» بند «۷» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱	همچنین در ماده (۹) بیان شده است: «این لایحه قانونی جایگزین لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی نحوه واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۱۱ می‌باشد».
		ماده (۱) بند «و»	نسخ ضمنی	بهموجب جزء «ب» بند «۷» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱	بنابراین، قانون ناسخ مصوبه ۱۳۵۸/۰۶/۲۵، قانون تصویب‌شده در تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۱۱ و قانون ناسخ صریح مصوبه ۱۳۵۸/۱۲/۱۱، قانون تصویب‌شده در تاریخ ۱۳۵۹/۰۱/۲۶ است.
		ماده (۱) بند «ز»	نسخ ضمنی	بهموجب جزء «د» بند «۷» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱	با این تفاسیر، پیشنهاد می‌شود در وهله اول، ردیف قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۵ از این طرح حذف شده و به فهرست قوانین منسوخ صریح اضافه شود. اگر هم قرار بر این باشد که قانون مذکور جزو احکام منسوخ ضمنی قرار گیرد، باید در ستون مستندات و دلایل اصلاحاتی صورت گرفته و «لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۰۶/۲۵، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶» جایگزین شود.
		ماده (۱) بند «ح»	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۸» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱	فارغ از مباحث بیان‌شده، عدم اعتبار کل قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۵، <u>قابل پذیرش است.</u>
		ماده (۱) بند «ط»	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۹» ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱	
		ماده (۲)	موضوع منتفی		
		تبصره ماده (۲)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۵) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۱/۲۶ و بند «ب» ماده (۱۶) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۳)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۴) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		ماده (۴)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۴) و تبصره ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۵)	موضوع منتفی		
		ماده (۶)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۷)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۲) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		ماده (۷) بند «الف»	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در	

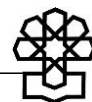
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۷) بند «ب»	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۲) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۷) بند «ج»	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۲) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۷) بند «د»	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۲) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۷) بند «ه»	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۲) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۷) بند «و»	نسخ ضمنی	بهموجب مواد (۲ و ۳) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶ و ماده (۴) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۸)	نسخ ضمنی	بهموجب مواد (۱ و ۲) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		تبصره ماده (۸)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۳) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		ماده (۹)	نسخ ضمنی	بهموجب مواد (۴) و (۸) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		ماده (۱۰)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۶) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		تبصره «۱» ماده (۱۰)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۶) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		تبصره «۲» ماده (۱۰)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۶) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		تبصره «۳» ماده (۱۰)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۶) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		ماده (۱۱)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۱۹) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۱۲)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۵) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		تبصره ماده (۱۲)	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۵» ماده (۵) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶	
		ماده (۱۳)	نسخ ضمنی	بهموجب مواد (۲۲ و ۳۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۱۴)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۳۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱ و مواد (۷۵) و (۸۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین، مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸	
		ماده (۱۵)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۵) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶ و ماده (۸۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین، مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸	
		ماده (۱۶)	نسخ ضمنی	بهموجب بند «۱» قسمت ۱ ماده (۵) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶ و بند «۱» قسمت ماده (۱۶) و ماده (۲۲) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۱۷)	موضوع منتفی		
		ماده (۱۸)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۵) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۶ و بند «ب» ماده (۱۶) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱	
		ماده (۱۹)	موضوع منتفی		
		ماده (۲۰)	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۳۲) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در	

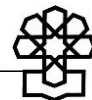
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی		
				حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱			
				ماده (۲۱)		مدت منقضی	
				تبصره ماده (۲۱)		مدت منقضی	
				ماده (۲۲)		با اجرا منتفی	
				تبصره «۱» ماده (۲۲)		با اجرا منتفی	
				تبصره «۲» ماده (۲۲)		نسخ ضمنی	بهموجب بندهای «۲» و «۳» ماده (۵) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱
				ماده (۲۳)		موضوع منتفی	
				ماده (۲۴)		نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۳۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۱، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱ و ماده (۸۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین، مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸
				ماده (۲۵)		موضوع منتفی	
				ماده (۲۶)		موضوع منتفی	
۹۸	لایحه قانونی اجازه فروش و اجاره تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و	کل قانون	نسخ ضمنی	مستند نسخ ضمنی هستند عبارتند از: اصل (۴۴) قانون اساسی، مواد (۱۵، ۱۶ و ۱۷) قانون برنامه سوم توسعه	با توجه به اینکه بخشی از مستندات قانونی مورد اشاره برای نسخ ماده‌واحد لایحه قانونی مربوطه، احکام برنامه‌های پنج‌ساله سوم و چهارم توسعه هستند که احکام آنها به‌طور خودکار بعد از اتمام		

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	دام‌پروری، مصوب ۱۳۵۸/۰۷/۱۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران			اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۷۹/۰۱/۱۷، اساسنامه سازمان خصوصی‌سازی، مصوب ۱۳۸۰/۰۱/۲۹، مواد (۱ و ۱۴) قانون نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت به ایثارگران و کارگران، مصوب ۱۳۷۳/۰۵/۱۲، چگونگی سیاست واگذاری سهام متعلق به دولت و سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی، مصوب ۱۳۷۰/۰۲/۱۵، ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی [قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی] مصوب ۱۳۸۷/۰۳/۲۵، بند «ج» سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۸۵/۰۴/۱۰.	دوره پنج‌ساله برنامه از موضوعیت خارج می‌شود، بنابراین می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی لایحه قانونی اجازه فروش و اجاره تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دام‌پروری، مصوب ۱۳۵۸/۰۷/۱۷، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۹۹	لایحه قانونی مربوط به تغییر مأمور اجرای ماده (۱۵) مکرر قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب فروردین‌ماه ۱۳۴۸، مصوب ۱۳۵۸/۰۷/۱۹ شورای انقلاب	ماده‌واحد	نسخ ضمنی	ماده (۱) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی، مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۲۲	با توجه به اینکه مستند قانونی مورد اشاره برای نسخ ماده‌واحد لایحه قانونی مربوطه، حکمی از برنامه پنج‌ساله سوم توسعه بوده که احکام آنها به‌طور خودکار بعد از اتمام دوره پنج‌ساله برنامه از موضوعیت خارج می‌شود، بنابراین می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی لایحه قانونی مربوط به تغییر مأمور اجرای ماده (۱۵) مکرر قانون حفاظت و بهره‌برداری از

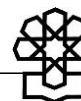
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	جمهوری اسلامی ایران				جنگل‌ها و مراتع، مصوب فروردین‌ماه ۱۳۴۸، مصوب ۱۳۵۸/۰۷/۱۹، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۰۰	لایحه قانونی اجازه صدور پروانه دامداری برای دامدارانی که تا شهریورماه ۱۳۵۸ بدون اخذ پروانه، دامداری ایجاد نموده‌اند، مصوب ۱۳۵۸/۰۷/۲۹ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	نسخ ضمنی	ماده (۵) قانون نظام جامع دامپروری، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۷	با توجه به تفاوت‌های موجود بین ماده واحد لایحه قانونی مربوطه و ماده (۵) قانون نظام جامع دامپروری، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۷، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده واحد لایحه قانونی مورد بحث، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۰۱	لایحه قانونی راجع به رفع مشکلات شرکت سهامی شیلات جنوب ایران، مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۰۳ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	بندهای «الف» و «ب» و «ج» ماده واحد	نسخ ضمنی	شرکت سهامی شیلات جنوب ایران به موجب لایحه قانونی انتزاع شرکت سهامی شیلات جنوب ایران از وزارت دفاع ملی و ادغام آن در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تشکیل شرکت سهامی شیلات ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۰۶ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران، با کلیه دارایی، تأسیسات و پرسنل غیرنظامی، دیون و تعهدات و اعتبارات از وزارت دفاع ملی منتزع و در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی ادغام گردید و اساسنامه آن مورخ ۱۳۴۶/۱۱/۱۶ با اجاره این قانون به تصویب هیئت وزیران رسید. بنابراین شرکت سهامی شیلات جنوب ایران دیگر حیات حقوقی ندارد و این قانون موضوعاً منتفی است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، مبنی بر ادغام شرکت سهامی شیلات جنوب ایران در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، منتفی بودن موضوع «لایحه قانونی راجع به رفع مشکلات شرکت سهامی شیلات جنوب ایران، مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۰۳ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی، <u>قابل پذیرش است</u> ». گفتنی است در وضعیت اعتبار حکم مذکور عبارت «نسخ ضمنی» درج شده که <u>ضروری است به «موضوع منتفی» اصلاح شود</u> . همچنین در ستون مربوط به مواد مرتبط <u>باید عبارت «کل قانون» درج شود</u> . ضمن اینکه سال تصویب اساسنامه شرکت سهامی شیلات ایران، ۱۳۶۴ است که در ستون مستندات و دلایل، به اشتباه ۱۳۴۶ درج شده و <u>باید اصلاح شود</u> .
۱۰۲	لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد قانون	کل قانون ماده (۳)	موضوع منتفی	بند «۳» اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته	اصلاحات درج شده در بند «۳» از مصوبه «اصلاحات تشکیلاتی در

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	گسترش کشاورزی در قطب‌های کشاورزی، مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران			به وزارت کشاورزی	سازمان‌های وابسته به وزارت کشاورزی «مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۹ هیئت‌وزیران، لزوماً نافی «لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد قانون گسترش کشاورزی در قطب‌های کشاورزی» و ماده (۳) آن نیست و لذا نسخ آن به دلیل منتهی بودن موضوع، قابل پذیرش نیست.
۱۰۳	لایحه قانونی تمدید مدت مقرر در ماده (۱۵) قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعان مستأجر، مصوب بیست‌وسوم دی‌ماه ۱۳۴۷، مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	مدت منقضی		با توجه به اتمام مهلت پنج‌ساله مقرر در لایحه قانونی تمدید مدت مقرر در ماده (۱۵) قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعان مستأجر مصوب بیست‌وسوم دی‌ماه ۱۳۴۷، مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۷ شورای انقلاب، عدم اعتبار ماده واحد قانون موصوف به دلیل انقضای مدت، قابل پذیرش است.
۱۰۴	لایحه قانونی تشکیل صندوق کمک به تولیدکنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی و لغو قوانین بیمه کشاورزی و صندوق امداد روستاییان، مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۰۸ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	کل قانون	نسخ ضمنی		در تبصره «۶» از «قانون بیمه کشاورزی»، مصوب ۱۳۶۲/۰۳/۰۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است که صندوق کمک به تولیدکنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی به تدریج به فعالیت‌های خود در مکان‌هایی که صندوق بیمه کشاورزی مستقر شده است، خاتمه دهد؛ به عبارتی صراحتاً حکم به انحلال صندوق مذکور داده نشده است. با تصویب «قانون بیمه محصولات کشاورزی»، مصوب ۱۳۶۲/۰۳/۰۱، این تبصره منتهی با اجرا گردید. بنابراین نسخ ضمنی لایحه قانونی «تشکیل صندوق کمک به تولیدکنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی و لغو قوانین بیمه کشاورزی و صندوق امداد روستاییان»، مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۰۸ شورای انقلاب، با استناد به «قانون بیمه کشاورزی» قابل پذیرش نیست. البته در ستون مستندات برای این قانون درج شده است که

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					«این تبصره منتفی با اجرا گردید» در حالی که موضوع نسخ ضمنی کل قانون است و نه تبصره‌ای از آن.
۱۰۵	لایحه قانونی راجع به نحوه واگذاری اراضی ملکی آقای هوشنگ صمصام بختیار واقع در قریه چیچک‌لو به کشاورزان، مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۲۶ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	منتفی با اجرا	موضوع قانون مربوطه، به واگذاری قطعه بخشی از اراضی واقع در قریه چیچک‌لو به مالکیت آقای هوشنگ صمصام بختیار به کشاورزان اشاره دارد. به عبارتی در اثر اجرای قانون مورد بحث، حق مالکیت برای کشاورزان مربوطه ایجاد شده است که در مواقع لزوم به‌ویژه در دعاوی حقوقی، با استناد به همین قانون، صحت مالکیت خود را اثبات می‌کنند. حال اگر قانون مربوطه نسخ شود، ممکن است در دعاوی مالکیت، حقوق قانونی اشخاص مورد تضییع قرار گیرد. بنابراین عدم اعتبار ماده واحد لایحه قانونی راجع به نحوه واگذاری اراضی ملکی آقای هوشنگ صمصام بختیار واقع در قریه چیچک‌لو به کشاورزان، مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۲۶، کافی و قابل پذیرش نیست و لزوماً نمی‌توان با ادله منتفی با اجرا، این قانون را ملغی‌الاثراً اعلام کرد.	
۱۰۶	لایحه قانونی راجع به خرید شیره خشخاش و تریاک از کمیته‌های انقلاب، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۰۶ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	نسخ ضمنی	با توجه به عمومیت ماده (۲۵) «لایحه قانونی تشدید مجازات مرتکبین جرائم مخدر و اقدامات تأمینی و درمانی به منظور مداوا و اشتغال به کار معتادین»، مصوب ۱۳۵۹/۰۳/۱۹ و «قانون راجع به انحلال سازمان معاملات تریاک»، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۳	بهموجب «لایحه قانونی راجع به خرید شیره خشخاش و تریاک از کمیته‌های انقلاب»، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۰۶ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی، به وزارت کشاورزی و عمران روستایی اجازه داده شده است که شیره خشخاش و تریاک مکشوفه توسط کمیته‌های انقلاب و سپاه پاسداران را بر طبق ضوابط سازمان معاملات تریاک خریداری نماید. در ماده (۲۵) از «لایحه قانونی تشدید مجازات مرتکبین جرائم مخدر و اقدامات تأمینی و درمانی به منظور مداوا و اشتغال به کار معتادین»، مصوب ۱۳۵۹/۰۳/۱۹ با اصلاحات و الحاقات

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>بعدی، مقرر شد کلیه قوانین و مقررات مربوط به منع کشت خشخاش و استعمال مواد مخدر و مجازات مرتکبین جرائم راجع به مواد مذکور ملغی شوند که این حکم ارتباطی با نسخ «لایحه قانونی راجع به خرید شیره خشخاش و تریاک از کمیته‌های انقلاب، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۰۶ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی» ندارد.</p> <p>از طرفی «قانون راجع به انحلال سازمان معاملات تریاک»، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۳ در قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت»، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۰۵ مجلس شورای اسلامی نسخ شده است.</p> <p>بنابراین نسخ ضمنی «لایحه قانونی راجع به خرید شیره خشخاش و تریاک از کمیته‌های انقلاب»، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۰۶ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی، با استناد به مستندات و دلایل مطرح شده، قابل پذیرش نیست.</p>
۱۰۷	لایحه قانونی راجع به فروش خاویار براساس آخرین نرخ‌های فروش خاویار در بازارهای بین‌المللی، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۰ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	نسخ ضمنی	<p>به موجب بند «د» ماده (۲۲) قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبزی جمهوری اسلامی ایران»، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴، صرفاً درخصوص منوط کردن فروش خاویار به کسب اجازه از سازمان شیلات اشاره شده است و نه نرخ‌گذاری آن. ضمن اینکه این بند منسوخ شده است. بنابراین نسخ ضمنی «لایحه قانونی راجع به فروش خاویار براساس آخرین نرخ‌های فروش خاویار در بازارهای بین‌المللی»، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۰ شورای انقلاب قابل پذیرش نیست.</p>	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
۱۰۸	لایحه قانونی انحلال شرکت سهامی خدمات جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	کل قانون	نسخ ضمنی	با توجه به انحلال شرکت سهامی خدمات جنگل‌ها و مراتع و اینکه وظایف این شرکت به سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور منتقل شده است. علاوه بر این، وظایف این شرکت در قوانین مربوط به تشکیلات وزارت جهاد کشاورزی فعلی آورده شده است. جزءهای «۱» تا «۳» بند «ج» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲ هیئت وزیران لحاظ شده است.	مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی کل قانون لایحه قانونی انحلال شرکت سهامی خدمات جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷، <u>قابل پذیرش است.</u>
۱۰۹	لایحه قانونی راجع به انحلال مؤسسه گیاه‌شناسی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۹ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	کل قانون	موضوع منتفی	نظر به انحلال این مؤسسه و با توجه به شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی که وظایف این مؤسسه در آنجا لحاظ شده، این قانون موضوع منتفی است.	لایحه قانونی راجع به انحلال مؤسسه گیاه‌شناسی ایران، همان‌گونه که اسمش هویداست، به انحلال مؤسسه مذکور و انتقال وظایف آن به وزارت کشاورزی و عمران روستایی اشاره دارد، ولی اگر این لایحه قانونی نسخ شود به معنای این می‌تواند باشد که قانونگذار با نسخ این لایحه از تصمیم قبلی خود مبنی بر انحلال مؤسسه گیاه‌شناسی ایران برگشته و به نوعی به دنبال احیای آن است. بنابراین به نظر می‌رسد، نسخ لایحه قانونی راجع به انحلال مؤسسه گیاه‌شناسی ایران، مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۹، ابهاماتی در ادامه به وجود آورد که موجب بروز مشکلاتی برای مجریان شود. بنابراین می‌توان گفت که عدم اعتبار لایحه قانون مذکور، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
۱۱۰	لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احداثی سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۰۴ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	کل قانون	موضوع منتفی	نظر به اینکه سازمان عمران قزوین مجری اجرای این قانون است و این سازمان به موجب بند «۲» مصوبه واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیردولتی، مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی اداری منحل شده است. لذا قانون مذکور موضوع منتفی می‌باشد.	<u>اولاً</u> ، براساس ماده (۹) لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احداثی سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۰۴، «وزارت کشاورزی و عمران روستایی مأمور اجرای این لایحه قانونی» تعیین شده است نه سازمان عمران قزوین. <u>ثانیاً</u> ، در اثر اجرای قانون موصوف، خارج از ضوابط جاری زمان

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>وقت، حقوقی برای زارعین صاحب‌نسق و باغداران ایجاد شده است که با نسخ این قانون، حقوق کشاورزان تضییع خواهد شد.</p> <p>ثالثاً، موضوع لایحه قانونی مذکور، به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احدائی سازمان عمران قزوین به کشاورزان اشاره دارد و نمی‌توان پذیرفت که با انحلال سازمان عمران قزوین، اعیانی و تأسیسات باغات احدائی توسط این سازمان نیز از حیز انتفاع خارج می‌شود. به عبارتی اگرچه دیگر سازمانی به نام سازمان عمران قزوین وجود ندارد، ولی اموال و دارایی‌های این سازمان کماکان پابرجاست و قانونگذار می‌تواند نسبت به تعیین تکلیف آنها، قواعدی وضع کند.</p> <p>بنابراین صرف استناد به انحلال سازمان عمران قزوین که به اشتباه مجری قانون مورد بحث تلقی شده است، نمی‌تواند نسخ‌کننده کل لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی ...، مصوب سال ۱۳۵۸ تلقی شود.</p> <p>بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای عدم اعتبار کل قانون لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احدائی سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۰۴، کافی نبوده و قابل پذیرش نیست.</p>
۱۱۱	لایحه قانونی راجع به انتقال مراکز ۱۰گانه آموزش روستایی سازمان ملی سوادآموزی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی،	ماده واحد	منتفی با اجرا		<p>ماده واحد لایحه قانونی مربوطه، متشکل از سه فراز است: فراز اول، به انتقال مراکز ۱۰گانه آموزش روستایی سازمان ملی سوادآموزی از تاریخ ۱۳۵۸/۰۴/۰۱ به وزارت کشاورزی و عمران روستایی تصریح دارد.</p> <p>در فراز دوم این ماده واحد، انتقال کلیه وظایف، کارکنان، دارایی،</p>

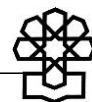
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۲۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران				اختیارات، تعهدات و مطالبات مراکز ۱۰ گانه آموزش روستایی به دستورالعملی احاله شده است که از طرف وزارت کشاورزی و عمران روستایی تنظیم خواهد شد. همان گونه که مشخص است، فقط زمانی می توان اجرای تکلیف واگذاری مراکز مزبور را پذیرفت که دستورالعمل مورد اشاره، تدوین و ابلاغ شده باشد، ولی با توجه به اینکه چنین دستورالعملی یافت نشد، نمی توان در مورد عدم اعتبار فرازهای اول و دوم ماده واحده، اظهار نظر قطعی کرد. همچنین در فراز سوم، تصریح شده که از تاریخ ۱۳۵۸/۰۴/۰۱ مستخدمین مراکز گانه آموزش روستایی از لحاظ استخدامی تابع مقررات قانونی استخدام کشوری و آیین نامه اجرایی ماده (۱۵۰) الحاقی به قانون مذکور خواهند بود. با توجه به اینکه، در صورت سلب اعتبار فراز سوم، قواعد استخدامی کارکنان مراکز مورد بحث، تحت الشعاع قرار می گیرد و معلوم نمی شود که از این به بعد، چه قواعدی برای کارکنان این مراکز حاکم خواهد بود، لذا باید گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای سلب اعتبار ماده واحده لایحه قانونی راجع به انتقال مراکز ۱۰ گانه آموزش روستایی سازمان ملی سوادآموزی به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۲۷، <u>قابل پذیرش نیست.</u>
۱۱۲	لایحه قانونی راجع به افزایش رقم وام های پرداختی شرکت دخانیات ایران به توتون کاران و تنباکوکاران مندرج در	ماده واحده	منتفی با اجرا		با توجه به اینکه در ماده واحده لایحه قانونی مربوطه، ضوابط مستقلی برای بدهکاران مستنکف از پرداخت اقساط تسهیلات پرداختی توسط شرکت دخانیات ایران تعیین شده است و حال ممکن است افرادی وجود داشته باشند که جزو بدهکاران

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	قانون لازم‌الاجرا بودن قراردادهای بین مؤسسه دخانیات و سازمان چای با توتون کاران و چای کاران، مصوب سال ۱۳۴۷، مصوب ۱۳۵۹/۰۱/۲۳ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران				مستنکف باشند، ولی دستگاه اجرایی هنوز آنها را شناسایی نکرده است، لذا در صورت نسخ این لایحه قانونی، نحوه برخورد با این‌گونه افراد در صورت شناسایی دچار خلاء قانونی خواهد شد. بنابراین، عدم اعتبار ماده‌واحد لایحه قانونی مربوطه، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۱۳	لایحه قانونی انتزاع شرکت سهامی شیلات جنوب ایران از وزارت دفاع ملی و ادغام آن در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تشکیل شرکت سهامی شیلات ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۰۶ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده‌واحد	منتفی با اجرا	در تاریخ ۱۳۶۴/۱۱/۱۶ اساسنامه شرکت سهامی شیلات ایران به تصویب هیئت‌وزیران رسید.	از آنجا که تشکیل شرکت سهامی شیلات ایران و تصویب اساسنامه آن، به موجب «لایحه قانونی انتزاع شرکت سهامی شیلات جنوب ایران از وزارت دفاع ملی و ادغام آن در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تشکیل شرکت سهامی شیلات ایران»، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۰۶ شورای انقلاب صورت گرفته است، نسخ این لایحه قانونی <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۱۴	لایحه قانونی مربوط به ایجاد تسهیلات در مورد دیون معوقه اشخاص، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده‌واحد	منتفی با اجرا		در ماده‌واحد لایحه قانونی مربوط به ایجاد تسهیلات در مورد دیون معوقه اشخاص، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۳۱، وزیر کشاورزی و عمران روستایی مجاز شده است با ترتیبات خاصی که در این قانون مقرر شده، در مورد پرونده‌های مربوط به اشخاصی که به آن وزارتخانه یا مؤسسات تابعه آن بدهی معوقه دارند، تسهیلات لازم را فراهم کند. از جمله ترتیبات مذکور این است که اگر اصل بدهی اشخاص از پنجاه هزار ریال کمتر باشد، اصل وام و خسارات و بهره‌های متعلقه بخشوده می‌شود و هرگاه اصل بدهی بیش از

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					پنجاه هزار ریال باشد، اشخاص با پرداخت اصل بدهی خود ظرف یکسال، از پرداخت خسارات تأخیر تأدیه و بهره و خسارات دادرسی و امثال آنها معاف خواهد شد. با توجه به اینکه، تعیین تکلیف بدهی‌های مورد نظر لایحه قانونی، منوط به احراز یکسری شرایط شده است، بنابراین منتفی با اجرا شدن تکلیف مذکور را تنها زمانی می‌توان پذیرفت که مستندات معتبری برای اجرایی شدن آن با رعایت تمامی شرایط ارائه شود. با توجه به عدم ارائه مستندات معتبر برای سلب اعتبار ماده‌واحد لایحه قانونی مربوط به ایجاد تسهیلات در مورد دیون معوقه اشخاص، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۱۳، نامعتبر دانستن قانون موصوف، قابل پذیرش نیست.
۱۱۵	لایحه قانونی راجع به واگذاری مؤسسات مرغداری و گاوداری متروکه به احیاکنندگان مؤسسات مذکور، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۱۳ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده‌واحد	منتفی با اجرا		در این قانون مقرر شده است افرادی که مؤسسه مرغداری و گاوداری و غیره رهاشده و متروکه در دوران انقلاب اسلامی را احیا کرده و به حالت بهره‌برداری در آورده‌اند، در صورت پرداخت مابه‌التفاوت ارزش آنها از هزینه‌های احیا به صاحبان اولیه به‌صورت نقد یا اقساط یا تودیع وجه مذکور نزد وزارت کشاورزی و عمران روستایی، صاحب این مؤسسات شوند. از آنجاکه نمی‌توان با قطعیت گفت که حکم مذکور به‌طور کامل به اجرا درآمده است یا خیر (آیا مرغداری و گاوداری متروکه‌ای باقی نمانده است)، بنابراین منتفی با اجرا شدن این ماده‌واحد قابل پذیرش نیست.
۱۱۶	لایحه قانونی الحاق دو تبصره به لایحه قانونی راجع به انتقال سهام و دارایی و	ماده‌واحد	منتفی با اجرا		لایحه قانونی مربوطه، همان‌گونه که از عنوان آن برمی‌آید، به الحاق دو تبصره به لایحه قانونی راجع به انتقال سهام و دارایی و

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	تعهدات شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی شیر ایران و اداره صنعت شیر کشور زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۲۰ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران				تعهدات شرکت سهامی تهیه و توزیع شیر ایران به شرکت سهامی شیر ایران و اداره صنعت شیر کشور زیر نظر وزارت کشاورزی و عمران روستایی، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۲۰ اشعار دارد که این امر انجام شده است. از این نظر، مصوبه مذکور منتفی با اجرا قلمداد می‌شود. ولی این نکته نیز وجود دارد که ممکن است با نامعتبر دانستن این مصوبه، مفاد اضافه شده به لایحه قانونی اخیرالذکر نیز مورد خدشه قرار گیرد. به عبارتی نامعتبر دانستن قانون مورد بحث، این برداشت را به ذهن متبادر می‌سازد که قانونگذار از نظر قبلی خود مبنی بر الحاق دو تبصره برگشته است و به نوعی با قانون جدید، قانون قبلی را نسخ ضمنی کرده است که قاعداً قانونگذار چنین قصدی ندارد. لذا به نظر نسخ مصوبه مورد بحث با منطق منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۱۷	لایحه قانونی راجع به استفاده از مبلغ ۲۰ میلیارد ریال حاصل از قطع کمک دولت به قیمت گوشت مصرفی تهران و اصفهان جهت بهبود امر دام‌پروری و احیای دام‌پروری سنتی روستایی، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۱۵ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	منتفی با اجرا		با توجه به اینکه مستنداتی در رابطه با اجرای موضوع لایحه قانونی مربوطه (اجازه دولت برای اختصاص مبلغ ۲۰ میلیارد ریال حاصل از قطع کمک به قیمت گوشت مصرفی در تهران و اصفهان به وزارت کشاورزی و عمران روستایی جهت صرف در بهبود امر دام‌پروری و احیای دام‌پروری سنتی) ارائه نشده است، نمی‌توان حکم لایحه قانونی موصوف را منتفی با اجرا دانست. به‌طور کلی، عدم اعتبار ماده واحد لایحه قانونی راجع به استفاده از مبلغ ۲۰ میلیارد ریال حاصل از قطع کمک دولت به قیمت گوشت مصرفی تهران و اصفهان جهت بهبود امر دام‌پروری و احیای

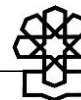
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					دام‌پروری سنتی روستایی، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۱۵، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست.</u>
۱۱۸	لایحه قانونی راجع به تأمین گوشت مصرفی کشور، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	منتفی با اجرا		لایحه قانونی راجع به تأمین گوشت مصرفی کشور - مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱، به اجازه وزارت کشاورزی و عمران روستایی برای واردات تعداد یکصد و یازده هزار رأس گوسفند و بز زنده و سی هزار رأس گوساله زنده بدون رعایت تشریفات مناقصه، اشعار دارد. سیاق حکم مذکور نشان می‌دهد که اجرای آن محدود به مقطع خاصی بوده است و از طرفی وزارتخانه مربوط نسبت به اجرای تکلیف، مجاز بوده است نه مکلف. بنابراین عدم اعتبار ماده واحد لایحه قانونی راجع به تأمین گوشت مصرفی کشور مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب، <u>قابل پذیرش است.</u>
۱۱۹	لایحه قانونی اضافه نمودن چهار تبصره به ماده یک لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احداثی سازمان قزوین و اصلاح ماده (۵) قانون مزبور، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	کل قانون	موضوع منتفی	نظر به اینکه سازمان عمران قزوین مجری اجرای این قانون بوده و این سازمان به موجب بند «۲» مصوبه واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیردولتی، مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی اداری منحل شده است. لذا قانون مذکور موضوع منتفی است.	براساس توضیحاتی که درخصوص نسخ لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احداثی سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۰۴ (ردیف ۱۰۵) ارائه شده، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ کل لایحه قانونی اضافه نمودن چهار تبصره به ماده یک لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احداثی سازمان عمران قزوین و اصلاح ماده (۵) قانون مزبور، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب، کافی نبوده و <u>قابل پذیرش نیست.</u>
۱۲۰	لایحه قانونی الحاق چهار تبصره به «لایحه قانونی واگذاری مرغداری‌های احداثی سازمان عمران قزوین و مستحدمات مربوط به آن»،	ماده واحد	منتفی با اجرا	نظر به اینکه سازمان عمران قزوین مجری اجرای این قانون بوده و این سازمان به موجب بند «۲» مصوبه واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیردولتی مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ شورای عالی	براساس توضیحاتی که درخصوص نسخ لایحه قانونی راجع به واگذاری اعیانی و تأسیسات باغات احداثی سازمان عمران قزوین، مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۰۴ (ردیف ۱۰۵) ارائه شده، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ کل لایحه قانونی اضافه کردن چهار تبصره

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران			اداری منحل شده است. لذا قانون مذکور موضوع منتفی است.	
۱۲۱	لایحه قانونی راجع به انتقال کلیه سهام شرکت شیلات جنوب ایران به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و اختیارات وزیر تعیین مدیر عامل و هیئت‌مدیره شرکت مزبور، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	منتفی با اجرا	شرکت سهامی شیلات جنوب ایران به موجب لایحه قانونی انتزاع شرکت سهامی شیلات جنوب ایران از وزارت دفاع ملی و ادغام آن در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تشکیل شرکت سهامی شیلات ایران، مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۰۶ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران، با کلیه دارایی، تأسیسات و پرسنل غیرنظامی، دیون و تعهدات و اعتبارات از وزارت دفاع ملی منتزع و در شرکت سهامی شیلات ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی ادغام گردید و اساسنامه آن، مورخ ۱۳۴۶/۱۱/۱۶ با اجاره این قانون به تصویب هیئت‌وزیران رسید بنابراین شرکت سهامی شیلات جنوب ایران دیگر حیات حقوقی ندارد و این قانون موضوعاً منتفی است.	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده، مبنی بر ادغام شرکت سهامی شیلات جنوب ایران در شرکت سهامی شیلات جنوب ایران وابسته به وزارت کشاورزی و عمران روستایی، منتفی بودن موضوع «لایحه قانونی راجع به انتقال کلیه سهام شرکت شیلات جنوب ایران به وزارت کشاورزی و عمران روستایی و اختیارات وزیر کشاورزی و عمران روستایی در مورد تعیین مدیر عامل و هیئت‌مدیره شرکت مزبور»، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب با اصلاحات و الحاقات بعدی، <u>قابل پذیرش است</u> . گفتنی است در وضعیت اعتبار حکم مذکور عبارت «منتفی با اجرا» درج شده است که <u>ضروری است به «موضوع منتفی» اصلاح شود</u> . ضمن اینکه سال تصویب اساسنامه شرکت سهامی شیلات ایران، ۱۳۶۴ است که در ستون مستندات و دلایل، به اشتباه ۱۳۴۶ درج شده و <u>باید اصلاح شود</u> .
۱۲۲	لایحه قانونی نحوه وثیقه اراضی و باغات و حقایقه‌هایی که در اجرای قوانین اصلاحات ارضی به زارعین واگذار شده است، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	ماده واحد	نسخ ضمنی	به موجب ماده (۱۰) قانون افزایش بهره‌وری کشاورزی، مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۳	فراز دوم از ماده واحد «لایحه قانونی نحوه وثیقه اراضی و باغات و حقایقه‌هایی که در اجرای قوانین اصلاحات ارضی به زارعین واگذار شده است»، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۱ شورای انقلاب، در خصوص تملیک این‌گونه وثایق و رهینه‌هاست، در حالی که نحوه تملیک در ماده (۱۰) از «قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی»، مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی مورد

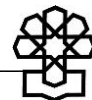
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					اشاره قرار نگرفته است. بنابراین نسخ ضمنی ماده واحد مذکور <u>قابل پذیرش نیست.</u>
۱۲۳	لایحه قانونی مربوط به فروش خاویار در خارج از کشور، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۳ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	کل قانون	نسخ ضمنی	بند ماده (۲۲) قانون حفاظت از آبزیان، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴	در ابتدا گفتنی است، ماده (۲۲) «قانون حفاظت از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴» که در اینجا به اشتباه «قانون حفاظت از آبزیان» درج شده است، دارای چهار بند «الف، ب، ج و د» است؛ ولی در قسمت مستندات و دلایل، شماره بند مربوطه درج نشده است، ولی با نگاهی به عنوان و محتوای لایحه قانونی مربوط به فروش خاویار در خارج از کشور، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۳، می توان متوجه شد که طراحان، بند «د» از ماده (۲۲) را در نظر داشته اند. با فرض این موضوع، شایان ذکر است که بند «د» از ماده (۲۲) «قانون حفاظت از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۷۴/۰۶/۱۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی»، به موجب ماده (۷۸) از «قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳» نسخ شده است، لذا نمی تواند مبنای نسخ ضمنی «لایحه قانونی مربوط به فروش خاویار در خارج از کشور، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۳ شورای انقلاب»، قرار بگیرد. البته براساس توضیحات معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، هر حکم قانونی تا زمانی که نسخ نشده باشد، معتبر است. با توجه به اینکه بند قانونی مربوطه، در سال ۱۳۹۲ نسخ شده است، بنابراین نسخ ضمنی «لایحه قانونی صدرالاشاره به موجب بند «د» ماده (۲۲) قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران، <u>قابل پذیرش است.</u>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					همچنین پیشنهاد می‌شود در قسمت مستندات و دلایل، «قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران» جایگزین شود.
۱۲۴	لایحه قانونی راجع به محدودیت داشتن مغازه گوشت فروشی، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۵ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	مواد (۴، ۵، ۶، ۱۴ و ۱۵)	منتفی با اجرا	مواد مربوطه به شرایط تشکیل شورای گوشت در سطح ملی، استانی و شهرستانی اشاره دارد. اگرچه در حال حاضر چنین شورایی وجود ندارد، ولی مصوبه‌ای مبنی بر نسخ آن یافت نشد. بنابراین عدم اعتبار مواد (۴، ۵، ۶، ۱۴ و ۱۵) لایحه قانونی راجع به محدودیت داشتن مغازه گوشت فروشی، مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۲۵ با منطبق منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش نیست.</u>	
۱۲۵	قانون راجع به بخشودگی خسارت تأدیه قبوض اقساطی زارعین مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۱ مجلس شورای اسلامی	ماده واحد	مدت منقضی	با توجه به انقضای مهلت مقرر در قانون مربوطه، سلب اعتبار ماده واحد قانون راجع به بخشودگی خسارت تأدیه قبوض اقساطی زارعین مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۱، <u>قابل پذیرش است.</u>	
۱۲۶	قانون راجع به انحلال سازمان معاملات تریاک، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۳ کمیسیون کشاورزی و عمران روستایی مجلس شورای اسلامی	ماده واحد	مدت منقضی	مؤخره قانون راجع به انحلال سازمان معاملات تریاک مدت منقضی	«قانون راجع به انحلال سازمان معاملات تریاک»، مصوب ۱۳۶۰/۰۹/۰۳ دارای مدت زمان اجرای آزمایشی چهارساله است و این موضوع در مؤخره آن قید شده است. بنابراین منقضی شدن مدت قانون مذکور <u>قابل پذیرش است.</u>
۱۲۷	لایحه راجع به تغییر نام شرکت سهامی پخش کود شیمیایی به شرکت سهامی	کل قانون	با اجرا منتفی	شرکت سهامی پخش کود شیمیایی و تولید سم در سال ۱۳۷۱ با تهیه، توزیع بذر نهال ادغام و شرکت خدمات حمایتی تشکیل می‌گردد و در حال حاضر این	با توجه به مستندات و دلایل مطرح شده مبنی بر ادغام شرکت‌های پخش کود شیمیایی و تولید سم و تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال در بند «۶» از مصوبه ۱۳۷۱/۱۱/۰۷ شورای عالی اداری با عنوان

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	پخش کود شیمیایی و تولید سم، مصوب ۱۳۶۰/۱۰/۰۷ مجلس شورای اسلامی			شرکت وجود ندارد و موضوع این قانون منتفی است	«واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیردولتی»، منتفی بودن موضوع «لابحه راجع به تغییر نام شرکت سهامی پخش کود شیمیایی به شرکت سهامی پخش کود شیمیایی و تولید سم، مصوب ۱۳۶۰/۱۰/۰۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی قابل پذیرش است». گفتنی است در وضعیت اعتبار حکم مذکور عبارت «با اجرا منتفی» درج شده است که <u>ضروری است به «موضوع منتفی» اصلاح شود.</u>
۱۲۸	قانون راجع به بخشودگی اقساط ۸ دستگاه دستگاه خانه‌های سازمانی شرکت سهامی زراعی عدالت، مصوب ۱۳۶۰/۱۰/۱۳ مجلس شورای اسلامی	ماده واحد	با اجرا منتفی	مطابق با ماده واحد قانون راجع به بخشودگی اقساط ۸ دستگاه خانه‌های سازمانی شرکت سهامی زراعی عدالت، مصوب ۱۳۶۰/۱۰/۱۳، به وزارت کشاورزی و عمران روستایی اجازه داده شده است، مبلغ ۸۷۵ هزار ریال وام مربوط به احداث ۸ دستگاه خانه‌های سازمانی که جهت سکونت سهام‌داران شرکت سهامی زراعی عدالت، واقع در استان چهارمحال و بختیاری احداث شده و در اثر زلزله از بین رفته است، بخشوده و کشاورزان از پرداخت اقساط آن معاف شوند. با توجه به اینکه وزارت کشاورزی و عمران روستایی در اجرای این حکم، مجاز دانسته شده است نه مکلف، بنابراین وزارتخانه مذکور هم می‌توانسته طبق حکم مذکور، اصل وام و اقساط آن را ببخشد و هم اینکه به طور کامل دریافت کند. لذا حقوق مکتسبه‌ای برای اشخاص ایجاد نشده است که با سلب اعتبار این حکم مورد خدشه قرار گیرد. از این جهت، عدم اعتبار ماده واحد قانون راجع به بخشودگی	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					اقساط ۸ دستگاه خانه‌های سازمانی شرکت سهامی زراعی عدالت، مصوب ۱۳۶۰/۱۰/۱۳، <u>قابل پذیرش است.</u>
۱۲۹	قانون راجع به اصلاح لایحه قانونی الغای قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور و تبصره «۱» آن، مصوب ۱۳۶۰/۱۱/۱۵ مجلس شورای اسلامی	ماده واحد	با اجرا منتفی		در این قانون مقرر شده است «قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور»، مصوب ۱۳۵۲/۲/۲۵ لغو و سازمان مذکور به سه واحد مجزا از یکدیگر به صورت شرکت سهامی و وابسته به وزارت بازرگانی اداره خواهند شد. با توجه به اجرای این حکم، نسخ آن با توجیه «منتفی با اجرا» <u>قابل پذیرش است.</u>
۱۳۰	قانون رسیدگی به پرونده‌های اشخاصی که به وزارت کشاورزی و عمران روستایی یا مؤسسات تابعه آن وزارتخانه بدهی معوقه دارند، مصوب ۱۳۶۱/۰۶/۰۲ که مشتمل بر ماده واحد، دو بند و دو تبصره است، به وزارت کشاورزی و عمران روستایی اجازه داده است، در مورد اشخاصی که به آن وزارتخانه یا مؤسسات تابعه آن بدهی معوقه دارند و تا تاریخ تصویب این قانون دیون خود را نپرداخته‌اند، براساس یکسری شرایط، طلب وزارتخانه را وصول کند. براساس این قانون، اگر بدهکاران ظرف یک سال پس از تاریخ تصویب قانون موصوف، اصل بدهی خود را پرداخت کنند، از پرداخت خسارات تأخیر تأدیه اقساط و بهره وام و همچنین خسارات دادرسی و امثال آنها معاف خواهند شد. ضمناً هر گاه ثابت شود که بدهکار در مدت مقرر قادر به پرداخت بدهی نبوده، مدت یک سال به دو سال دیگر قابل تمدید است. به عبارتی، قانون مذکور دو مخاطب دارد. یکی بدهکارانی است که	کل قانون	مدت منقضی		

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>در صورت پرداخت اصل وام ظرف بازه زمانی یک الی دو ساله، جریمه‌های مربوط به دیرکرد و دادرسی را برای آنها ببخشد و دیگری بدهکارانی است که از فرصت مهیا شده استفاده نکرده و کماکان به وزارتخانه بدهی دارد. قاعدتاً بخشودگی جرایم و سایر هزینه‌ها برای این‌گونه افراد صفر نخواهد بود و آنها باید همه هزینه‌ها را بپردازند.</p> <p>با توجه به اینکه، از یک‌سو، وزارت کشاورزی و عمران روستایی برای رسیدگی به پرونده‌ها و وصول طلب از بدهکاران، مجاز دانسته شده است نه مکلف و از سوی دیگر، ظرف زمانی برای رسیدگی به پرونده‌ها، تعیین نشده است، ممکن است در حال حاضر افرادی وجود داشته باشند که مشمول قانون مذکور هستند و بخشی از بدهی‌های دولت وصول نشده باشد. بنابراین به این موضوع باید توجه داشت که با نامعتبر شدن قانون مذکور، دیگر هیچ مبنایی برای تعیین تکلیف بدهی‌های وصول نشده وجود نخواهد داشت.</p> <p>بنابراین، بی‌اعتباری کل قانون رسیدگی به پرونده‌های اشخاصی که به وزارت کشاورزی و عمران روستایی یا مؤسسات تابعه آن وزارتخانه بدهی معوقه دارند مصوب ۱۳۶۱/۰۶/۰۲، به دلیل انقضای مدت، <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p>
۱۳۱	قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ مجلس شورای اسلامی	ماده (۱)	نسخ ضمنی	ماده (۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	بهموجب ماده (۱) از «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ مقرر شده است وزارت جهاد کشاورزی با کلیه اختیارات و وظایفی که وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی بهموجب قوانین و مقررات مختلف دارا بوده‌اند تشکیل شود. بنابراین نسخ مواد (۱ و ۲) از «قانون تشکیل وزارت جهاد
		ماده (۲)	نسخ ضمنی	ماده (۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، مبنی بر تعیین اهداف تشکیل وزارت جهاد سازندگی و هماهنگی این وزارتخانه با وزارت کشاورزی در رشد تولید کشاورزی و دامداری، <u>قابل پذیرش است.</u>
	ماده (۳)		نسخ ضمنی	ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	بهموجب ماده (۲) از «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶، مقرر شد با ادغام وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، وظایف وزارتخانه‌های سابق به وزارت جهاد کشاورزی محول شود. بنابراین نسخ مواد (۳ و ۴) از «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، مبنی بر تعیین وظایف وزارت جهاد سازندگی در زمینه‌های عمران روستایی و ارائه خدمات به روستاها با اولویت رشد تولید و درآمد روستاییان، <u>قابل پذیرش است.</u>
	ماده (۴)		نسخ ضمنی	ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	تعیین وظایف وزارت جهاد سازندگی در زمینه‌های عمران روستایی و ارائه خدمات به روستاها با اولویت رشد تولید و درآمد روستاییان، <u>قابل پذیرش است.</u>
	تبصره ماده (۴)		نسخ ضمنی	ماده (۴) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	در ماده (۴) از «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶، تکلیف شده است که کلیه دستگاه‌های وابسته به وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی شوند. بنابراین تبصره ماده (۴) از «قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، مبنی بر انتزاع سازمان امور عشایر از وزارت کشاورزی و واگذاری آن به وزارت جهاد سازندگی، ملغی‌الاثربوده و نسخ آن <u>قابل پذیرش است.</u>
	بند «۱» ماده (۵)		نسخ ضمنی	جزء «۱» بند «الف» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	در بند «۱» از ماده (۵) «قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ با اصلاحات بعدی، برنامه‌ریزی و احداث و نگهداری ابنیه و تأسیسات عمومی خدماتی مورد نیاز روستاها و

اظهار نظر کارشناسی	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	وضعیت اعتبار	مواد مرتبط	عنوان قانون	ردیف
<p>مناطق عشایری شامل حمام، کشتارگاه، رختشوی خانه، غسلخانه و لوله کشی آب آشامیدنی با مشارکت مردم به وزارت جهاد سازندگی محول شده است. به موجب جزء «۱» از بند «الف» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲ با اصلاحات بعدی، مقرر شده است سیاستها و راهبردهای مربوط به بخش کشاورزی، توسعه و عمران روستاها و مناطق عشایری و همچنین تنظیم و اجرای برنامه‌های توسعه کشاورزی در چارچوب سیاستهای توسعه پایدار توسط این وزارتخانه تعیین شود.</p> <p>البته در این مورد باید به ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی که بر انتقال کلیه مسئولیتها و اختیارات مربوط به وزیر و وزارت جهاد سازندگی به وزیر و وزارت جهاد کشاورزی تصریح دارد، استناد شود.</p> <p>بنابراین مشروط به اینکه، در ستون مستندات و دلایل باید ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ نیز اضافه شود، عدم اعتبار بند «۱» ماده (۵)، <u>قابل پذیرش</u> است.</p>					
<p>بهموجب تبصره «۱» از بند «۱» ماده (۵) «قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی، لوله کشی آب آشامیدنی روستاهای تا ۱۵۰ خانوار با رعایت استانداردهای مورد قبول وزارت بهداشتی به عهده جهاد سازندگی است. از طرفی در جزء «۱» از بند «الف» تصویب نامه «شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی مقرر شده است سیاستها و راهبردهای مربوط به توسعه و عمران روستاها در چارچوب سیاستهای</p>	<p>جزء «۱» بند «الف» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲</p>	<p>نسخ ضمنی</p>	<p>تبصره «۱» بند «۱» ماده (۵)</p>		

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>توسعه پایدار توسط این وزارتخانه تعیین شود. با توجه به اینکه در حکم اخیر صرفاً سیاستگذاری مدنظر بوده و نمی‌توان استنباطی درخصوص واگذاری امور اجرایی مرتبط با آب‌رسانی روستایی از آن داشت، <u>نمی‌توان حکم تبصره «۱» از بند «۱» ماده (۵) «قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی» را به‌موجب آن نقض کرد.</u></p> <p>از طرفی از آنجاکه طبق بند «۱» از تصویب‌نامه «انتزاع کلیه وظایف، اختیارات، نیروی انسانی، امکانات، تعهدات و اعتبارات مربوط به راه روستایی، برق روستایی و کشاورزی، آب و فاضلاب روستایی و بهسازی روستاها از وزارت جهاد کشاورزی و الحاق آنها به‌ترتیب به وزارتخانه‌های راه‌وترابری، نیرو»، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مقرر شده است کلیه وظایف، اختیارات، نیروی انسانی، امکانات، تعهدات و اعتبارات مربوط به آب روستایی از وزارت جهاد کشاورزی منتزع و به وزارت نیرو ملحق و شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی به وزارت نیرو وابسته شوند. بنابراین به استناد حکم اخیر، نسخ ضمنی حکم تبصره «۱» بند «۱» از ماده (۵) «قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ <u>قابل پذیرش است.</u></p>
	تبصره «۲» بند «۱» ماده (۵)	تبصره «۲» بند «۱» ماده (۵)	نسخ ضمنی	جزء «۱» بند «الف» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	تبصره «۲» بند «۱» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به همکاری وزارت جهاد سازندگی با وزارتخانه‌های مربوطه، برای امر برنامه‌ریزی، احداث و نگهداری ابنیه و تأسیسات عمومی خدماتی مورد نیاز روستاها و

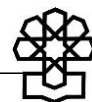
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>مناطق عشایری مانند مدرسه و درمانگاه اشاره دارد و همچنین در این تبصره بیان شده که در اجرای این طرح‌ها به جهاد سازندگی به‌عنوان مجری اولویت داده شود. در حالی که جزء «۱» بند «الف» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲، با مضمون «تعیین سیاست‌ها و راهبردهای مربوط به بخش کشاورزی، توسعه و عمران روستاها و مناطق عشایری و همچنین تنظیم و اجرای برنامه‌های توسعه کشاورزی در چارچوب سیاست‌های توسعه پایدار» ماهیتی کلی‌گویی دارد و اساساً حکمی در مورد نحوه و مراحل همکاری وزارت جهاد کشاورزی با دستگاه‌های متولی احداث مدرسه و درمانگاه در مناطق روستایی و عشایری ندارد. لذا مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی تبصره «۲» بند «۱» ماده (۵) قانون صدرالاشاره، قابل پذیرش نیست.</p>
		بند «۲» ماده (۵)	نسخ ضمنی	جزء «۴» بند «الف» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	<p>بند «۲» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به وظیفه‌مندی وزارت جهاد سازندگی در «برنامه‌ریزی، احداث و نگهداری راه‌های روستایی کشور شامل راه‌های روستا به روستا، روستا به مرکز دهستان و راه‌ها و گذرگاه‌های عشایری» اشعار دارد. در حالی که جزء «۴» بند «الف» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲، به وظیفه‌مندی وزارت جهاد کشاورزی در «تهیه استانداردها و ضوابط و برنامه‌ریزی لازم در زمینه تأسیسات و زیرساخت‌های مورد نیاز تولید و تولیدکنندگان بخش کشاورزی» پرداخته است. دو تناقض در مقایسه احکام یاد شده به چشم می‌خورد:</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>تفاوت اول: در حکم بند «۲» ماده (۵)، وزارت جهاد سازندگی هر سه وظیفه «برنامه‌ریزی، احداث و نگهداری راه‌های روستایی و ایل‌راه‌های عشایری» را عهده‌دار شده است، ولی در جزء «۴» بند «الف»، فقط «تهیه استانداردها و ضوابط و برنامه‌ریزی» برعهده وزارت جهاد کشاورزی گذاشته شده است.</p> <p>تفاوت دوم: در این است که حکم جزء «۴» بند «الف»، فقط محدود به روستاهایی است که تولیدات کشاورزی دارند، ولی حکم بند «۲» ماده (۵)، شامل کلیه مناطق روستایی و عشایری اعم از مناطق دارای تولیدات کشاورزی و فاقد تولیدات کشاورزی می‌شود.</p> <p>بنابراین با وجود اینکه در حال حاضر موضوع احداث و نگهداری راه‌های روستایی و ایل‌راه‌های عشایری، به دستگاه تخصصی یعنی وزارت راه و شهرسازی سپرده شده است و وزارت جهاد کشاورزی وظیفه‌ای از این بابت ندارد، ولی مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی بند «۲» ماده (۵) کافی نبوده و قابل پذیرش نیست.</p>
	بند «۳» ماده (۵)	بند «۴» جزء «الف» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	نسخ ضمنی		<p>بند «۳» ماده (۵)، به موضوع تهیه نقشه و احداث و گسترش خطوط فشار ضعیف شبکه برق روستاها و برق کشاورزی، توسط وزارت جهاد سازندگی با هماهنگی وزارت نیرو اشعار دارد، ولی در جزء «۴» بند «الف»، «تهیه استانداردها و ضوابط و برنامه‌ریزی لازم در زمینه تأسیسات و زیرساخت‌های مورد نیاز تولید و تولیدکنندگان بخش کشاورزی» وظیفه وزارت جهاد کشاورزی</p>

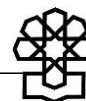
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					برشمرده شده است. اگرچه در حال حاضر وظیفه تهیه نقشه و احداث و گسترش شبکه برق روستاها و عشایر و برق کشاورزی رأساً توسط وزارت نیرو انجام می‌شود و از این جهت در نامعتبر بودن بند «۳» ماده (۵)، شکی وجود ندارد، ولی مستند مورد اشاره برای نسخ ضمنی بند مذکور، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		بند «۴» ماده (۵)	موضوع منتفی		حکم موضوع بند «۴» ماده (۵)، شباهت بسیاری به بند «۳» ذیل همین ماده دارد. تنها تفاوتش در این است که در بند «۳» خطوط فشار ضعیف مدنظر بوده است و در بند «۴» خطور فشار متوسط. ولی مشخص نیست چرا، برای بند «۳» پیشنهاد نسخ ضمنی ارائه شده است و برای بند «۴» موضوع منتفی؟! در هر صورت، همانند بند قبلی، به رغم درستی سلب اعتبار بند «۴» ماده (۵)، منتفی بودن موضوع این بند <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		بند «۵» ماده (۵)	نسخ ضمنی	جزء «۵» بند «ب» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	بند «۵» ماده (۵) قانون مربوطه، به وظیفه وزارت جهاد سازندگی در کمک به لایروبی و مرمت قنوات، انهار و استخرهای آبیاری روستاها و برنامه‌ریزی تأمین آب کشاورزی روستاها و مناطق عشایری کشور بنا به درخواست وزارت نیرو اشاره دارد، ولی جزء «۵» بند «ب» به وظیفه وزارت جهاد کشاورزی برای مطالعه، طراحی و بهینه‌سازی الگوها و نظام‌های تولید و بهره‌برداری در بخش کشاورزی و ارزیابی و اصلاح مستمر آنها» اشعار دارد. اساساً دو حکم مذکور شباهت شفاف با یکدیگر ندارند. این در حالی است که در ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، به لزوم هماهنگی بین وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی در زمینه تقاضا، تأمین و مصارف آب کشاورزی پرداخته

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					شده است. بنابراین مشروط به اضافه شدن ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ به قسمت مستندات و دلایل، نسخ ضمنی و عدم اعتبار تبصره بند «۵» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، <u>قابل پذیرش است</u> .
	تبصره بند «۵» ماده «۵»		نسخ ضمنی	ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ و آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، ۱۳۸۷/۰۴/۰۹	در تبصره بند «۵» ماده (۵)، تصریح شده است: «کلیه مفاد قانون توزیع عادلانه آب، مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۲۲، در رابطه با وظایف وزارتتین نیرو و کشاورزی محفوظ خواهد بود». هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی با وزارت نیرو برای تعیین میزان تقاضا، مصرف و نحوه تأمین آب کشاورزی در قالب مصوبه هیئت‌وزیران، بخشی از تکالیف قانون توزیع عادلانه آب است. بنابراین، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی و عدم اعتبار تبصره بند «۵» ماده (۵)، <u>قابل پذیرش است</u> .
	بند «۶» ماده (۵)		نسخ ضمنی	جزء «۵» بند «ب» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	بند «۶» ماده (۵)، «بسیج امکانات و نیروهای مردمی جهت سازندگی و احیای روستاها» را وظیفه وزارت جهاد سازندگی برشمرده است، ولی جزء «۵» بند «ب»، به وظیفه وزارت جهاد کشاورزی برای «مطالعه، طراحی و بهینه‌سازی الگوها و نظام‌های تولید و بهره‌برداری در بخش کشاورزی و ارزیابی و اصلاح مستمر آنها» اشعار دارد. اساساً دو حکم مذکور شباهتی با یکدیگر ندارند. لذا نسخ ضمنی بند «۶» ماده (۵)، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
	بند «۷» ماده (۵)		نسخ ضمنی	جزء «۶» بند «ب» شرح وظایف تفصیلی وزارت	با توجه به تفاوت ماهوی بسیار بین مفاد بند «۷» ماده (۵)

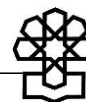
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
				جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	(اولویت دادن به روستاهای دور افتاده و محروم در رساندن خدمات) با جزء «۶» بند «ب» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲ مبتنی بر برنامه ریزی و ارائه نتایج پژوهش‌های انجام شده به کارکنان، تولیدکنندگان و بهره‌برداران بخش کشاورزی و نیز شناخت مسائل و مشکلات آنها و اقدام در جهت رفع آن از طریق اجرای برنامه‌های ترویجی، نسخ ضمنی حکم فوق‌الاشاره <u>قابل پذیرش نیست</u> .
	بند «۸» ماده (۵)		نسخ ضمنی	جزء «۳» بند «ب» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	در بند «۸» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به وظیفه‌مندی وزارت جهاد سازندگی در «کمک به روستاییان و عشایر در ایجاد و گسترش صنایع (تبدیلی، دستی، کوچک) در چارچوب سیاست‌های دولت» اشعار دارد. این درحالی است که جزء «۳» بند «ب» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲، «مطالعه و تحقیق به‌منظور توسعه اقتصاد کشاورزی و ارتقای جایگاه آن در اقتصاد ملی و توسعه روستایی و عشایری» را به‌عنوان وظیفه وزارت جهاد کشاورزی برشمرده است. این دو حکم به‌رغم محدود شباهت‌هایی، از چند جهت با هم تفاوت دارند: ۱. در بند «۸» ماده (۵)، قانونگذار بر کمک (اعم از مطالعه، برنامه‌ریزی، جانمایی، صدور مجوز، اعطای تسهیلات و غیره) وزارت جهاد سازندگی به روستاییان و عشایر برای رشد صنایع مربوطه اشاره دارد، ولی در جزء «۳» بند «ب»، کمک، صرفاً به مطالعه محدود شده است. ۲. در حکم اولی، مشخصاً ایجاد و گسترش صنایع تبدیلی، دستی و کوچک مورد هدف بوده، درحالی‌که در حکم دومی، مطالعه در

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					راستای رشد اقتصادی است. بنابراین می‌توان گفت، مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی بند «۸» ماده (۵)، <u>قابل پذیرش نیست</u> . البته اگر در قسمت مستندات و دلایل، ماده (۸) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی که بر وظیفه این وزارتخانه برای توسعه و حمایت از صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و صنایع روستایی در چارچوب سیاست‌های صنعتی کشور، اشاره دارد، اضافه شود، سلب اعتبار بند «۸» ماده (۵) می‌تواند قابل پذیرش باشد.
		بند «۹» ماده (۵)	با اجرا منتفی		بند «۹» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به وظیفه‌مندی وزارت جهاد سازندگی برای شرکت فعال در موارد حساس ضروری از قبیل جنگ و عملیات امدادی سیل و زلزله در سراسر کشور با استمداد از مردم و ضمن هماهنگی با ارگان‌های ذی‌ربط اشعار دارد. این حکم نیز ماهیتی استمراری دارد و با منطق منتفی با اجرا قابل نسخ نیست. زیرا تا زمانی که جنگ و سیل و زلزله وجود داشته باشد، وزارتخانه مکلف به کمک است. بنابراین منتفی با اجرا بند «۹» ماده (۵)، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		بند «۱۰» ماده (۵)	نسخ ضمنی	جزء «۲» بند «ه» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	بند «۱۰» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، مبنی بر کمک به خدمات‌رسانی بهداشتی و درمانی در مناطق روستایی و عشایری، به موضوعی عام و کلی‌تر از جزء «۲» بند «ه» آیین‌نامه شرح وظایف و تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲ که صرفاً به موضوع تأمین

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					بهداشت دام و مبارزه با بیماری‌های مشترک انسان و دام و نظارت بهداشتی بر مراتع و غیره پرداخته است، تأکید دارد. بنابراین نسخ ضمنی بند «۱۰» ماده (۵) <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		بند «۱۱» ماده (۵)	با اجرا منتفی		بند «۱۱» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به همکاری وزارت جهاد سازندگی با نهضت سوادآموزی به منظور ریشه‌کن کردن بی‌سوادی در روستاها و مناطق عشایری کشور در صورت درخواست نهضت اشاره دارد. این حکم زمانی می‌تواند منتفی با اجرا شود که بی‌سوادی در مناطق روستایی و عشایری ریشه‌کن شده باشد. درحالی‌که درحال حاضر نیز چنین هدفی محقق نشده است. اساساً ماهیت حکم به‌نحوی است که برای سلب اعتبار آن به مستنداتی نیاز است که بیانگر نسخ ضمنی یا نسخ صریح آن باشد. در غیر این‌صورت با منطبق منتفی اجرا، سلب اعتبار حکم مذکور، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		بند «۱۲» ماده (۵)	نسخ ضمنی	جزء «۴» بند «ب» شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	بند «۱۲» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به توانمندسازی اعضا (کارکنان) جهاد سازندگی برای انجام وظایف محوله اشاره دارد و درحالی‌که جزء «۴» بند «ب» به برنامه‌ریزی و اجرای آموزش‌های علمی، کاربردی و فنی، حرفه‌ای شاغلان بخش کشاورزی و صنایع روستایی و دامداری اشاره دارد. در نتیجه موضوع و هدف دو حکم مذکور یکسان نبوده و نسخ ضمنی بند «۱۲» ماده (۵)، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
		بند «۱۳» ماده (۵)	با اجرا منتفی		بند «۱۳» ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به موضوع «تهیه آمار و اطلاعات در زمینه‌های

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					مربوط به فعالیت‌های جهاد در روستاها و مناطق عشایری با همکاری ارگان‌های ذی‌ربط» اشعار دارد. ماهیت حکم به نحوی است که به یک امر مستمر تأکید دارد. به عبارتی وزارت جهاد سازندگی تا زمان فعالیت خود باید نسبت به جمع‌آوری آمار و اطلاعات مصرح در بند «۱۳» ماده (۵) اقدام کند. لذا این حکم به هیچ وجه منتفی با اجرا نمی‌تواند باشد و عدم اعتبار بند موصوف، قابل پذیرش نیست.
		ماده (۶)	با اجرا منتفی		با توجه به تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی موضوع ماده (۶) در تاریخ توسط هیئت‌وزیران، سلب اعتبار ماده قانونی مذکور با ادله منتفی با اجرا، قابل پذیرش است.
		ماده (۷)	نسخ ضمنی	ماده (۵) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	ماده (۷) به بیان منابع تأمین بودجه و امکانات وزارت جهاد سازندگی اشاره دارد. در حالی که در ماده (۵) به اجازه سازمان برنامه و بودجه کشور برای اصلاح ردیف‌های بودجه‌ای وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی پرداخته است. ضمن اینکه به نظر می‌رسد، حکم ماده (۵) صرفاً برای سال ۱۳۷۹ معتبر است. بنابراین مستندات و دلایل مطرح شده برای نسخ ضمنی ماده (۷) قابل پذیرش نیست.
		تبصره ماده (۷)	نسخ ضمنی	ماده (۳) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	در تبصره ماده (۷) قانون تشکیل تصریح شده است، آن بخش از امکانات دولت که در گذشته در اختیار جهاد قرار گرفته و مورد نیاز جهاد است، رسماً به جهاد منتقل می‌شود. با توجه به تصریح انتقال کلیه امکانات، اعتبارات، تعهدات، اموال و دارایی‌ها و

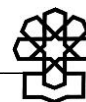
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					کارکنان وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی به وزارت جهاد کشاورزی در ماده (۳) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، عدم اعتبار تبصره ماده (۷) قانون صدرا اشاره <u>قابل پذیرش است</u> .
		ماده (۸)	با اجرا منتفی		ماده (۸) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به وظیفه وزیر جهاد سازندگی برای تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی قانون مذکور و تصویب آن در هیئت‌وزیران اشعار دارد. محتوای قانون مذکور نشان می‌دهد که فقط در ماده (۶) به لزوم تدوین آیین‌نامه اجرایی به منظور ایجاد هماهنگی و تفکیک وظایف مشترک بین جهاد سازندگی و وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مربوطه تصریح شده است. با توجه به تصویب «آیین‌نامه ایجاد هماهنگی و تفکیک وظایف مشترک بین وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۳/۰۷/۰۸ هیئت وزیران» و «آیین‌نامه هماهنگی و تفکیک وظایف وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۵/۰۴/۲۹ هیئت وزیران» که هر دو مستند به ماده (۶) قانون مورد بحث، وضع شده‌اند، سلب اعتبار ماده (۸) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸ به دلیل منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش است</u> . البته بهتر است در قسمت مستندات و دلایل، به عناوین آیین‌نامه‌های مذکور، اشاره شود.
		ماده (۹)	با اجرا منتفی		طبق ماده (۹) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، وزارت جهاد سازندگی مکلف شده است مقررات و ضوابط مالی، اداری و استخدامی و تشکیلات وزارتخانه را ظرف

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					<p>سه‌ماه پس از تعیین وزیر، تهیه و پس از تصویب هیئت‌وزیران به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند. اگرچه این تکلیف ظرف بازه زمانی زمانی تعیین‌شده، اجرایی نشد، ولی حدود پنج‌سال بعد و در مورخ ۱۳۶۷/۰۱/۲۳، «قانون مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی» به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.</p> <p>بنابراین، عدم اعتبار ماده (۹) قانون صدرالاشاره، قابل پذیرش است.</p> <p>البته بهتر است، در ستون مستندات و دلایل، عبارت «قانون مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۷/۰۱/۲۳» درج شود.</p>
		ماده (۱۰)	با اجرا منتفی		<p>ماده (۱۰) قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۰۸، به افتتاح حسابی ویژه تحت عنوان «خودیاری و کمک‌های مردم به جهادسازندگی» در یکی از بانک‌های داخلی کشور توسط وزارت جهاد سازندگی اشاره دارد. با توجه به اینکه اطلاعات معتبری از تشکیل چنین حسابی در دست نیست، نمی‌توان در مورد اجرای کامل حکم موصوف اظهار نظر کرد.</p> <p>باین‌حال با توجه به تأیید دستگاه اجرایی، سلب اعتبار از ماده (۱۰) قانون صدرالاشاره، قابل پذیرش است.</p>
		ماده (۱۱)	با اجرا منتفی		<p>سلب اعتبار ماده (۱۱) از «قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۲/۰۹/۱۰، مبنی بر لغو کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون، به‌دلیل اینکه مشخص نیست به‌طور کامل منتفی شده</p>

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					باشد، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۳۲	قانون تأسیس شرکت تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال، مصوب ۱۳۶۴/۰۹/۰۵ مجلس شورای اسلامی	کل قانون (ماده واحد و تبصره‌ها)	نسخ ضمنی	در اجرای مفاد ماده (۲) مصوبه شماره ۱۱۳۰/دش مورخ ۱۳۷۱/۰۳/۲۵ شورای عالی اداری در زمینه واگذاری بخشی از وظایف وزارت کشاورزی به بخش غیردولتی و به منظور ایجاد حداکثر تجانس و رعایت پیوستگی وظایف و محدود کردن تشکیلات و همچنین تقویت حوزه ستادی و بدنه اجرایی وزارت کشاورزی و فراهم ساختن موجبات استفاده بهینه از امکانات و منابع موجود در زمینه توسعه فعالیت‌های کشاورزی تصویب نمود شرکت سهامی پخش کود شیمیایی و تولید سم با شرکت سهامی تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال ادغام و شرکتی تحت عنوان «شرکت خدمات حمایتی کشاورزی» تشکیل شود. اساسنامه «شرکت خدمات حمایتی کشاورزی» نیز در تاریخ ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ به تصویب رسید. بر این اساس می‌توان گفت «قانون تأسیس شرکت تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال»، مصوب ۱۳۶۴/۰۹/۰۵، ملغی‌الآثر شده و نسخ آن <u>قابل پذیرش است</u> .	بهموجب بند «ش» از مصوبه شورای عالی اداری به شماره ۲۲۶۵/دش مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۹، با موضوع اصلاح در تشکیلات وزارت کشاورزی، مقرر شده است که «شرکت سهامی پخش کود شیمیایی و تولید سم» با «شرکت سهامی تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال» ادغام و شرکتی تحت عنوان «شرکت خدمات حمایتی کشاورزی» تشکیل شود. اساسنامه «شرکت خدمات حمایتی کشاورزی» نیز در تاریخ ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ به تصویب رسید. بر این اساس می‌توان گفت «قانون تأسیس شرکت تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال»، مصوب ۱۳۶۴/۰۹/۰۵، ملغی‌الآثر شده و نسخ آن <u>قابل پذیرش است</u> .
۱۳۳	قانون الزام دولت به منظور تهیه لایحه برنامه افزایش تولید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۵/۰۱/۲۶ مجلس شورای اسلامی	ماده واحد	با اجرا منتفی		ماده واحد قانون الزام دولت به منظور تهیه لایحه برنامه افزایش تولید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۵/۰۱/۲۶، همان‌گونه که از عنوان قانون پیداست، به تکلیف دولت برای تدوین و ارائه لایحه مربوط به برنامه افزایش تولید محصولات اساسی (گندم، برنج، خوراک دام، قند و شکر، پنبه و دانه‌های روغنی و پروتئین‌های حیوانی و گیاهی) اعم از افزایش تولید در واحد سطح و توسعه سطح زیر کشت تا مرز خودکفایی به تفکیک

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					به مجلس شورای اسلامی اشاره دارد. طراحان با این ادله که ارائه لایحه تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی توسط دولت که در نهایت در تاریخ ۱۳۶۸/۰۶/۲۱ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید، نشانگر اجرای کامل قانون صدرالذکر بوده و از این جهت باید جزو احکام نامعتبر قرار گیرد. در حالی که چنین ادله‌ای نمی‌تواند صحیح باشد. زیرا قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی به نحوه تعیین قیمت و خرید تضمینی محصولات اساسی پرداخته و اساساً برنامه‌ای برای افزایش میزان تولید و سطح زیر کشت محصولات اساسی ارائه نداده است. بنابراین نمی‌توان قانون الزام دولت به منظور تهیه لایحه برنامه افزایش تولید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۵/۰۱/۲۶ را منتفی با اجرا دانست و عدم اعتبار آن، <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۳۴	قانون الزام دولت به ارائه اصلاحیه قانون صندوق عمران مراتع و اساسنامه آن، مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۱۸، مصوب ۱۳۶۵/۰۳/۱۱ مجلس شورای اسلامی	ماده واحد	با اجرا منتفی		با توجه به اینکه در خصوص اجرای کامل این حکم نمی‌توان اظهار نظر کرد، نسخ آن <u>قابل پذیرش نیست</u> .
۱۳۵	قانون واگذاری کلیه شعب سازمان تعاون مصرف شهر و روستا واقع در شهرستان‌ها به وزارت بازرگانی، مصوب ۱۳۶۵/۱۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی	کل قانون	موضوع منتفی	بند «۴» اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت بازرگانی	به موجب بند «۳» از مصوبه «اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت بازرگانی» و در اجرای ماده (۱۱۸) قانون برنامه سوم توسعه، سازمان تعاون مصرف شهر و روستا منحل و در بند «۴» از مصوبه مذکور مقرر شده است کلیه کارکنان این سازمان در اختیار وزارت بازرگانی و یا شرکت بازرگانی دولتی ایران و یا

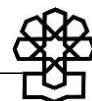
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					سایر مؤسسات و شرکت‌های وابسته قرار گیرند. بنابراین عملاً «قانون واگذاری کلیه شعب سازمان تعاون مصرف شهر و روستا واقع در شهرستان‌ها به وزارت بازرگانی»، مصوب ۱۳۶۵/۱۲/۱۰، ملغی‌الآثر شده و نسخ آن قابل پذیرش است .
۱۳۶	قانون اساسنامه شرکت سهامی تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال، مصوب ۱۳۶۷/۰۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی	کل قانون	نسخ ضمنی	اساسنامه شرکت خدمات حمایتی کشاورزی، مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۹	با توجه به ادغام شرکت‌های «پخش کود شیمیایی و تولید سم» و «تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال» و تشکیل «شرکت سهامی خاص خدمات حمایتی» به موجب مصوبه هیئت‌وزیران، نسخ ضمنی «قانون اساسنامه شرکت سهامی تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال»، مصوب ۱۳۶۷/۰۱/۲۵، قابل پذیرش است .
۱۳۷	قانون تمدید مهلت تأدیه بدهی کشاورزان از بابت قوانین مربوط به اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۶۷/۰۴/۲۶ مجلس شورای اسلامی	کل قانون	مدت منقضی		با توجه به اینکه مدت زمان در نظر گرفته شده در این قانون برای معاف شدن کشاورزان از خسارت‌های ناشی از تأخیر در تأدیه بدهی اجرای مقررات اصلاحات ارضی، پایان سال ۱۳۶۸ در نظر گرفته شده است، عملاً مدت اجرای این قانون منقضی شده و لذا نسخ آن قابل پذیرش است .
۱۳۸	قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱ مجلس شورای اسلامی	ماده واحد	نسخ ضمنی	ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	بهموجب ماده (۲) از «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶، مقرر شد با ادغام وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، وظایف وزارتخانه‌های سابق به وزارت جهاد کشاورزی محول شود. بنابراین نسخ ماده واحد «قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱ مجلس شورای اسلامی قابل پذیرش است .
		تبصره «۱»	نسخ ضمنی	ماده (۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	بهموجب ماده (۱) از «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ مقرر شده است وزارت جهاد کشاورزی با کلیه اختیارات و وظایفی که وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					سازندگی به موجب قوانین و مقررات مختلف دارا بوده‌اند تشکیل شود. بنابراین نسخ تبصره «۱» از «قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱ مجلس شورای اسلامی، مبنی بر تفکیک وظایف وزارتخانه‌های مذکور قابل پذیرش است .
		تبصره «۲»	منتفی با اجرا		در تبصره «۲» این قانون، تدوین آیین‌نامه‌های هماهنگی با سایر وزارتخانه‌ها و همچنین شرح وظایف تفصیلی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی و تصویب آنها در هیئت‌وزیران تکلیف شده است که این امر به موجب تصویب‌نامه «اهداف و وظایف تفصیلی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۷۲/۱۱/۱۳ هیئت‌وزیران» به انجام رسیده است. بنابراین نسخ تبصره «۲» قابل پذیرش است ، ولی بهتر است در ستون مستندات و دلایل به تصویب‌نامه هیئت‌وزیران با عنوان «اهداف و وظایف تفصیلی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۷۲/۱۱/۱۳» به عنوان قانون ناسخ، اشاره شود.
		تبصره «۳»	نسخ ضمنی	ماده (۴) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	از آنجاکه به موجب ماده (۴) از «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶، تکلیف شده است که کلیه سازمان‌ها، مؤسسات دولتی و عمومی غیردولتی و شرکت‌های دولتی وابسته و تابعه وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی به وزارت جهاد کشاورزی وابسته شوند، بنابراین نسخ تبصره «۳» از «قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱، مبنی بر انتقال این دستگاه‌ها به

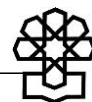
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					وزارتخانه‌های مرتبط، <u>قابل پذیرش است</u> .
		تبصره «۴»	منتفی با اجرا	به موجب تبصره «۴» از این قانون مقرر شده است وزارت کشاورزی ظرف مدت ۶ ماه مقررات اداری، مالی، تشکیلاتی و استخدامی خود را با توجه به مقرراتی که در وزارت جهاد سازندگی اعمال می‌شود تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیئت وزیران برساند. از آنجاکه هیئت وزیران در مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۵ «مقررات اداری، مالی، تشکیلاتی و استخدامی وزارت کشاورزی» را به تصویب رسانید، حکم مقرر در تبصره «۴» قانون مورد بحث به انجام رسیده و نسخ آن با منطبق منتفی با اجرا، <u>قابل پذیرش است</u> . البته بهتر است در ستون مستندات و دلایل به مصوبه هیئت وزیران با عنوان مقررات اداری، مالی، تشکیلاتی و استخدامی وزارت کشاورزی، مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۵ به عنوان مستند نسخ تبصره «۴» اشاره شود.	
		تبصره «۵»	نسخ ضمنی	با توجه به اینکه به موجب ماده (۳) از «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی»، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶، مقرر شده است کارکنان دو وزارتخانه کشاورزی و جهاد سازندگی به وزارت جهاد کشاورزی منتقل شوند، نسخ تبصره «۵» از «قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱، مبنی بر تعیین سازوکار استخدامی کارکنان منتقله بین دو وزارتخانه مذکور، <u>قابل پذیرش است</u> .	
		تبصره «۶»	منتفی با اجرا	به موجب تبصره «۶» از «قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱، مقرر شده	

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					است که کلیه وظایف و اختیارات وزارت جهاد سازندگی در امور بهداشت و درمان با کلیه امکانات، اعتبارات، دارایی‌ها، تعهدات، کارکنان از وزارت جهاد سازندگی منفک و عیناً به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان‌های منطقه‌ای بهداشت و درمان استان‌ها منتقل شوند. از آنجاکه مشخص نیست حکم مذکور به‌طور کامل اجرا شده باشد و مستند قانونی مشخصی برای انتقال وظایف بهداشت و درمان روستایی به وزارتخانه بهداشت و درمان ارائه نشده است، نسخ آن قابل پذیرش نیست .
		تبصره «۷»	منتفی با اجرا		از آنجاکه مشخص نیست حکم تبصره «۷» از «قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱، مبنی بر عدم تشکیل واحدهای سازمانی مستقل از واحد استانی و شهرستانی، به غیر از مناطق دشت گرگان، دشت قزوین و تاکستان، جنوب خراسان، جیرفت و کهنوج، به‌طور کامل اجرا شده باشد، نسخ آن قابل پذیرش نیست . از طرفی در تبصره «۲» از ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مقرر شده است وزارت جهاد کشاورزی، کلیه مراکز اداری بخش کشاورزی را در مراکز استان، شهرستان و بخش در سازمان واحدی متمرکز نماید؛ ولی با وجود این کماکان جنوب استان کرمان دارای واحد سازمانی مستقل است.
		تبصره «۸»	موضوع منتفی		سلب اعتبار تبصره «۸» از «قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱، مبنی بر لغو کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون و تداوم سایر وظایف و

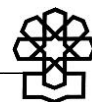
ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					اختیارات موجود جهاد سازندگی و وزارت کشاورزی، به دلیل اینکه مشخص نیست به طور کامل منتفی شده باشد، قابل پذیرش نیست.
۱۳۹	قانون حمایت از تولید دام داخلی، مصوب ۱۳۶۹/۰۸/۱۳ مجلس شورای اسلامی	تبصره «۲»	نسخ ضمنی	ماده (۲۰) قانون نظام جامع دامپروری کشور، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۷	بهموجب ماده (۲۰) قانون نظام جامع دامپروری کشور، مقرر شده است دولت خرید محصولات دامی را نیز براساس قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۶۸/۰۶/۲۱ و اصلاحات بعدی آن، تضمین کند. از طرفی در تبصره «۲» از ماده واحده «قانون حمایت از تولید دام داخلی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۸/۱۳، مقرر شده است میزان و قیمت خرید تضمینی دام و گوشت در پایان هر سال توسط دولت در لویج بودجه تعیین شود و ضرر و زیان آن از محل افزایش قیمت علوفه وارداتی تأمین شود. بنابراین با توجه به اینکه میزان خرید تضمینی گوشت و نحوه جبران هزینه‌های این امر در ماده (۲۰) قانون نظام جامع دامپروری کشور مورد اشاره قرار نگرفته است، نسخ ضمنی تبصره «۲» از ماده واحده «قانون حمایت از تولید دام داخلی»، مصوب ۱۳۶۹/۰۸/۱۳ قابل پذیرش نیست.
۱۴۰	قانون تفسیر ماده واحده قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۶ مجلس شورای اسلامی	کل قانون	نسخ ضمنی	بهموجب ماده (۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	با ادغام وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی، عملاً برای تعریف و تفسیر عبارات‌های مرتبط با وظایف وزارتخانه جدید، باید به «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی» رجوع شود و لذا نسخ قانون «تفسیر ماده واحده قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی»، مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۶ مجلس شورای اسلامی قابل پذیرش است.
۱۴۱	قانون ادغام شرکت‌های سهامی دولتی	کل قانون	نسخ ضمنی	بهموجب این قانون، شرکت سهامی طیور کشور	نظر به ادغام شرکت سهامی طیور کشور در شرکت، تهیه و توزیع

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	که در زمینه تولید و پرورش طیور فعالیت می‌نمایند، مصوب ۱۳۷۱/۰۲/۲۹ مجلس شورای اسلامی			تشکیل می‌شود و «اساسنامه شرکت سهامی طیور کشور»، مصوب (۱۳۷۲/۰۵/۱۳) هیئت‌وزیران نیز به تصویب می‌رسد. به‌موجب بند «۱» «ادغام شرکت سهامی گوشت کشور و شرکت سهامی طیور در شرکت تهیه و توزیع علوفه کشور»، مصوب (۱۳۷۴/۱۱/۲۴) شورای عالی اداری مقرر می‌دارد: «شرکت سهامی گوشت کشور و شرکت سهامی طیور در شرکت سهامی تهیه، تولید و توزیع علوفه کشور ادغام می‌گردد» و تبصره «۱» همین مصوبه مقرر می‌دارد: «عنوان شرکت سهامی تهیه، تولید و توزیع علوفه به شرکت پشتیبانی امور دام کشور تغییر می‌یابد». اساسنامه این شرکت تحت عنوان «اساسنامه شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور»، مصوب (۱۳۷۶/۰۱/۲۷) هیئت‌وزیران به تصویب رسیده است.	علوفه کشور و تشکیل شرکت پشتیبانی امور دام با اساسنامه، مصوب ۱۳۷۶/۰۱/۲۷ هیئت‌وزیران، نسخ قانون ادغام شرکت‌های سهامی دولتی که در زمینه تولید و پرورش طیور فعالیت می‌نمایند، مصوب ۱۳۷۱/۰۲/۲۹ مجلس شورای اسلامی <u>قابل پذیرش است</u> .
۱۴۲	قانون تمدید مهلت تأدیه بدهی کشاورزان بابت قوانین مربوط به اصلاحات ارضی، مصوب ۱۳۷۱/۰۵/۲۱ مجلس شورای اسلامی	کل قانون	مدت منقضی		با توجه به اینکه مدت زمان در نظر گرفته شده در این قانون برای معاف شدن کشاورزان از خسارت‌های ناشی از تأخیر در تأدیه بدهی اجرای مقررات اصلاحات ارضی، پایان سال ۱۳۷۳ در نظر گرفته شده است، عملاً مدت اجرای این قانون منقضی شده و لذا نسخ آن <u>قابل پذیرش است</u> .
۱۴۳	قانون افزایش نصاب مربوط به لازم‌الاجرا	ماده واحده	با اجرا منتفی		هرچند در قانون مذکور، نصاب جدیدی (۵۰۰.۰۰۰ ریال) برای

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	بودن قراردادهای عادی بین سازمان چای کشور با چای کاران، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی				قراردادهای فیما بین سازمان چای کشور با چای کاران تعریف شده است، ولی از آنجاکه همین قانون، تغییرات بعدی این نصاب را با تصویب مجمع عمومی سازمان چای کشور امکان پذیر کرده است، لذا نسخ آن <u>قابل پذیرش نیست</u> ؛ چراکه در صورت نسخ این قانون، نصاب قراردادها مطابق با «قانون لازم الاجرا بودن قراردادهای بین مؤسسه دخانیات و سازمان چای با توتون کاران و چای کاران»، مصوب ۱۳۴۷/۲/۱ به عدد ۱۰۰,۰۰۰ ریال برمی گردد.
۱۴۴	قانون استفساریه در خصوص قانون تفکیک وظایف وزارتخانه های کشاورزی و جهاد سازندگی، مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۱، مصوب ۱۳۷۲/۰۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی	کل قانون	نسخ ضمنی	بهموجب مواد (۱ و ۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	استفساریه مذکور در خصوص تعیین یکی از وزارتخانه های کشاورزی و جهاد سازندگی به عنوان دستگاه مسئول واگذاری اراضی دولتی و ملی بوده است که با توجه به ادغام دو وزارتخانه مذکور وفق قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی و تعیین وظایف وزارت جدید در مواد (۱ و ۲) این قانون، نسخ ضمنی استفساریه <u>قابل پذیرش است</u> .
۱۴۵	قانون اصلاح ماده (۳۴) قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع، مصوب (۱۳۵۴/۰۳/۱۴) آن، مصوب ۱۳۷۳/۰۷/۰۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام	کل قانون	مدت منقضی (بررسی در جلسه)		مهلت زمانی اجرای قانون فوق، سه سال از زمان تصویب در نظر گرفته شده است. بنابراین نسخ آن به دلیل منقضی شدن مدت، <u>قابل پذیرش است</u> .
۱۴۶	قانون اصلاح تبصره «۷» قانون تفکیک وظایف وزارتخانه های کشاورزی و جهاد سازندگی،	ماده واحده	نسخ ضمنی	بهموجب مواد (۱ و ۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶	بهموجب قانون «اصلاح تبصره «۷» قانون تفکیک وظایف وزارتخانه های کشاورزی و جهاد سازندگی» به دولت اجازه داده شده است در مناطق دشت گرگان، دشت قزوین و تاکستان،

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
	مصوب ۱۳۷۵/۱۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی				جنوب خراسان، جیرفت و کهنوج که ضرورت ایجاد نماید نسبت به ایجاد واحدهای سازمانی مستقل از واحد استانی و شهرستانی خود در چارچوب تشکیلات واحدهای خارج از مرکز وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی و براساس مقررات مربوط اقدام کند. در تبصره «۲» از ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مقرر شده است وزارت جهاد کشاورزی، کلیه مراکز اداری بخش کشاورزی را در مراکز استان، شهرستان و بخش در سازمان واحدی متمرکز نماید و بر این اساس، نسخ ضمنی قانون «اصلاح تبصره (۷) قانون تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی» قابل پذیرش است.
۱۴۷	قانون چگونگی اداره سازمان تعاون مصرف شهر و روستا، مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی	ماده واحد	نسخ ضمنی	این سازمان به موجب بند «۳» مصوبه اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت بازرگانی، نسخ قانون مذکور قابل پذیرش است. ۱۳۸۱/۰۲/۱۵ مصوب شورای عالی اداری منحل شده است. در اجرای ماده (۱۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، سازمان تعاون مصرف شهر و روستا منحل و اداره کلیه دارایی‌ها و بدهی‌های آن تا مرحله ختم تصفیه به هیئت تصفیه سازمان مذکور محول می‌گردد.	با توجه به انحلال سازمان تعاون مصرف شهر و روستا در بند «۳» قانون اصلاحات تشکیلاتی در سازمان‌های وابسته به وزارت بازرگانی، نسخ قانون مذکور قابل پذیرش است. البته لازم به توضیح است که انحلال یک سازمان، به طور خودکار قوانین و مقررات مربوط به تشکیل، اداره و مواردی از این قبیل را تحت الشعاع قرار می‌دهد؛ بنابراین باید کلیه قوانین و مقررات مربوطه منسوخ اعلام شود. لذا علاوه بر قانون چگونگی اداره سازمان تعاون مصرف شهر و روستا، مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲، ماده واحد «قانون تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و انحلال شرکت سهامی فروشگاه فردوسی، مصوب ۱۳۵۱/۱۰/۰۴» و کل قانون (به استثنای ماده (۳)) اساسنامه سازمان تعاون مصرف شهر و روستا، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۹ نیز با منطبق سالیانه به انتفای موضوع، می‌تواند نسخ

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط	وضعیت اعتبار	مستندات و دلایل (مندرج در طرح)	اظهار نظر کارشناسی
					شود.
۱۴۸	قانون تمدید زمان اجرای ماده (۳۴) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مصوب ۱۳۷۹/۰۸/۱۸ مجلس شورای اسلامی	کل قانون	مدت منقضی		مهلت زمانی اجرای قانون مذکور پایان سال ۱۳۸۲ است و لذا نسخ آن به موجب منقضی شدن مدت اجرا، <u>قابل پذیرش است</u> .
۱۴۹	قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ مجلس شورای اسلامی	تبصره ماده (۳) و ماده (۵)	موضوع منتفی		<p>- با توجه به اینکه در مستندات و دلایل، بیان نشده که در حال حاضر نحوه رفتار با کارکنان مازاد کنونی بر طبق کدام حکم قانونی مؤخر انجام می‌شود و از طرفی در صورت نسخ تبصره ماده (۳)، ممکن است وزارتخانه در مدیریت کارکنان مازاد با مشکل مواجه شود، می‌توان گفت که لغو اعتبار تبصره ماده (۳) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مصوب سال ۱۳۷۹ مبنی بر اجازه دولت برای بازخرید و یا بازنشسته کردن کارکنان مازاد وزارت جهاد کشاورزی با توافق طرفین و یا انتقال آنان به سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها، <u>قابل پذیرش نیست</u>.</p> <p>- ماده (۵) به اصلاح ردیف‌های بودجه‌ای وزارت جهاد کشاورزی توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در زمان ادغام وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی (سال ۱۳۷۹) اشاره دارد که موضوع این حکم برای سال‌های بعد از ۱۳۷۹ منتفی و لذا عدم اعتبار این تکلیف، <u>قابل پذیرش است</u>.</p>

۳. جمع‌بندی و پیشنهاد

معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی در راستای اجرای ماده (۱) و ردیف (۴-۱) ماده (۳) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، مصوب ۱۳۸۹/۰۳/۲۵ با اصلاحات بعدی، طی نزدیک به یک‌ونیم سال (از اواخر سال ۱۳۹۹ تا اواسط سال ۱۴۰۲) «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی» را تدوین کرده است. این طرح با امضای تعدادی از نمایندگان محترم، ابتدا در ماه‌های پایانی مجلس دوازدهم در مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۷ و با شماره ثبت ۹۶۷ اعلام وصول شد؛ ولی در این دوره مجلس فرصت بررسی نیافت. بنابراین، طرح مذکور بدون هیچ تغییری مجدداً در مجلس سیزدهم، با شماره ثبت ۴۶ و در مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۴ اعلام وصول شد. طرح پیشنهادی واجد ۷۹۹ حکم است که از دل ۱۴۴ عنوان قانون استخراج شده تا در مورد عدم اعتبار آنها تصمیم‌گیری شود. فهرست احکام مربوطه در قالب جدولی چهارستونه ارائه شده که ضمن ذکر عنوان قانون و مواد مرتبط، ماهیت عدم اعتبار و مستندات و دلایل مربوطه برای عدم اعتبار هر یک از احکام درج شده است. البته برای ۹۵ مورد یا حکم که عمدتاً احکامی با وضعیت اعتبار «منتفی با اجرا» و «مدت منقضی» هستند، دلیل و مستندی ذکر نشده است. از این تعداد، ۳ مورد مربوط به احکامی است که به‌عنوان منسوخ ضمنی قلمداد شده‌اند. در گزارش حاضر، مستندات و دلایل ارائه شده برای هر حکم مورد بررسی قرار گرفته شده است تا فهرست احکامی که از مستندات کافی و قابل پذیرش برای اطمینان از عدم اعتبار آنها برخوردار نیست، نشان داده شود.

براساس بررسی‌های صورت گرفته، به‌نظر می‌رسد از نظر تعداد احکام مندرج در طرح پیشنهادی، کم‌شماری رخ داده است. طبق شمارشی که انجام شد، طرح پیشنهادی شامل ۱۱۹۱ حکم است نه ۷۹۹. به‌عبارتی ۳۹۲ حکم در شمارش لحاظ نگرفته است.

اگر فرض بر ۱۱۹۱ حکم گذاشته شود، مستندات و دلایل ارائه شده برای عدم اعتبار ۲۷۹ حکم که ۲۵/۳ درصد از احکام را شامل می‌شود، ناکافی بوده و به‌دلایلی مانند عدم ارتباط مفهومی و همچنین هم‌پوشانی ناقص حکم ناسخ با حکم منسوخ (به‌ویژه در مورد احکام با وضعیت اعتبار نسخ ضمنی)، قابلیت پذیرش ندارد. به‌عبارتی، در مورد عدم اعتبار ۲۷۹ حکم تردیدهای جدی وجود دارد. بیشترین موارد ابهام‌دار با ۱۱۴ حکم که ۹/۵ درصد از کل احکام را شامل می‌شود، مربوط به احکامی است که از نظر طراحان طرح، منتفی با اجرا قلمداد شده‌اند. موارد مربوط به موضوع منتفی، نسخ ضمنی و مدت منقضی به‌ترتیب با ۸۸، ۷۷ و ۱۸ حکم در رتبه‌های بعدی از نظر تعداد احکام غیرقابل پذیرش قرار دارند. البته مقصود این نیست که این احکام، معتبر هستند، بلکه با توجه به عدم ارائه مستندات و دلایل کافی و صحیح، نمی‌توان با قطعیت در مورد نامعتبر بودن آنها تصمیم‌گیری کرد.

بنابراین برای احکامی که پذیرش بی‌اعتباری آنها به‌دلیل ابهام و ایراد در مستندات و دلایل، با تردیدهایی همراه است، پیشنهاد می‌شود طرح پیشنهادی مورد بازنگری قرار گیرد تا مستندات و دلایل احکام مربوطه، اصلاح و تکمیل شوند. درنهایت، آن دسته از احکامی که هیچ‌گونه دلیل و مستند معتبری برای سلب اعتبار آنها یافت نشد، از فهرست احکام این طرح خارج و در قانون جامعی که در حال تدوین توسط معاونت قوانین مجلس است، به‌صورت صریح نسخ شوند. در غیر این‌صورت ممکن است با نامعتبر دانستن آنها، حقوق دولت و مردم مورد تضییع قرار گیرد.

منابع و مآخذ

۱. سیاست‌های کلی نظام در قانونگذاری؛ ابلاغی ۱۳۹۸/۰۷/۰۹ مقام معظم رهبری.
۲. قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، مصوب ۱۳۸۹/۰۳/۲۵.
۳. پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز اسناد انقلاب اسلامی. چهارشنبه ۲۷ تیر ۱۴۰۳. فرجام کار شورای انقلاب. کد خبر: ۹۱۱۴.
۴. روزنامه ایران. شنبه ۱۷ تیر ۱۳۹۶. مصاحبه‌ای با معاون تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری با عنوان «شفافیت و کارآمدی قوانین با پالایش مستمر». کد خبر: ۴۰۱.

گزیده سیاستی

با کلیات طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی مشتمل بر ۱۴۴ فقره قانون و ۱۱۹۱ حکم، موافقت می‌شود؛ ولی دلایل و مستندات مطرح‌شده برای عدم اعتبار نزدیک به ۳۰۰ حکم، به دلیل وجود ابهامات و نواقص، قابلیت پذیرش ندارد.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir